ਪੰਜਾਬ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀਅਤ ਦਾ ਤਰਜ਼ਮਾਨ

ਪੰਜਾਬੀ ਦੁਨੀਆ

PUNJABI DUNIYA

The South Asian

INSIDER

ਪੰਜਾਬ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀਅਤ ਦਾ ਤਰਜ਼ਮਾਨ
ਪੰਜਾਬੀ ਦੁਨੀਆ
PUNJABI DUNIYA
Weekly
Baldev Singh

ਟਰੰਪ ਤੇ ਫਿਰ ਹਮਲੇ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼?

ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ ਸੈਂਟਰ ਦੇ ਬਾਹਰ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਚਾਕੂ ਲਹਿਰਾਉਂਦੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਢੇਰ, AK-47 ਬਰਾਮਦ

ਓਮਾਨ: ਮਸਜਿਦ ਨਜ਼ਦੀਕ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਦੌਰਾਨ 1 ਭਾਰਤੀ ਸਮੇਤ 6 ਦੀ ਮੌਤ

ਦਿਲਜੀਤ ਦੇ ਸ਼ੋਅ ਦੀ ਰਿਹਰਸਲ 'ਚ ਪੁੱਜੇ ਟਰੂਡੋ

ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਹਰਿਆਣਾ ਪੁਲਸ ਨਾਲ ਬਣੀ ਸਹਿਮਤੀ, ਹਿਰਾਸਤ 'ਚ ਲਏ ਆਗੂ ਹੋਏ ਰਿਹਾਅ

Insurance
Are you paying too much for Auto, Home, Business, Workman Compensation, Contractors, General Liability, E&O?
Call us today for complimentary Analysis of your policy.
Sharanjit Singh Thind, Phone 646 875 8495

The South Asian INSIDER
Voice of South Asian Community Since March 2002

House Oversight panel subpoenas Secret Service director to testify on Trump assassination attempt

Interpol arrests 300 people in a global crackdown on West African crime groups

Are you paying too Much for Business Insurance? Call us today to find out how much you can save? Phone: 646 875 8495 Advt.

New trans sports restrictions in New York hit with legal battles

Sikh Republican Harmeet Dhillon flamed for 'Ardas' at party meet: 'Blasphemous'

UK busts gang of British-Indians over drugs, money laundering after 2-year probe

From Misinformation To Fraud, The Alarming Rise Of Deepfakes In India

Sen. Bob Menendez found guilty on all counts, including acting as foreign agent, in federal corruption trial

Youtube, Facbook, Twiter, Instagramme, Linkedin, Tiktok

ਅੱਜ ਦਾ ਜ਼ਮਾਨਾ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਦਾ ਜ਼ਮਾਨਾ ਹੈ
ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਸਾਡੇ ਰਾਹੀਂ ਆਪਣੇ
ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਅੱਜ ਹੀ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ

ਅਮਰੀਕਾ ਤੋਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋ ਰਹੇ

ਪੰਜਾਬੀ ਦੁਨੀਆ ਅਖ਼ਬਾਰ

ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਛਪਣਯੋਗ ਸਮੱਗਰੀ ਹੇਠ ਲਿਖੇ
ਈਮੇਲ ਪਤੇ ਤੇ ਭੇਜੋ। ਸਮੱਗਰੀ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ
ਕਿਸੇ ਵੀ ਫੌਂਟ ਵਿਚ ਤੁਸੀਂ ਭੇਜ ਸਕਦੇ ਹੋ

punjabiduniya@gmail.com,
/www.thesouthasianinsider.com/punjabi-duniya

ਪੰਜਾਬ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀਅਤ ਦਾ ਤਰਜ਼ਮਾਨ

ਪੰਜਾਬੀ ਦੁਨੀਆ

PUNJABI DUNIYA

Since April 2005 | Editor : Sharanjit Singh Thind | Weekly

Vol. 19 Issue 26 | Friday 27 Sep-03 Oct, 2024 | Published Weekly from New York | www.PUNJABIDUNIYAMEDIA.com

ਹਿੰਦੂ ਵਾਪਸ ਜਾਓ...ਅਮਰੀਕਾ ’ਚ ਇਕ ਮਹੀਨੇ ’ਚ ਦੂਜੀ ਵਾਰ ਮੰਦਰ ’ਚ ਭੰਨਤੋੜ, ਲਿਖੇ ਗਏ ਨਾਅਰੇ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ - ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ BAPS ਸਵਾਮੀਨਾਰਾਇਣ ਮੰਦਰਾਂ ਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ’ਚ ਕਈ ਹਿੰਦੂ ਮੰਦਰਾਂ ’ਤੇ ਹਮਲੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਨਿਊਯਾਰਕ ਦੀ ਘਟਨਾ ਨੂੰ 10 ਦਿਨ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਸਨ। ਹੁਣ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਦੇ ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ BAPS ਸਵਾਮੀਨਾਰਾਇਣ ਮੰਦਰ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੰਦਰ ਦੇ ਬਾਹਰ ਲੱਗੇ ਬੋਰਡ ’ਤੇ ਹਿੰਦੂ ਵਿਰੋਧੀ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਲਿਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

ਪੁਲਸ ਨਫ਼ਰਤ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਰ ਰਹੀ ਜਾਂਚ

ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ ਕਾਉਂਟੀ ਦੇ ਪੁਲਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ’ਨਫ਼ਰਤ ਅਪਰਾਧ@ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। BAPS ਸ਼੍ਰੀ ਸਵਾਮੀਨਾਰਾਇਣ ਮੰਦਿਰ ਰੈਂਚੋ ਕੋਰਡੋਵਾ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਆਰਮਸਟ੍ਰਾਂਗ ਐਵੇਨਿਊ ਉੱਤੇ ਸਥਿਤ ਹੈ। ਇਹ ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ ਮਾਥਰ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਉੱਤਰ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਹੈ। ਮੰਦਰ ਦੇ ਬਾਹਰ ਬੋਰਡ ’ਤੇ ‘ਹਿੰਦੂ ਗੋ ਬੈਕ’ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ।

ਪਾਣੀ ਦੀ ਲਾਈਨ ਵੀ ਕੱਟ ਦਿੱਤੀ ਗਈ

ਪਾਰਕਿੰਗ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲੱਗੇ ਸਾਈਨ ਬੋਰਡ @ਤੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦੀ ਟਿੱਪਣੀ ਲਿਖੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਹਮਲਾਵਰਾਂ ਨੇ ਮੰਦਰ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲਾਈਨ ਵੀ ਕੱਟ ਦਿੱਤੀ। ਇਹ ਹਮਲੇ ਅਜਿਹੇ ਸਮੇਂ ’ਚ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਪੀ.ਐਮ ਮੋਦੀ ਹਾਲ ਹੀ ’ਚ ਅਮਰੀਕਾ ਦੌਰੇ ’ਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਸਮਰਥਕਾਂ ਵਲੋਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ

ਹਿੰਦੂ ਮੰਦਰਾਂ ’ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਹਮਲੇ ਕੀਤੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ।

ਧਾਰਮਿਕ ਕੱਟੜਤਾ ਅਤੇ ਨਫ਼ਰਤ ਲਈ ਕੋਈ ਥਾਂ ਨਹੀਂ

ਯੂ.ਐਸ ਹਾਊਸ ਆਫ ਰਿਪ੍ਰਜ਼ੈਂਟੇਟਿਵਜ਼ ਵਿੱਚ ਸੀਏ 06 ਅਤੇ ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ ਕਾਉਂਟੀ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਮੀ ਬੇਰਾ ਨੇ ਐਕਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, @ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ ਕਾਉਂਟੀ ਵਿੱਚ ਧਾਰਮਿਕ ਕੱਟੜਤਾ ਅਤੇ ਨਫ਼ਰਤ ਲਈ ਕੋਈ ਥਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੈਂ ਸਾਡੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਬੇਰਹਿਮੀ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਸਾਨੂੰ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਅਸਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਿੱਚ ਹਰ ਕੋਈ, ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਵੀ ਧਰਮ ਹੋਵੇ, ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਅਤੇ ਸਤਿਕਾਰ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰੇ।

ਹਿੰਦੂਆਂ ਨੂੰ ਘਰ ਜਾਣ ਲਈ ਕਿਹਾ

ਹਿੰਦੂ ਅਮਰੀਕਨ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ, ਜੋ ਮਨੁੱਖੀ ਸਨਮਾਨ, ਆਪਸੀ ਸਨਮਾਨ ਅਤੇ ਬਹੁਲਵਾਦ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਨੇ ਹਿੰਦੂ ਮੰਦਰ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਨਫ਼ਰਤੀ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਉਠਾਉਣ ਲਈ ਬੇਰੀ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਹਿੰਦੂ ਅਮਰੀਕਨ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਨੇ ਟਵਿੱਟਰ @ਤੇ ਕਿਹਾ, @ਧੰਨਵਾਦ ਬੇਰਾ। ÷ਇਹ ਭੰਨਤੋੜ ਇੱਕ ਹਿੰਦੂ-ਵਿਰੋਧੀ ਨਫ਼ਰਤ ਅਪਰਾਧ ਹੈ, ਇੱਕ ਹਿੰਦੂ ਮੰਦਰ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾ ਕੇ, ਹਿੰਦੂਆਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਅਤੇ ਹਿੰਦੂਆਂ ਨੂੰ ਘਰ ਜਾਣ ਲਈ ਕਹਿਣ ਲਈ ਇੱਕ ਸੰਦੇਸ਼ ਭੇਜਣ ਲਈ।

ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 17 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਵਾਪਰੀ ਸੀ ਘਟਨਾ

ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਸਾਲ 17 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਨਿਊਯਾਰਕ ਵਿੱਚ ਬੀ.ਏ.ਪੀ.ਐਸ ਸਵਾਮੀਨਾਰਾਇਣ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਭੰਨਤੋੜ ਦੀ ਘਟਨਾ ਵਾਪਰੀ ਸੀ। ਨਿਊਯਾਰਕ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਕੌਂਸਲੇਟ ਜਨਰਲ ਨੇ ਵੀ ਬੀਏਪੀਐਸ ਸਵਾਮੀਨਾਰਾਇਣ ਮੰਦਰ ਦੀ ਭੰਨਤੋੜ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਅਸਵੀਕਾਰਨਯੋਗ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਕਈ ਅਮਰੀਕੀ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਨਿਊਯਾਰਕ ਵਿੱਚ ਬੀਏਪੀਐਸ ਸਵਾਮੀਨਾਰਾਇਣ ਮੰਦਰ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ।ਕਾਂਗਰਸ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੇ ਦੇਸ਼ @ਚ ਨਫਰਤ ਅਤੇ ਹਿੰਸਾ ਦੀਆਂ ਲਗਾਤਾਰ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ @ਤੇ ਵੀ ਚਿੰਤਾ ਪ੍ਰਗਟਾਈ। ਭਾਰਤੀ-ਅਮਰੀਕੀ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਥਾਣੇਦਾਰ ਨੇ ਇਸ ਘਿਣਾਉਣੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਨਿਖੇਧੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ @ਵਿਰੋਧ, ਕੱਟੜਤਾ ਅਤੇ ਨਫ਼ਰਤ@ ਵਾਲੇ ਅਜਿਹੇ ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਡੂੰਘਾਈ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਕਮਲਾ ਹੈਰਿਸ ਅਮਰੀਕਾ-ਮੈਕਸੀਕੋ ਸਰਹੱਦ ਦਾ ਕਰੇਗੀ ਦੌਰਾ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ (ਭਾਸ਼ਾ)- ਉਪ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਅਤੇ ਡੈਮੋਕ੍ਰੇਟਿਕ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਅਹੁਦੇ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਕਮਲਾ ਹੈਰਿਸ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਦੱਖਣ ਵਿਚ ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸਰਹੱਦ ਰਾਹੀਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ @ਤੇ ਘੁਸਪੈਠ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਚੋਣ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਕੈਂਪ ਦੇ ਤਿੱਖੇ ਸਿਆਸੀ ਹਮਲਿਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਕਮਲਾ ਹੈਰਿਸ ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲੈਣ ਲਈ ਅਮਰੀਕਾ-ਮੈਕਸੀਕੋ ਸਰਹੱਦ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕਰੇਗੀ। ਹੈਰਿਸ ਦੀ ਮੁਹਿੰਮ ਟੀਮ ਨੇ ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਪ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ-ਮੈਕਸੀਕੋ ਸਰਹੱਦ ਨੇੜੇ ਡਗਲਸ, ਐਰੀਜ਼ੋਨਾ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਕਰਨਗੇ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਜੇ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਹਫਤੇ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ @ਚ ਰਿਪਬਲਿਕਨ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਅਹੁਦੇ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਟਰੰਪ ਦੀ ਚੋਣ ਮੁਹਿੰਮ ਟੀਮ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਸੀ ਕਿ ਹੈਰਿਸ ਸਿਆਸੀ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਅਮਰੀਕਾ-ਮੈਕਸੀਕੋ ਸਰਹੱਦ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਜੁਲਾਈ @ਚ ਡੈਮੋਕ੍ਰੇਟਿਕ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਅਹੁਦੇ ਦਾ ਉਮੀਦਵਾਰ ਐਲਾਨੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੈਰਿਸ ਦਾ ਸਰਹੱਦੀ ਖੇਤਰ ਦਾ ਇਹ ਪਹਿਲਾ ਦੌਰਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਐਰੀਜ਼ੋਨਾ ਤੋਂ,ਹੈਰਿਸ ਇੱਕ ਫੰਡਰੇਜ਼ਿੰਗ ਇਵੈਂਟ ਲਈ ਸੈਨ ਫਰਾਂਸਿਸਕੋ ਅਤੇ ਫਿਰ ਲਾਸ ਏਂਜਲਸ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਕਰੇਗੀ। ਉਹ ਵੀਕੈਂਡ ਲਈ ਨੇਵਾਡਾ ਜਾਣ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਅਤੇ ਹਿਜ਼ਬੁੱਲਾ ਵਿਚਾਲੇ ਤੁਰੰਤ 21 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਜੰਗਬੰਦੀ ਦੀ ਮੰਗ

ਨਿਊਯਾਰਕ (ਏਪੀ)- ਅਮਰੀਕਾ, ਫਰਾਂਸ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੋਰ ਸਹਿਯੋਗੀਆਂ ਨੇ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਅਤੇ ਹਿਜ਼ਬੁੱਲਾ ਦਰਮਿਆਨ ਵਧਦੇ ਤਣਾਅ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਗੱਲਬਾਤ ਲਈ ‘ਤੁਰੰਤ’ 21 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਜੰਗਬੰਦੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਹਾਲ ਹੀ ਦੇ ਦਿਨਾਂ @ਚ ਲੇਬਨਾਨ @ਚ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਹੋਏ ਸੰਘਰਸ਼ @ਚ 600 ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਨਿਊਯਾਰਕ ਵਿਚ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਮਹਾਸਭਾ ਦੇ ਮੌਕੇ ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਂਝੇ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਤਾਜ਼ਾ ਲੜਾਈ ਅਸਵੀਕਾਰਨਯੋਗ ਹੈ ਅਤੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਫੈਲ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਕੂਟਨੀਤੀ ਲਈ ਜਗ੍ਹਾ ਦੇਣ ਲਈ ਲੇਬਨਾਨ-ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਸਰਹੱਦ ਦੇ ਨਾਲ ਤੁਰੰਤ 21 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਜੰਗਬੰਦੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਅਤੇ ਲੇਬਨਾਨ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਸਮੇਤ ਸਾਰੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਜੰਗਬੰਦੀ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕਹਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਅਪੀਲ @ਤੇ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਜਾਂ ਲੇਬਨਾਨੀ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਹਿਜ਼ਬੁੱਲਾ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਤੁਰੰਤ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਨਹੀਂ ਆਈ, ਪਰ ਸੀਨੀਅਰ ਅਮਰੀਕੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਰੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਜੰਗਬੰਦੀ ਦੀ ਅਪੀਲ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹਨ ਅਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਕੁਝ ਘੰਟਿਆਂ @ਚ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਗੇ। ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਿਜ਼ਬੁੱਲਾ ਨੂੰ ਜੰਗਬੰਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਲੇਬਨਾਨ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਹਿਜ਼ਬੁੱਲਾ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰੇਗੀ। ਇਹ ਜੰਗਬੰਦੀ ਸਿਰਫ਼ ਇਜ਼ਰਾਈਲ-ਲੇਬਨਾਨ ਸਰਹੱਦ @ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ। ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਤਿੰਨ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਤੋਂ ਲੜਾਈ ਰੋਕ ਕੇ ਰੁਕੀ ਹੋਈ ਜੰਗਬੰਦੀ ਵਾਰਤਾ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨਗੇ। ਜੰਗਬੰਦੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕਾ, ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ, ਕੈਨੇਡਾ, ਯੂਰਪੀਅਨ ਯੂਨੀਅਨ, ਫਰਾਂਸ, ਜਰਮਨੀ, ਇਟਲੀ, ਜਾਪਾਨ, ਸਾਊਦੀ ਅਰਬ, ਸੰਯੁਕਤ ਅਰਬ ਅਮੀਰਾਤ ਅਤੇ ਕਤਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

Are you paying too much for Auto, Home, Business, Workman Compensation, Contractors, General Liability, E&O ?

Call us today for complimentary Analysis of your policy.

Sharanjit Singh Thind, Phone 646 875 8495

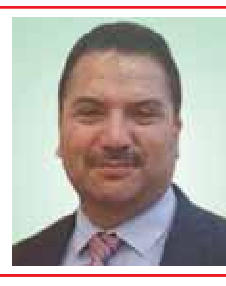

13 ਹਜ਼ਾਰ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਕੈਨੇਡਾ 'ਚ ਸ਼ਰਣ ਲਈ ਕੀਤਾ ਅਪਲਾਈ

ਟੋਰਾਂਟੋ (ਰਾਜ ਗੋਗਨਾ)- ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ਰਣ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਸਾਲ ਦੇ ਅੱਠ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਲਗਭਗ 13 ਹਜ਼ਾਰ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਰਣ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ, ਰਫਿਊਜੀਜ਼ ਅਤੇ ਸਿਟੀਜ਼ਨਸ਼ਿਪ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਮੁਤਾਬਕ ਇਨ੍ਹਾਂ @ਚੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਲੋਕ ਅਜਿਹੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵੀਜ਼ਾ ਐਕਸਟੈਂਸ਼ਨ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਾਂ ਮਿਆਦ ਪੁੱਗ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਮੰਤਰੀ ਮਾਰਕ ਮਿਲਰ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਮੁੱਦੇ @ਤੇ ਵੱਡਾ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਇਸ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਨਾ ਕਰੇ।

ਸਾਲ 2024 ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਅੱਠ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿੱਚ 15 ਹਜ਼ਾਰ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ, ਰਫਿਊਜੀਜ਼ ਅਤੇ ਸਿਟੀਜ਼ਨਸ਼ਿਪ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਜਨਵਰੀ ਤੋਂ ਅਗਸਤ ਤੱਕ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ 1 ਲੱਖ 18 ਹਜ਼ਾਰ 835 ਸ਼ਰਨਾਰਥੀ ਦਾਅਵੇ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਅੰਕੜਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ 12,915 ਬਿਨੈਕਾਰ ਸਟੱਡੀ ਪਰਮਿਟ @ਤੇ ਸਨ ਜਦ ਕਿ 1310 ਸਟੱਡੀ ਪਰਮਿਟ ਐਕਸਟੈਂਸ਼ਨ @ਤੇ ਸਨ।ਸਥਾਨਕ ਮੀਡੀਆ ਨੇ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ 2015-16 ਸਟੱਡੀ ਪਰਮਿਟ ਦੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨਾਲ ਤੁਲਨਾ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਪਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਡੇਟਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਹੋਰ ਸਮਾਂ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।ਇਸ ਵਿੱਚ 10 ਕੰਮਕਾਜੀ ਦਿਨ ਲੱਗ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਗਲੋਬ ਐਂਡ ਮੇਲ ਨੇ ਅਪ੍ਰੈਲ ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ 2018 ਵਿੱਚ ਸ਼ਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 1,515 ਸੀ। ਜਿਸ ਤੋਂ ਸਾਫ਼ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ 600 ਫੀਸਦੀ ਤੱਕ ਦਾ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ।ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਸਾਲ 2024 ਦੇ ਅੰਕੜਿਆਂ @ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰੀਏ ਤਾਂ ਇਸ ਸਾਲ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਨਾਲੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਰਖਾਸਤਾਂ ਅਗਸਤ ਵਿੱਚ ਆਈਆਂ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ, 1,785 ਦਾਅਵੇਦਾਰ, ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵੀਜ਼ਾ ਜਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪਰਮਿਟ ਐਕਸਟੈਂਸ਼ਨ @ਤੇ, ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਰਨਾਰਥੀ ਸਥਿਤੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਚੁੱਕੇ ਸਨ।

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜਸਟਿਨ ਟਰੂਡੋ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਿੰਸਾ ਅਤੇ ਦਮਨ ਤੋਂ ਭੱਜ ਰਹੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪਨਾਹ ਦੇਣਾ ਸਾਡੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ। ਪਰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਖਾਸ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਇਸ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਨਾ ਕਰੇ। ਸਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲੱਭਣ ਅਤੇ ਅਲੱਗ-ਥਲੱਗ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਸਮਰਪਣ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਕੁਝ ਲੋਕ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਦੇ ਸ਼ਾਰਟਕੱਟ ਵਜੋਂ ਸ਼ਰਣ ਲੈਣ ਲਈ ਸ਼ਰਨਾਰਥੀ ਵਜੋਂ ਇਸ ਰਸਤੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਮੰਤਰੀ ਮਾਰਕ ਮਿਲਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵੀਜ਼ੇ @ਤੇ ਆਏ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਲਈ ਸ਼ਰਣ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਸਿਸਟਮ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਇਸ ਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਸੈਟਲ ਹੋਣ ਲਈ ਪਿਛਲੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਵਜੋਂ ਦੇਖਦੇ ਹਨ ਪਰ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਇਸਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਆਈ.ਆਰ.ਸੀ.ਸੀ ਦੇ ਬੁਲਾਰੇ ਨੇ ਮੀਡੀਆ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਕਾਨੂੰਨ ਤਹਿਤ ਹਰ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਸ਼ਰਨਾਰਥੀ ਦਾਅਵਾ ਦੱਸਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਨੂੰ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਸਰਕਾਰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਇੱਥੇ ਰਹਿਣ ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਪੰਜਾਬ 95 ਫ਼ਿਲਮ ਤੇ 120 ਕੱਟ ਲਗਾਉਣ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਜਥੇਦਾਰ ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਵੱਡਾ ਬਿਆਨ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ (ਵੈੱਬ ਡੈਸਕ)- ਭਾਈ ਜਸੰਵਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲੜਾ @ਤੇ ਬਣਾਈ ਗਈ ਬਾਓਪਿਕ ਦਲਜੀਤ ਦੋਸਾਂਝ ਦੀ @ਪੰਜਾਬ 95 ਫ਼ਿਲਮ@ @ਤੇ ਸੈਂਸਰ ਬੋਰਡ ਵੱਲੋਂ 120 ਸੀਨਜ਼ @ਤੇ ਕੱਟ ਲਗਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਉਥੇ ਹੀ ਸੈਂਸਰ ਬੋਰਡ ਵੱਲੋਂ @ਪੰਜਾਬ 95@ ਫ਼ਿਲਮ @ਤੇ 120ਕੱਟ ਲਗਾਉਣ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਜਤਾਇਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਚ ਸਿੱਖਾਂ ਨਾਲ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੰਗਨਾ ਰਣੌਤ ਦੀ ਫ਼ਿਲਮ @ਐਮਰਜੈਂਸੀ@ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੰਗਨਾ ਰੌਣਤ ਦੀ ਫ਼ਿਲਮ @ਤੇ ਇੰਨੇ ਕੱਟ ਨਹੀਂ ਲਗਾਏ ਸਨ, ਜਿੰਨੇ @ਪੰਜਾਬ 95@ ਫ਼ਿਲਮ @ਤੇ ਲਗਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਸੰਵਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲੜਾ ਨੇ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਲਈ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਭਾਈ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲੜਾ ਇਕ ਸੱਚਾਈ ਹਨ। ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲੜਾ ਉਹ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਾਲੇ ਦੌਰ ਸਮੇਂ 25 ਹਜ਼ਾਰ ਲਾਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਲੱਭ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਾਰਸਾਂ ਹਵਾਲੇ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਦਿਲਜੀਤ ਦੋਸਾਂਝ ਦੀ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਫ਼ਿਲਮ @ਪੰਜਾਬ 95@ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਵਿਵਾਦਾਂ @ਚ ਘਿਰੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਫ਼ਿਲਮ @ਚ ਦਿਲਜੀਤ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਕਾਰਕੁਨ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲੜਾ ਦਾ ਕਿਰਦਾਰ ਨਿਭਾਉਣ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਨੇ 1984-1994 ਦੌਰਾਨ ਪੰਜਾਬ ਵਿਦਰੋਹ ਦੌਰਾਨ ਸਿੱਖ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੇ ਲਾਪਤਾ ਹੋਣ ਅਤੇ ਕਤਲ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸੈਂਸਰ ਬੋਰਡ ਨੇ ਫਿਲਮ ਵਿੱਚ 85 ਕੱਟਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਹੁਣ ਰਿਵਾਈਜ਼ਡ ਕਮੇਟੀ ਨੇ 85 ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ 120 ਕੱਟਾਂ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਫਿਲਮ ਦੇ ਟਾਈਟਲ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਵੀ ਸਮੱਸਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ @ਚ ਬਦਲਾਅ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸੈਂਸਰ ਬੋਰਡ ਦੀ ਨਵੀਂ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਫਿਲਮ ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਫਿਲਮ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਾਂ @ਚ ਬਦਲਾਅ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤੇ ਹਨ, ਜਿੱਥੇ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਤਰਨਤਾਰਨ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਫਿਲਮ ਵਿੱਚ ਵਿਖਾਏ ਗਏ ਕੈਨੇਡਾ ਅਤੇ ਯੂ.ਕੇ. ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਵੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਫ਼ਿਲਮ ਦਾ ਟਾਈਟਲ @ਪੰਜਾਬ 95@ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲੜਾ ਸਾਲ 1995 ਵਿੱਚ ਲਾਪਤਾ ਹੋ ਗਏ ਸਨ, ਇਸ ਲਈ ਸੈਂਸਰ ਬੋਰਡ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਸਿਰਲੇਖ ਬਦਲਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਠੇਸ ਪਹੁੰਚ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕਮੇਟੀ ਮੰਗ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਫ਼ਿਲਮ ਦੇ ਮੁੱਖ ਕਿਰਦਾਰ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲੜਾ ਦਾ ਨਾਂ ਵੀ ਬਦਲਿਆ ਜਾਵੇ। ਫਿਲਮ ਵਿੱਚੋਂ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਵੀ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ।

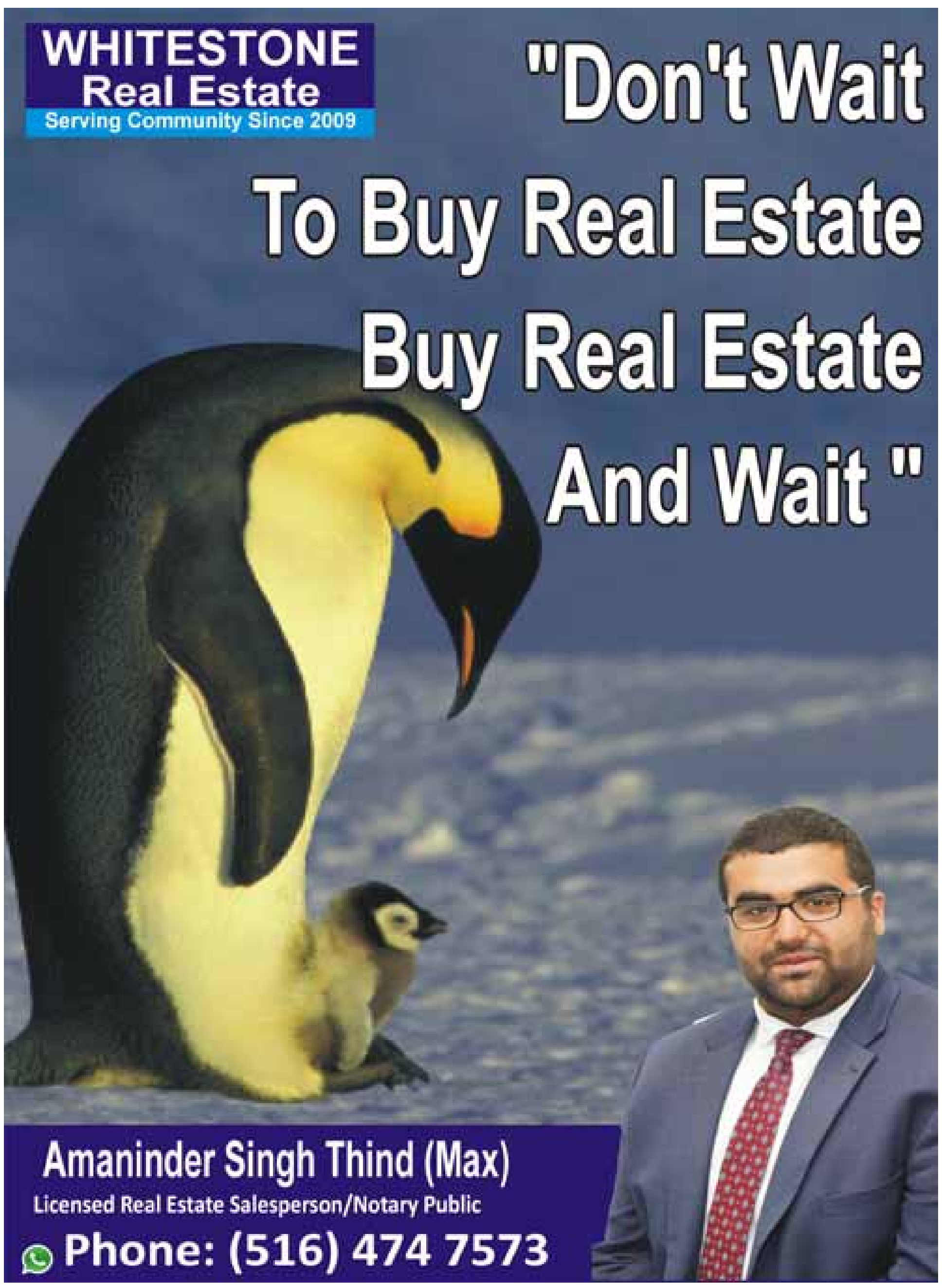

ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਪੰਚਾਇਤ ਚੋਣਾਂ 15 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ- ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਪੰਚਾਇਤ ਚੋਣਾਂ 15 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਹੋਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਸਮੁੱਚੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਅੱਜ ਤੋਂ ਹੀ ਚੋਣ ਜ਼ਾਬਤਾ ਲਾਗੂ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਵੋਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਪੰਚਾਇਤ ਚੋਣਾਂ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਹੀ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਹੋਵੇਗੀ। ਪੰਚਾਇਤ ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਵੋਟਰ ਸਵੇਰੇ 8 ਵਜੇ ਤੋਂ ਸ਼ਾਮ 4 ਵਜੇ ਤੱਕ ਵੋਟਾਂ ਪਾ ਸਕਣਗੇ। ਪੰਚਾਇਤ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਐਲਾਨ ਨਾਲ ਹੀ ਸੂਬੇ ਵਿਚ ਸਿਆਸੀ ਹਰਕਤ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਝੋਨੇ ਦੇ ਖ਼ਰੀਦ ਸੀਜ਼ਨ ਦੌਰਾਨ ਪੰਚਾਇਤ ਚੋਣਾਂ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਚੋਣ ਜ਼ਾਬਤਾ ਅਮਲ 'ਚ ਆਉਣ ਨਾਲ ਪੇਂਡੂ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਨਵੇਂ ਕੰਮ ਠੱਪ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੇ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਰਾਜ ਕਮਲ ਚੌਧਰੀ ਨੇ ਅੱਜ ਇੱਥੇ ਪ੍ਰੈੱਸ ਕਾਨਫ਼ਰੰਸ ਕਰਕੇ ਪੰਚਾਇਤ ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਚੋਣ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ। ਪੰਚਾਇਤ ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਦਾਖਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਅਮਲ 27 ਸਤੰਬਰ (11 ਵਜੇ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਵਜੇ ਤੱਕ) ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਚਾਹਵਾਨ ਉਮੀਦਵਾਰ 4 ਅਕਤੂਬਰ ਤੱਕ ਕਾਗ਼ਜ਼ ਦਾਖਲ ਕਰ ਸਕਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 28 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਛੁੱਟੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਨਹੀਂ ਲਏ ਜਾਣਗੇ। ਪੰਜ ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰਾਂ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ 7 ਅਕਤੂਬਰ (ਬਾਅਦ ਦੁਪਹਿਰ ਤਿੰਨ ਵਜੇ ਤੱਕ) ਤੱਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਆਪਣੇ ਕਾਗ਼ਜ਼ ਵਾਪਸ ਲੈ ਸਕਣਗੇ॥ਐਤਕੀਂ ਪੰਚਾਇਤ ਚੋਣਾਂ ਦਸਹਿਰੇ (12 ਅਕਤੂਬਰ) ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਦੀਵਾਲੀ (31 ਅਕਤੂਬਰ) ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਨਵੇਂ ਚੁਣੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਰਪੰਚਾਂ ਦੀ ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਦੀਵਾਲੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਪੰਚਾਇਤ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿਚ ਸਰਪੰਚਾਂ ਦੇ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਜੰਗੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਣ ਮਗਰੋਂ ਹੀ ਪੰਚਾਇਤ ਚੋਣਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ 10 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਨੋਟੀਫ਼ਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਪੰਚਾਇਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਭੰਗ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਮਾਮਲਾ ਹਾਈਕੋਰਟ ਵਿਚ ਜਾਣ ਕਰਕੇ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਫ਼ੈਸਲਾ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ ਸੀ। ਮਗਰੋਂ ਮਿਆਦ ਪੁਗਾ ਚੁੱਕੀਆਂ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਲਗਾ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। ਸੂਬਾਈ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਚੌਧਰੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੰਚਾਇਤ ਚੋਣਾਂ ਬੈਲੇਟ (ਮਤਪੱਤਰ) ਨਾਲ ਹੋਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਸਰਪੰਚੀ ਲਈ ਬੈਲੇਟ ਪੇਪਰ ਗੁਲਾਬੀ ਰੰਗ ਅਤੇ ਪੰਚਾਂ ਲਈ ਬੈਲੇਟ ਪੇਪਰ ਸਫ਼ੈਦ ਰੰਗ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਬੈਲੇਟ ਪੇਪਰ ਵਿਚ 'ਨੋਟਾ' (ਉਪਰੋਕਤ 'ਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਨਹੀਂ) ਦਾ ਬਦਲ ਵੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸੂਬੇ ਦੀਆਂ 13,237 ਗਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਦੇ ਸਰਪੰਚਾਂ ਅਤੇ ਪੰਚਾਂ ਲਈ ਵੋਟਾਂ ਪੈਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਵੋਟਾਂ ਲਈ 19110 ਪੋਲਿੰਗ ਬੂਥ ਬਣਾਏ ਜਾਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 23 ਸੀਨੀਅਰ ਆਈਏਐੱਸ ਅਤੇ ਪੀਸੀਐੱਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਜਨਰਲ ਆਬਜ਼ਰਵਰ ਵਜੋਂ ਤਾਇਨਾਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੋਣਾਂ 'ਚ 13,237 ਸਰਪੰਚ ਅਤੇ 83,437 ਪੰਚ ਚੁਣੇ ਜਾਣੇ ਹਨ। ਸੂਬੇ ਵਿਚ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀਆਂ ਦੀ ਸੁਧਾਈ ਦਾ ਕੰਮ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ 1,33,97,922 ਵੋਟਰ ਆਪਣੇ ਵੋਟ ਦਾ ਹੱਕ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਨਗੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ 70,51,722 ਪੁਰਸ਼ ਵੋਟਰ ਅਤੇ 63,46,008 ਮਹਿਲਾ ਵੋਟਰਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ 192 ਅਦਰਜ਼ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰਾਉਣ ਲਈ 96 ਹਜ਼ਾਰ ਚੋਣ ਅਮਲਾ ਤਾਇਨਾਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਪੰਚਾਇਤ ਚੋਣਾਂ ਲੜਨ ਲਈ ਉਮਰ ਹੱਦ 25 ਸਾਲ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ। ਪੰਚਾਇਤ ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਜ਼ਮਾਨਤ ਰਾਸ਼ੀ 100 ਰੁਪਏ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਐੱਸਸੀ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਲਈ ਇਹ ਰਾਸ਼ੀ 50 ਰੁਪਏ ਹੋਵੇਗੀ। ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਚੋਣਾਂ ਲੜਨ ਵਾਲੇ ਸਰਪੰਚੀ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਲਈ ਚੋਣ ਖ਼ਰਚ ਹੱਦ 40 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਪੰਚੀ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਲਈ ਖ਼ਰਚ ਹੱਦ 30 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ। ਸਾਲ 2013 ਦੀਆਂ ਪੰਚਾਇਤੀ ਚੋਣਾਂ ਸਮੇਂ ਸਰਪੰਚ ਲਈ ਖ਼ਰਚ ਹੱਦ 23,500 ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਪੰਚੀ ਲਈ 16 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਸੀ। ਉਸ ਮਗਰੋਂ 2018 ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਸਰਪੰਚੀ ਦੀ ਚੋਣ ਲਈ ਖ਼ਰਚ ਸੀਮਾ 30 ਹਜ਼ਾਰ ਅਤੇ ਪੰਚੀ ਲਈ 20 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਸੀ। ਰਾਜ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਚੋਣ ਅਬਜ਼ਰਵਰ ਲਾਏ ਜਾਣਗੇ ਤਾਂ ਜੋ ਆਦਰਸ਼ ਚੋਣ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਪੂਰਨ ਪਾਲਣਾ ਕਰਾਈ ਜਾ ਸਕੇ। ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਚੋਣ ਨਿਸ਼ਾਨਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵੀ ਜਾਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਕੁੱਲ 173 ਚੋਣ ਨਿਸ਼ਾਨ ਰੱਖੇ ਗਏ ਹਨ। ਸਰਪੰਚਾਂ ਲਈ 38 ਚੋਣ ਨਿਸ਼ਾਨ ਅਤੇ ਪੰਚਾਂ ਲਈ 70 ਚੋਣ ਨਿਸ਼ਾਨ ਰੱਖੇ ਗਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸੂਬੇ ਵਿਚ ਨਿਰਪੱਖ ਤੇ ਸੁਤੰਤਰ ਚੋਣਾਂ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਸਭ ਪ੍ਰਬੰਧ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰ ਲਏ ਹਨ। ਪੰਚਾਇਤ ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਸਰਪੰਚਾਂ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਦਾ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਐਤਕੀਂ ਬਲਾਕ ਨੂੰ ਇਕਾਈ ਮੰਨ ਕੇ ਨਵਾਂ ਰੋਸਟਰ ਤਿਆਰ ਕਰਕੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਾਸਤੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ 'ਚ ਪੰਚਾਇਤੀ ਰਾਜ ਐਕਟ ਸੋਧ ਬਿੱਲ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੰਚਾਇਤੀ ਰਾਜ ਰੂਲਜ਼ ਵਿਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਮਗਰੋਂ ਐਤਕੀਂ ਉਮੀਦਵਾਰ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਚੋਣ ਨਿਸ਼ਾਨ 'ਤੇ ਚੋਣ ਨਹੀਂ ਲੜ ਸਕਣਗੇ।

ਕਿਸਾਨ ਮਜ਼ਦੂਰ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਰੇਲ ਰੋਕੋ ਮੋਰਚਾ ਮੁਲਤਵੀ

ਜੰਡਿਆਲਾ ਗੁਰੂ- ਕਿਸਾਨ ਮਜ਼ਦੂਰ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਮੇਟੀ ਪੰਜਾਬ ਵੱਲੋਂ ਅੱਜ ਦੇਵੀਦਾਸਪੁਰ ਰੇਲਵੇ ਲਾਈਨ 'ਤੇ ਰੇਲ ਰੋਕੋ ਮੋਰਚਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਕੇ ਉਸ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਵੀ ਲਾਈਨਾਂ 'ਤੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਡੀਸੀ ਅਤੇ ਐੱਸਐੱਸਪੀ ਦਿਹਾਤੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵੱਲੋਂ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਜਾ ਕੇ ਕਿਸਾਨ ਆਗੂਆਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਉਨਾਂ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਮੰਗਾਂ ਮੰਨ ਲਈਆਂ ਗਈਆਂ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਰੇਲ ਰੋਕੋ ਮੋਰਚਾ ਕਿਸਾਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਲਈ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਿਸਾਨ ਮਜ਼ਦੂਰ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸੂਬਾ ਆਗੂ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਪੰਧੇਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕੱਲ੍ਹ ਡੀਸੀ ਦਫ਼ਤਰ ਮੋਰਚੇ ਦੌਰਾਨ ਫੇਲ੍ਹ ਹੋਈ ਗੱਲਬਾਤ ਮਗਰੋਂ ਅੱਜ ਜਥੇਬੰਦੀ ਵੱਲੋਂ ਰੇਲ ਰੋਕੋ ਮੋਰਚਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।ਜਥੇਬੰਦੀ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਦੁਪਹਿਰ 12 ਵਜੇ ਤੱਕ ਦਾ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਅੱਜ ਦੇਵੀਦਾਸਪੁਰ ਵਿਖੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦਿੱਲੀ ਰੇਲ ਮਾਰਗ 'ਤੇ ਕਿਸਾਨ ਮਜ਼ਦੂਰ ਇੱਕਠੇ ਹੋਏ। ਅੱਜ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵੱਲੋਂ ਮੰਗਾਂ ਸਬੰਧੀ ਗੱਲਬਾਤ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਮਗਰੋਂ ਡੀਸੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵੱਲੋਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਰੇਲ ਲਾਈਨ ਨੇੜੇ ਜਾਰੀ ਸਟੇਜ 'ਤੇ ਆ ਕੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਿਵਾਉਂਦੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸ਼ਹੀਦ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ 5-5 ਲੱਖ ਦਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਇੱਕ ਜੀਅ ਨੂੰ ਨੌਕਰੀ ਦੇਣ ਦੀ ਕਵਾਇਦ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਤਲਵੰਡੀ ਦਸੌਂਧਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀ ਹਾਦਸਾਗ੍ਰਸਤ ਹੋਈ ਬੱਸ ਦੌਰਾਨ ਜ਼ਖ਼ਮੀਆਂ ਨੂੰ 1-1 ਲੱਖ, ਇੱਕ ਕਿਸਾਨ ਨੂੰ 50 ਹਜ਼ਾਰ ਦਾ ਚੈੱਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਮਾਮੂਲੀ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ 10-10 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਹੋਏ ਮੈਡੀਕਲ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਮੁਤਾਬਕ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੀ ਗੱਲ ਉਪਰ ਸਹਿਮਤੀ ਬਣੀ। ਬਜ਼ੁਰਗ ਕਿਸਾਨਾਂ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਬੁਢਾਪਾ ਪੈਨਸ਼ਨਾਂ ਅਤੇ ਅੰਗ ਗੁਆ ਚੁੱਕੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਅੰਗਹੀਣ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਭਾਰਤ ਮਾਲਾ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ 'ਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵੱਲੋਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੁਆਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਯੋਗ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਬਜ਼ੇ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਬਾਕੀ ਮੰਗਾਂ ਲਈ 5 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸਕੱਤਰ ਸੀਐੱਮ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਜਥੇਬੰਦੀ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਟੇਜ ਤੋਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ 3 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਲਖੀਮਪੁਰ ਖੀਰੀ ਕਤਲਕਾਂਡ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਦਿਵਾਉਣ ਲਈ ਰੇਲਾਂ ਰੋਕਣ ਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਐੱਸਟੀਐੱਫ ਵੱਲੋਂ ਨਾਮੀ ਫਰਮ ਦੇ ਮੁਨੀਮ ਦੇ ਟਿਕਾਣਿਆਂ 'ਤੇ ਛਾਪਾ

ਜਗਰਾਉਂ- ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਦੋ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਸਣੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ 'ਚ ਐੱਸਟੀਐੱਫ ਨੇ ਲੰਘੀ ਰਾਤ 10 ਵਜੇ ਸਥਾਨਕ ਪੁਰਾਣੀ ਦਾਣਾ ਮੰਡੀ ਦੀ ਨਾਮੀ ਫਰਮ ਦੇ ਮੁਨੀਮ ਦੇ ਟਿਕਾਣਿਆਂ 'ਤੇ ਛਾਪਾ ਮਾਰਿਆ। ਇਹ ਨਾਮੀ ਫਰਮ ਪਸ਼ੂਆਂ ਦੀ ਖੁਰਾਕ ਅਤੇ ਕਲੋਨੀਆਂ ਕੱਟਣ ਲਈ ਜਾਣੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਐੱਸਟੀਐੱਫ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਤੜਕੇ ਚਾਰ ਵਜੇ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰਹੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਐੱਸਟੀਐੱਫ ਨੇ ਛਾਪਾ ਮਾਰਨ ਦੇ ਮਕਸਦ ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਕਿਸੇ ਬਰਾਮਦਗੀ ਸਬੰਧੀ ਕੋਈ ਵੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਾਂਝੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਸੂਤਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਸਬੰਧ ਜਲੰਧਰ ਅਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿੱਚੋਂ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਫੜੀ ਗਈ ਕਥਿਤ ਹਵਾਲਾ ਰਾਸ਼ੀ ਨਾਲ ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।ਫਰਮ ਦਾ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦਾ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਸੰਜੈ ਨਾਮੀ ਮੁਨੀਮ ਜਦੋਂ ਦੇਰ ਰਾਤ ਆਪਣੀ ਕਾਰ 'ਤੇ ਮੰਡੀ ਵਿੱਚ ਪੁੱਜਾ ਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਉਸ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਘੇਰਾ ਪਾ ਲਿਆ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਐੱਸਟੀਐੱਫ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਹੱਥ 'ਚ ਫੜਿਆ ਬੈਗ ਖੋਹ ਲਿਆ ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਲੋਕ ਵੀ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਗਏ। ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਮੁਨੀਮ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਕਰਨ ਮਗਰੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਨੇੜੇ ਹੀ ਸਥਿਤ ਉਸ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਦੇ ਘਰ ਲੈ ਗਏ ਤੇ ਪੁੱਛ-ਪੜਤਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ। ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਮਿਲਣ 'ਤੇ ਡੀਐੱਸਪੀ ਜਸਜੋਤ ਸਿੰਘ ਪੁਲੀਸ ਫੋਰਸ ਨਾਲ ਮੰਡੀ 'ਚ ਪੁੱਜੇ, ਜਿੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਾਫੀ ਦੇਰ ਘਰ 'ਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਰੋਕੀ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਐੱਸਟੀਐੱਫ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਕਾਰਵਾਈ ਸਬੰਧੀ ਕੋਈ ਵੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣ ਤੋਂ ਟਾਲਾ ਵੱਟੀ ਰੱਖਿਆ। ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਆਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਤੋਂ ਪ੍ਰੈੱਸ ਨੋਟ ਰਾਹੀਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਾਂਝੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਪਰ ਕੋਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਈ।

ਪੰਜਾਬੀ 'ਚ ਕੰਮ ਨਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਪਾਵਰਕੌਮ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ

ਪਟਿਆਲਾ- ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਪਾਵਰ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਟਿਡ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਭਾਸ਼ਾ ਐਕਟ 2008 ਨੂੰ ਦਰਕਿਨਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਰ ਕੇ ਦਫ਼ਤਰਾਂ ਵਿਚ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦਾ ਹੀ ਬੋਲਬਾਲਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਸਵੰਤ ਜ਼ਫ਼ਰ ਕੋਲ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਪੁੱਜੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੀ ਪਾਵਰਕੌਮ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਪਾਵਰਕੌਮ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਸਰਾ ਨੂੰ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਾਵਰਕੌਮ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਿਹਾ, ਜਿਸ ਦੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਸਬੰਧੀ ਸਬੂਤ ਵੀ ਨਾਲ ਲਗਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਨਾਲ ਪਾਵਰਕੌਮ ਦਾ ਮੁੱਖ ਦਫ਼ਤਰ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੰਮ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਤੇ ਇੱਥੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਨਾਲ ਆਮ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਭਾਰੀ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਪਾਵਰਕੌਮ ਵੱਲੋਂ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਬਿੱਲ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਆਮ ਖਪਤਕਾਰ ਨੂੰ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ, ਜਦ ਕਿ ਇਹ ਬਿੱਲ ਰਾਜ-ਭਾਸ਼ਾ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਾਵਰਕੌਮ ਵੱਲੋਂ ਆਮ ਬਿਜਲੀ ਵਿਚ ਰੁਕਾਵਟ ਪੈਣ 'ਤੇ ਵੱਟਸਐਪ ਨੰਬਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਨ 'ਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਚੱਲਦਾ ਕਿ ਕੀ ਹੱਲ ਹੈ ਜਾਂ ਕੀ ਹੱਲ ਹੋਵੇਗਾ। ਈਮੇਲ ਰਾਹੀਂ ਕੋਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਜਾਂ ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੰਗੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਉਹ ਵੀ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਭੇਜੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੇ ਪੱਤਰ ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਾਵਰਕੌਮ ਵੱਲੋਂ ਪੂਰਾ ਕੰਮ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਰਾਜ ਭਾਸ਼ਾ ਐਕਟ-2008 ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਲਾਗੂ ਹੈ।

ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸਾਰਾ ਕੰਮ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਕਰਵਾ ਰਹੇ ਹਾਂ: ਡਾਇਰੈਕਟਰ

ਪਾਵਰਕੌਮ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ (ਐਡਮਿਨ) ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸੁਰਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਚਿੱਠੀ ਆਈ ਹੈ ਪਰ ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸਾਰਾ ਕੰਮ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਕਰਵਾ ਰਹੇ ਹਾਂ ਪਰ ਕਈ ਵਾਰੀ ਸਾਰਾ ਕੰਮ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਸਾਨੂੰ ਸਖ਼ਤੀ ਵੀ ਕਰਨੀ ਪੈ ਰਹੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਸਾਰਾ ਕੰਮ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਕਰਨ ਤੇ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਤੀਬੱਧ ਹਾਂ।

ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹਾਂ: ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ

ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਰਾਮੇਸ਼ਵਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਦੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਪੱਤਰਾਂ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਜੋ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਉਹ ਹੀ ਪੱਤਰ ਨਾਲ ਨੱਥੀ ਕਰਕੇ ਪਾਵਰਕੌਮ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਦ ਕਿ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਭਾਸ਼ਾ ਅਫ਼ਸਰ ਦਾ ਫ਼ਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਖੁਦ ਛਾਣਬੀਣ ਕਰ ਕੇ ਇਸ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦਾ।

ਗੈਸ ਲੀਕ: ਵੇਰਕਾ ਮਿਲਕ ਪਲਾਂਟ ਦੇ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦੀ ਟੀਮ ਆਈਸ ਮਿੱਲ ਪਹੁੰਚੀ

ਜਲੰਧਰ- ਦਮੋਰੀਆ ਫਲਾਈਓਵਰ ਨੇੜੇ ਪੁਰਾਣੀ ਰੇਲਵੇ ਰੋਡ ’ਤੇ ਜੈਨ ਆਈਸ ਮਿੱਲ ਵਿੱਚ ਅਮੋਨੀਆ ਗੈਸ ਲੀਕ ਹੋਣ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਬਾਅਦ ਵੇਰਕਾ ਮਿਲਕ ਪਲਾਂਟ ਤੋਂ ਰੈਫ੍ਰਿਜਰੇਸ਼ਨ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦੀ ਟੀਮ ਪਾਈਪਾਂ ’ਚ ਫਸੀ ਖਤਰਨਾਕ ਗੈਸ ਨੂੰ ਕੱਢਣ ਲਈ ਅੱਜ ਫੈਕਟਰੀ ਪਹੁੰਚੀ। ਘਟਨਾ ਲੰਘੇ ਸ਼ਨਿਚਰਵਾਰ ਵਾਪਰੀ ਸੀ, ਜਿਸ ’ਚ ਪਰਵਾਸੀ ਮਜ਼ਦੂਰ ਸ਼ੀਤਲ ਸਿੰਘ (68) ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਫੈਕਟਰੀ ਸੀਲ ਕਰਨ ਤੇ ਬਿਜਲੀ ਸਪਲਾਈ ਕੱਟਣ ਦੀ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਮਿੱਲ ਦੇ ਨੇੜਲੇ ਖੇਤਰ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਨੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਹਿਮਾਂਸ਼ੂ ਅਗਰਵਾਲ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਾਈਪਾਂ, ਜੋ ਅਮੋਨੀਆ ਲਿਜਾਣ ਲਈ ਵਰਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਨ, ਵਿੱਚ ਹਾਲੇ ਵੀ ਕਾਫ਼ੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਗੈਸ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਲੀਕ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਡੀਸੀ ਅਗਰਵਾਲ ਨੇ ਵੇਰਕਾ ਮਿਲਕ ਪਲਾਂਟ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਟੀਮ ਨੂੰ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਦੇ ਹੱਲ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ, ਜਿਸ ਮਗਰੋਂ ਫਾਇਰ ਬ੍ਰਿਗੇਡ ਅਮਲੇ ਨਾਲ ਮੌਕੇ ’ਤੇ ਪਹੁੰਚੀ ਟੀਮ ਨੇ ਪਾਈਪਾਂ ’ਚੋਂ ਗੈਸ ਕੱਢਣ ਦਾ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਅਪਰੇਸ਼ਨ ਦੌਰਾਨ ਜਨਤਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਫੈਕਟਰੀ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਪੂਰੇ ਖੇਤਰ ’ਚ ਬੈਰੀਕੇਡ ਲਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪਾਈਪਾਂ ’ਚੋਂ ਸਾਰੀ ਗੈਸ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਹਟਾਉਣ ਵਿੱਚ ਲਗਪਗ ਦੋ ਦਿਨ ਲੱਗਣਗੇ ਤੇ ਇਹ ਕੰਮ ਵੀਰਵਾਰ ਸ਼ਾਮ ਤੱਕ ਕੰਮ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਹੈ।

ਫੈਕਟਰੀ ਮਾਲਕ ਸਣੇ ਕਈ ਸਰਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਐੱਫਆਈਆਰ ਦਰਜ

ਕਮਿਸ਼ਨਰੇਟ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਅਮੋਨੀਆ ਲੀਕ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਫੈਕਟਰੀ ਦੇ ਮਾਲਕ ਨਿੰਨੀ ਕੁਮਾਰ ਜੈਨ ਸਮੇਤ ਕਈ ਸਰਕਾਰੀ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੇ ਅਣਪਛਾਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਐੱਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਬੀਐੱਨਐੱਸ ਦੀ ਧਾਰਾ 105 ਤਹਿਤ ਇਹ ਐੱਫਆਈਆਰ ਨਗਰ ਨਿਗਮ, ਉਦਯੋਗ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਪਾਵਰ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਟਿਡ, ਅਤੇ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕੰਟਰੋਲ ਬੋਰਡ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ’ਤੇ ਐੱਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਅਧਿਕਾਰੀ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਵੀ ਜਾਂਚ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਫੈਕਟਰੀ ਨੂੰ ਇੰਨੀ ਸੰਘਣੀ ਆਬਾਦੀ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਬਿਨਾਂ ਢੁੱਕਵੀਂ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀਆਂ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਕਿਵੇਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਜਾਂਚ ਟੀਮ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ 5 ਅਕਤੂਬਰ ਤੱਕ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਖਨੌਰੀ ਬਾਰਡਰ ’ਤੇ ਕਿਸਾਨ ਨੇ ਫਾਹਾ ਲਿਆ

ਖਨੌਰੀ- ਐੱਮਐੱਸਪੀ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਕਿਸਾਨੀ ਮੰਗਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ 200 ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਖਨੌਰੀ ਬਾਰਡਰ ’ਤੇ ਬੈਠੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ’ਚੋਂ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਵਾਸੀ ਪਿੰਡ ਠੂਠਿਆਂਵਾਲੀ (ਮਾਨਸਾ) ਨੇ ਅੱਜ ਫਾਹਾ ਲੈ ਕੇ ਜੀਵਨ ਲੀਲਾ ਸਮਾਪਤ ਕਰ ਲਈ। ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਭਾਰਤੀ ਕਿਸਾਨ ਯੂਨੀਅਨ ਸਿੱਧੂਪੁਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੀ। ਉਹ ਕਿਸਾਨ ਮੋਰਚੇ ਵਿੱਚ ਇਲੈਕਟ੍ਰੀਸ਼ਨ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਅੱਜ ਸਵੇਰੇ 9:40 ਦੇ ਕਰੀਬ ਪਿੰਡ ਮੱਲਣ, ਬਲਾਕ ਦੋਦਾ (ਸ੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ) ਦੇ ਟੈਂਟ ਵਿੱਚ ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਕਰ ਲਈ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਡੱਲੇਵਾਲ ਅਤੇ ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਸੰਧੋਆ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਪਿਛਲੇ ਕੁੱਝ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਬੇਰੁਖ਼ੀ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਚਿੰਤਤ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸਾਨ ਮੋਰਚੇ ਦਾ ਧੁਰਾ ਸੀ। ਉਹ ਮੋਰਚੇ ਨੂੰ ਇੰਨਾ ਸਮਰਪਿਤ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਲੜਕੇ ਦੇ ਵਿਆਹ ਵਿੱਚ ਵੀ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਹ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਤੋਂ ਹੀ ਮੋਰਚੇ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸੀ।

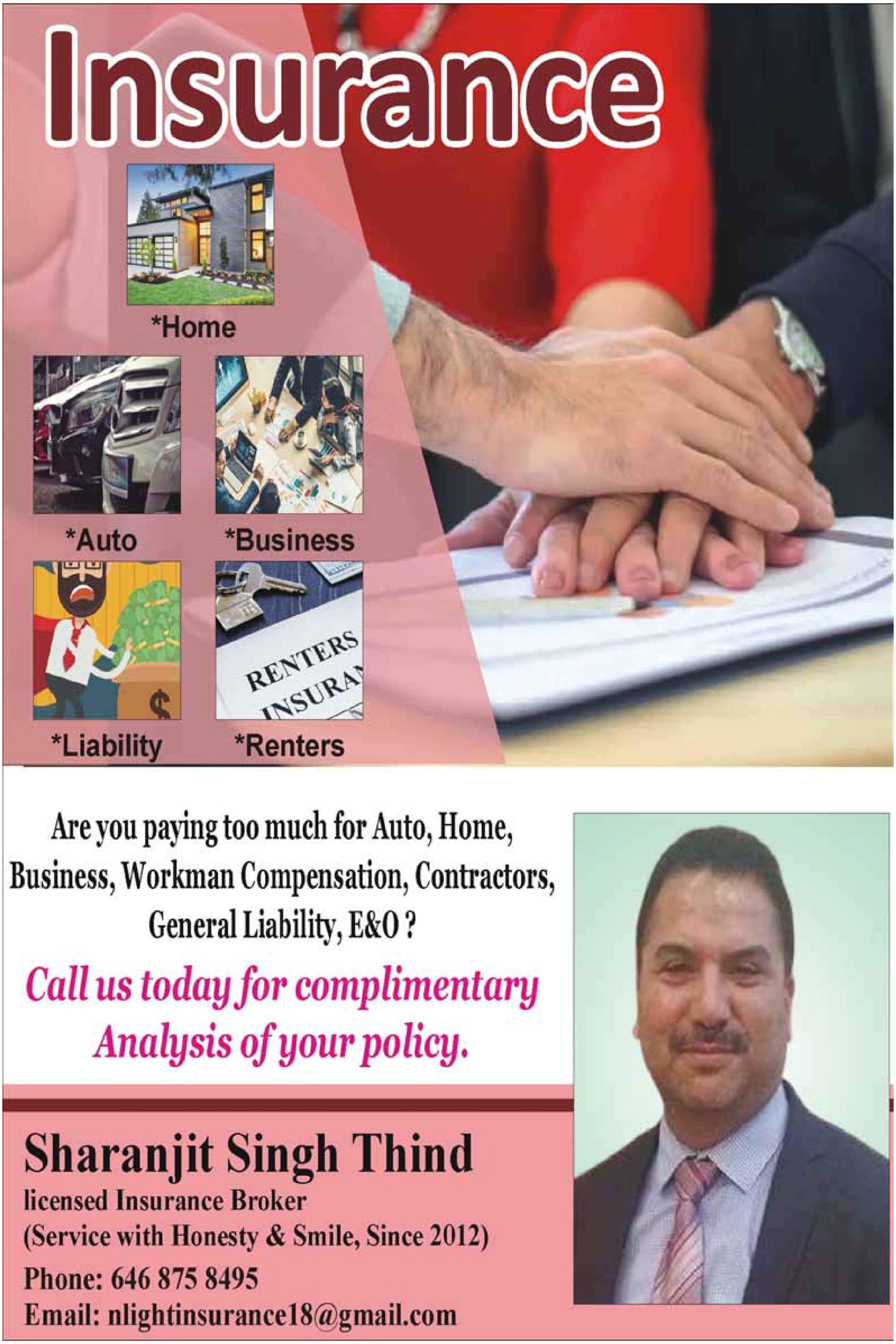

ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਵੋਟ ਪਾਉਣਾ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਸਥਿਰਤਾ ਨੂੰ ਦਾਅ ’ਤੇ ਲਾਉਣਾ: ਮੋਦੀ

ਸੋਨੀਪਤ- ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਅੱਜ ਕਾਂਗਰਸ ’ਤੇ ਤਿੱਖੇ ਹਮਲੇ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇ ਇਹ ਪਾਰਟੀ ਗ਼ਲਤੀ ਨਾਲ ਵੀ ਸੱਤਾ ਵਿਚ ਆ ਗਈ ਤਾਂ ਇਸ ਵਿਚਲਾ ‘ਅੰਦਰੂਨੀ ਕਲੇਸ਼’ ਹਰਿਆਣਾ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ। ਸੋਨੀਪਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਗੋਹਾਨਾ ਵਿਚ ਚੋਣ ਰੈਲੀ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹਰਿਆਣਾ ਦੀ ਸਥਿਰਤਾ ਤੇ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਦਾਅ ਉੱਤੇ ਲਾਉਣਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ’ਤੇ ਵੀ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਘੇਰਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨਾ ਤੇ ਇਸ ਪ੍ਰਤੀ ਨਫ਼ਰਤ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਡੀਐੱਨਏ ਵਿਚ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਮੋਦੀ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਜਿਵੇਂ ਹਰਿਆਣਾ ਵਿਚ ਵੋਟਿੰਗ ਦਾ ਦਿਨ ਨੇੜੇ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਸੂਬੇ ਵਿਚ ਭਾਜਪਾ ਲਈ ਹਮਾਇਤ ਵਧਣ ਲੱਗੀ ਹੈ।ਸ੍ਰੀ ਮੋਦੀ ਨੇ ਮੁੱਖ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਭੰਡਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ‘ਅਸਥਿਰਤਾ’ ਲਈ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਾਂਗਰਸ ਸ਼ਾਸਿਤ ਕਰਨਾਟਕ ਦੀ ਮਿਸਾਲ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ, ‘ਬੀਤੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਜਿੱਥੇ ਕਿਤੇ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਬਣਾਈਆਂ, ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਤੇ ਮੰਤਰੀ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਹੀ ਲੜਦੇ ਰਹੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਦੁੱਖ ਤਕਲੀਫਾਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਲੈਣਾ ਦੇਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।’ ਪਿਛਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ ਮਗਰੋਂ ਹਰਿਆਣਾ ਵਿਚ ਦੂਜੀ ਚੋਣ ਰੈਲੀ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਸ੍ਰੀ ਮੋਦੀ ਨੇ ਕਿਹਾ, ‘ਕਰਨਾਟਕ ਵਿਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਤੇ ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਲੜਾਈ ’ਚ ਰੁੱਝੇ ਹਨ। ਤਿਲੰਗਾਨਾ ਤੇ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ’ਚ ਵੀ ਇਹੀ ਹਾਲ ਹੈ।’’ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ, ‘ਇਸ ਲਈ ਹਰਿਆਣਾ ਖ਼ਬਰਦਾਰ ਰਹੇ। ਯਾਦ ਰੱਖੋ ਜੇ ਕਾਂਗਰਸ ਗ਼ਲਤੀ ਨਾਲ ਵੀ ਸੱਤਾ ਵਿਚ ਆ ਗਈ ਤਾਂ ਇਹ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਕਲੇਸ਼ ਨਾਲ ਹਰਿਆਣਾ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦੇਵੇਗੀ।’

ਰਾਜ ਦੀ ਭਾਜਪਾ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਗੁਣ ਗਾਏ

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਜਪਾ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਵਿਚ ਹਰਿਆਣਾ ਨੇ ਇੰਡਸਟਰੀ ਤੇ ਖੇਤੀ ਸੈਕਟਰਾਂ ਵਿਚ ਸਿਖਰਲੇ ਰਾਜਾਂ ’ਚ ਥਾਂ ਬਣਾਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, ‘ਵਿਸ਼ਵ ਦੀਆਂ ਸਿਖਰਲੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਅੱਜ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਵਿਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਦੀਆਂ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਸਨਅਤੀਕਰਨ ਵਧਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਫਾਇਦਾ ਗਰੀਬਾਂ, ਕਿਸਾਨਾਂ ਤੇ ਦਲਿਤਾਂ ਨੂੰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।’ ਸ੍ਰੀ ਮੋਦੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬੀਆਰ ਅੰਬੇਦਕਰ ਮੰਨਦੇ ਸਨ ਕਿ ਦਲਿਤਾਂ ਦੇ ਸਸ਼ਕਤੀਕਰਨ ਵਿਚ ਸਨਅਤਾਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਭੂਮਿਕਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਓਬੀਸੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨਾਇਬ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ ਨੇ ਬਹੁਤ ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਮੇਂ ’ਚ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ’ਚ ਥਾਂ ਬਣਾਈ ਹੈ।

ਕਿਸ਼ਤਵਾੜ ’ਚ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲਾਂ ਅਤੇ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਵਿਚਾਲੇ ਮੁਕਾਬਲਾ ਸ਼ੁਰੂ

ਜੰਮੂ- ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਕਿਸ਼ਤਵਾੜ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ’ਚ ਐਤਵਾਰ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਸਰਚ ਆਪਰੇਸ਼ਨ ਦੌਰਾਨ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਨੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲਾਂ ’ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁਕਾਬਲਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ। ਪੁਲਸ ਦੇ ਬੁਲਾਰੇ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਚਤਰੋ ਖੇਤਰ ਦੇ ਗੁਰੀਨਾਲ ਪਿੰਡ ਦੇ ਉਪਰਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਦਾਨਾ ਧਾਰ ਜੰਗਲੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਤਲਾਸ਼ੀ ਮੁਹਿੰਮ ਦੌਰਾਨ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲਾਂ ’ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁਕਾਬਲਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ। ਇਹ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਿਸ਼ਤਵਾੜ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਚਤਰੋ ਇਲਾਕੇ ’ਚ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਅੱਤਵਾਦੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਲਈ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਫੜਨ ਜਾਂ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਰੇਸ਼ਨ ਚਲਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਬੁਲਾਰੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਪਾਸਿਓਂ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ।

ਉਦੈ ਭਾਨੂ ਚਿਬ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਯੂਥ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨਿਯੁਕਤ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ- ਭਾਰਤੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਸੰਗਠਨ ਅਤੇ ਯੂਥ ਵਿੰਗ ਯੁਵਾ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਨਵੇਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੇ ਨਾਮ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਯੂਥ ਆਗੂ ਉਦੈ ਭਾਨੂ ਚਿਬ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸ ਦੇਈਏ ਕਿ ਤਤਕਾਲੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬੀਵੀ ਸ਼੍ਰੀਨਿਵਾਸਨ ਦਾ ਕਾਰਜਕਾਲ ਪੂਰਾ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਹੀ ਨਵੇਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵੀ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਅਹਿਮ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਬੈਂਗਲੂਰੂ ’ਚ ਔਰਤ ਦਾ ਕਤਲ ਕਰਕੇ ਲਾਸ਼ ਦੇ ਕੀਤੇ 30 ਟੁਕੜੇ, ਫਰਿੱਜ ਵਿੱਚ ਲਗਾਏ

ਬੈਂਗਲੂਰੂ – ਇੱਥੇ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਸ਼ਰਧਾ ਵਾਲਕਰ ਕਤਲ ਕਾਂਡ ਵਰਗਾ ਮਾਮਲਾ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਮਕਾਨ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੀ 29 ਸਾਲਾ ਮਹਿਲਾ ਮਹਾਲਕਸ਼ਮੀ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਨੂੰ ਮਿਲੀ। ਉਸ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਨੂੰ 30 ਤੋਂ ਵੱਧ ਟੁਕੜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੱਟ ਕੇ ਫਰਿੱਜ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਬੈਂਗਲੂਰੂ ਪੱਛਮੀ ਦੇ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਪੁਲਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਐੱਨ ਸਤੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਹ ਘਟਨਾ ਵਿਆਲੀਕੇਵਲ ਥਾਣਾ ਖੇਤਰ ਦੇ ਮੱਲੇਸ਼ਵਰਮ ਇਲਾਕੇ ’ਚ ਵਾਪਰੀ। ਅਜਿਹਾ ਲੱਗ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਕਤਲ 4-5 ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਡਾਗ ਸਕੁਐਡ ਅਤੇ ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦੀ ਟੀਮ ਵੀ ਪਹੁੰਚੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮਹਾਲਕਸ਼ਮੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸੂਬੇ ਦੀ ਵਸਨੀਕ ਸੀ, ਉਸ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਕੱਢੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਤੋਂ ਵੱਖ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਪਿਛਲੇ 3 ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਇੱਥੇ ਕਿਰਾਏ ’ਤੇ ਰਹਿ ਰਹੀ ਸੀ। ਬੈਂਗਲੂਰੂ ਦੇ ਇੱਕ ਮਾਲ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਸੀ। ਉਸ ਦਾ ਪਤੀ ਸ਼ਹਿਰ ਤੋਂ ਦੂਰ ਇਕ ਆਸ਼ਰਮ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਘਟਨਾ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਮਿਲਦੇ ਹੀ ਉਹ ਵੀ ਮੌਕੇ ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ। ਪੁਲਿਸ ਮੁਤਾਬਕ ਔਰਤ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਦਾ ਸ਼ੱਕ ਕਿਸੇ ਜਾਣਕਾਰ ਤੇ ਹੈ। ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। 18 ਮਈ 2022 ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਛਤਰਪੁਰ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਆਫਤਾਬ ਨੇ ਆਪਣੀ ਲਿਵ-ਇਨ ਪਾਰਟਨਰ ਸ਼ਰਧਾ ਵਾਕਰ ਦਾ ਗਲਾ ਘੁੱਟ ਕੇ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ਼ਰਧਾ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਨੂੰ 35 ਟੁਕੜਿਆਂ ਚ ਕੱਟ ਕੇ 300 ਲੀਟਰ ਦੇ ਫਰਿੱਜ ਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

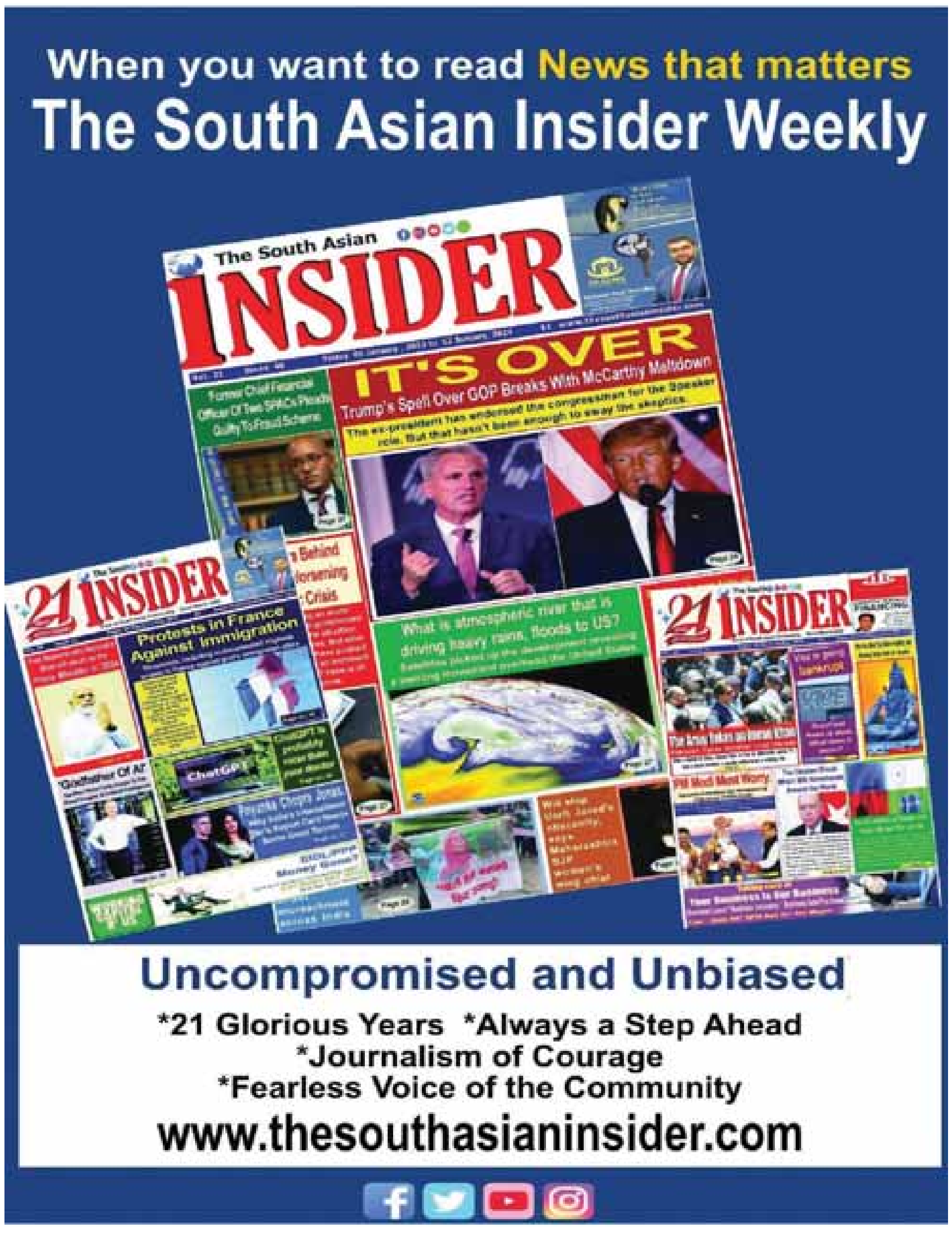

ਮੋਦੀ ‘ਜਾਤੀ ਜਨਗਣਨਾ’ ਬੋਲਣ ਤੋਂ ਵੀ ਡਰਦੇ ਨੇ : ਰਾਹੁਲ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ :ਲੋਕ ਸਭਾ ’ਚ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਨੇਤਾ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ’ਤੇ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਹਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਉਸ ’ਤੇ ਪਲਟਵਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਹੁਜਨ ਵਿਰੋਧੀ ਭਾਜਪਾ ਭਾਵੇਂ ਕਿੰਨਾ ਵੀ ਝੂਠ ਫੈਲਾ ਲਵੇ ਪਰ ਮੁੱਖ ਵਿਰੋਧੀ ਦਲ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦੇਵੇਗਾ। ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ’ਜਾਤੀ ਜਨਗਣਨਾ’ ਬੋਲਣ ਤਕ ਤੋਂ ਡਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਕਿ ਬਹੁਜਨ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੱਕ ਮਿਲੇ। ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਦੀ 50 ਫ਼ੀਸਦੀ ਦੀ ਹੱਦ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਹੁਜਨ ਨੂੰ ਨਿਆਂ ਦਿਵਾਉਣਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦਾ ਮਿਸ਼ਨ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ’ਚ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਵਲੋਂ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ’ਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਭਾਜਪਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਨੇਤਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ’ਤੇ ਲਗਾਤਾਰ ਹਮਲੇ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ ਨੇ ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੀ ਇਕ ਚੋਣ ਸਭਾ ’ਚ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ’ਤੇ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ’ਤੇ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਵਿੰਨ੍ਹਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਪਹਾੜੀ, ਗੁੱਜਰ, ਦਲਿਤ, ਹੋਰ ਪਿਛੜੇ ਵਰਗਾਂ ਸਮੇਤ ਵਾਂਝੇ ਵਰਗਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਨੂੰ ਛੂਹਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਸੀ,’’ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਅਮਰੀਕਾ ’ਚ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਯੋਗ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਲਈ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।’’ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਮੰਚ ’ਐਕਸ’ ’ਤੇ ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਪੋਸਟ ਕੀਤਾ,’’ਬਹੁਜਨ ਵਿਰੋਧੀ ਭਾਜਪਾ ਭਾਵੇਂ ਕਿੰਨਾ ਵੀ ਝੂਠ ਫੈਲਾ ਲੈਣ, ਅਸੀਂ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦੇਵਾਂਗੇ।’’ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ,’’ਅਸੀਂ ਉਦੋਂ ਤਕ ਨਹੀਂ ਰੁਕਾਂਗੇ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਕ ਵਿਆਪਕ ਜਾਤੀ ਜਨਗਣਨਾ ਨਾ ਹੋ ਜਾਵੇ, ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਤੋਂ 50 ਫ਼ੀਸਦੀ ਦੀ ਹੱਦ ਹਟਾ ਕੇ ਹਰ ਵਰਗ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੱਕ, ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਨਾ ਮਿਲ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਜਨਗਣਨਾ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਭਵਿੱਖ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਦਾ ਆਧਾਰ ਨਾ ਬਣ ਜਾਵੇ।’’

ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਸੋਰੇਨ ਜੇਲ੍ਹ ਕੱਟਣ ਮਗਰੋਂ ਖ਼ੁਦ ਨੂੰ ਸ਼ਹੀਦ ਦੱਸਣ ਲੱਗੇ: ਰਾਜਨਾਥ

ਧਨਬਾਦ : ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਰਾਜਨਾਥ ਸਿੰਘ ਨੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਹੇਠ ਜੇਲ੍ਹ ਜਾਣ ਮਗਰੋਂ ਖ਼ੁਦ ਨੂੰ 'ਸ਼ਹੀਦ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ' ਲਈ ਝਾਰਖੰਡ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਹੇਮੰਤ ਸੋਰੇਨ ਦੀ ਅੱਜ ਆਲੋਚਨਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਵੋਟਰਾਂ ਨੂੰ ਝਾਰਖੰਡ ਮੁਕਤੀ ਮੋਰਚਾ (ਜੇਐੱਮਐੱਮ) ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠਲੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸੱਤਾ ਤੋਂ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇੱਥੇ 'ਗੋਲਫ ਗਰਾਊਂਡ' 'ਚ ਪਰਿਵਰਤਨ ਰੈਲੀ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ, 'ਝਾਰਖੰਡ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਹੇਮੰਤ ਸੋਰੇਨ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਹੇਠ ਜੇਲ੍ਹ ਜਾਣ ਮਗਰੋਂ 'ਸ਼ਹੀਦ' ਬਣ ਦੇ ਘੁੰਮ ਰਹੇ ਹਨ। ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਹੇਠ ਜੇਲ੍ਹ ਜਾਣਾ ਕੋਈ ਸ਼ਹਾਦਤ ਹੈ ? ਅਜਿਹੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਝਾਰਖੰਡ ਨੂੰ ਵਿਕਾਸ ਵੱਲ ਨਹੀਂ ਲਿਜਾ ਸਕਦੇ।' ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, 'ਅਜਿਹੀਆਂ ਤਾਕਤਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਦਾ ਰਾਹ ਦਿਖਾਓ ਤੇ ਸੂਬੇ ਦੇ ਮਿਸਾਲੀ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਭਾਜਪਾ ਨੂੰ ਦੋ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦਿਓ।' ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੌਜੂਦਾ ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ ਸਿਆਸੀ ਲਾਭ ਲਈ 'ਘੁਸਪੈਠ ਤੇ ਧਰਮ ਤਬਦੀਲੀ' ਨੂੰ ਸ਼ਹਿ ਦੇਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਅਤੇ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਭਾਜਪਾ ਸਰਕਾਰ ਬਣਨ 'ਤੇ ਝਾਰਖੰਡ ਤੋਂ ਸਾਰੇ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ੀ ਘੁਸਪੈਠੀਆਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਇੱਕ ਦੇਸ਼, ਇੱਕ ਚੋਣ' ਨੀਤੀ ਦੀ ਵਕਾਲਤ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਸਰਕਾਰੀ ਖਜ਼ਾਨੇ 'ਚ ਚਾਰ ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਬਚਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਚੋਣ ਕਰਾਉਣ ਨਾਲ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਤਕਰੀਬਨ ਸੱਤ ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ 'ਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਅਕਸ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਕਾਂਗਰਸ ਆਗੂ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਰਤ ਹੁਣ ਇੱਕ ਕਮਜ਼ੋਰ ਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ 'ਚ ਭਾਰਤ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ, 'ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਭੜਕਾਉਂਦੇ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਜੋ ਸਾਨੂੰ ਭੜਕਾਉਂਦਾ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਛੱਡਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹਾਂ।'

ਫ਼ਰਜ਼ੀ ਖ਼ਬਰਾਂ ਬਾਰੇ ਸੋਧੇ ਆਈਟੀ ਨੇਮ ਗ਼ੈਰਸੰਵਿਧਾਨਕ ਕਰਾਰ

ਮੁੰਬਈ: ਬੰਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਤੀਜੇ ਜੱਜ ਦੇ ਫ਼ੈਸਲੇ ਮਗਰੋਂ ਅੱਜ ਸਰਕਾਰ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਫਰਜ਼ੀ ਤੇ ਝੂਠੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੈਗੁਲੇਟ ਕਰਨ ਲਈ ਸੋਧੇ ਸੂਚਨਾ ਤਕਨੀਕ ਨੇਮਾਂ ਨੂੰ ਰਸਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 'ਗ਼ੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ' ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਜਸਟਿਸ ਏਐੱਸ ਚੰਦੁਰਕਰ ਦੇ ਸਿੰਗਲ ਬੈਂਚ ਨੇ 20 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਨੇਮ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ 'ਤੇ ਸਗੋਂ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਸਾਲਸ 'ਤੇ ਵੀ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਜਨਵਰੀ 'ਚ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਆਈਟੀ ਨੇਮਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਵੰਡਿਆ ਹੋਇਆ ਫ਼ੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਮਗਰੋਂ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਜਸਟਿਸ ਚੰਦੁਰਕਰ ਕੋਲ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਤੀਜੇ ਜੱਜ ਦੇ ਫ਼ੈਸਲੇ ਮਗਰੋਂ ਜਸਟਿਸ ਏਐੱਸ ਗਡਕਰੀ ਤੇ ਜਸਟਿਸ ਨੀਲਾ ਗੋਖਲੇ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਅੱਜ ਕਾਮੇਡੀ ਕਲਾਕਾਰ ਕੁਨਾਲ ਕਾਮਰਾ, 'ਐਡੀਟਰਜ਼ ਗਿਲਡ ਆਫ ਇੰਡੀਆ', 'ਨਿਊਜ਼ ਬਰਾਡਕਾਸਟ ਐਂਡ ਡਿਜੀਟਲ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ' ਅਤੇ 'ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਆਫ ਇੰਡੀਅਨ ਮੈਗਜ਼ੀਨ' ਵੱਲੋਂ ਨਵੇਂ ਨੇਮਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਰਸਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਫ਼ੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ।

ਹਵਾਈ ਫ਼ੌਜ ਦੇ ਨਵੇਂ ਮੁਖੀ ਹੋਣਗੇ ਏਅਰ ਮਾਰਸ਼ਲ ਅਮਰ ਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ- ਏਅਰ ਮਾਰਸ਼ਲ ਅਮਰ ਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਭਾਰਤੀ ਹਵਾਈ ਫ਼ੌਜ ਦੇ ਅਗਲੇ ਮੁਖੀ ਹੋਣਗੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ 5000 ਘੰਟਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਾ ਹਵਾਈ ਉਡਾਣਾਂ ਦਾ ਤਜਰਬਾ ਹੈ। ਉਹ ਏਅਰ ਚੀਫ਼ ਮਾਰਸ਼ਲ ਵਿਵੇਕ ਰਾਮ ਚੌਧਰੀ ਦੀ ਥਾਂ ਲੈਣਗੇ।ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ ਸ਼ਨਿੱਚਰਵਾਰ ਨੂੰ ਇਕ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਸਮੇਂ ਭਾਰਤੀ ਹਵਾਈ ਸੈਨਾ ਦੇ ਉਪ ਮੁਖੀ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਅ ਰਹੇ ਏਅਰ ਮਾਰਸ਼ਲ ਅਮਰ ਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ 30 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਦੁਪਹਿਰ ਹਵਾਈ ਫ਼ੌਜ ਦੇ ਮੁਖੀ ਵਜੋਂ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲਣਗੇ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, "ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਏਅਰ ਮਾਰਸ਼ਲ ਅਮਰ ਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ, ਪੀ.ਵੀ.ਐਸ.ਐਮ., ਏ.ਵੀ.ਐਸ.ਐਮ., ਜੋ ਇਸ ਵੇਲੇ ਹਵਾਈ ਫ਼ੌਜ ਦੇ ਉਪ ਮੁਖੀ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਅ ਰਹੇ ਹਨ, ਨੂੰ ਏਅਰ ਚੀਫ਼ ਮਾਰਸ਼ਲ ਦੇ ਰੈਂਕ ਵਿਚ ਹਵਾਈ ਫ਼ੌਜ ਦਾ ਅਗਲਾ ਮੁਖੀ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਹੁਕਮ 30 ਸਤੰਬਰ ਬਾਅਦ ਦੁਪਹਿਰ ਤੋਂ ਅਮਲ ਵਿਚ ਆਉਣਗੇ।" ਮੌਜੂਦਾ ਏਅਰ ਚੀਫ਼ ਮਾਰਸ਼ਲ ਵਿਵੇਕ ਰਾਮ ਚੌਧਰੀ 30 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਮੁਕਤ ਹੋ ਜਾਣਗੇ। ਏਅਰ ਮਾਰਸ਼ਲ ਅਮਰ ਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਦਾ ਜਨਮ 27 ਅਕਤੂਬਰ, 1964 ਨੂੰ ਹੋਇਆ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਹਵਾਈ ਫ਼ੌਜ ਦੀ ਫਾਈਟਰ ਪਾਇਲਟ ਸਟਰੀਮ ਵਿਚ ਦਸੰਬਰ 1984 'ਚ ਕਮਿਸ਼ਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਪਣੀ ਕਰੀਬ 40 ਸਾਲ ਲੰਬੀ ਸੇਵਾ ਦੌਰਾਨ ਵੱਖੋ-ਵੱਖ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਤਹਿਤ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ 'ਚ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ ਸਿੱਖਾਂ 'ਤੇ ਟਿੱਪਣੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ: ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਕੇਸ ਦਰਜ

ਰਾਏਪੁਰ- ਕਾਂਗਰਸ ਆਗੂ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਅਮਰੀਕਾ ਦੌਰੇ ਦੌਰਾਨ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀਆਂ ਧਾਰਮਿਕ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਥਿਤ ਰੂਪ ਨਾਲ ਠੇਸ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਹੇਠ ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਐੱਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਦੁਰਗ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਕੋਤਵਾਲੀ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ 'ਚ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਨੂੰ ਮਾਮਲਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਵੀਰਵਾਰ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਬਿਲਾਸਪੁਰ ਦੇ ਸਿਵਲ ਲਾਈਨ ਥਾਣੇ ਅਤੇ ਰਾਏਪੁਰ ਦੇ ਸਿਵਲ ਲਾਈਨ ਥਾਣੇ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਕੇਸ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਪਾਰਟੀ ਆਗੂਆਂ ਵੱਲੋਂ ਸੂਬੇ ਦੇ ਹੋਰਨਾਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਦੇ ਥਾਣਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਗਾਂਧੀ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਭਾਰਤੀ ਨਿਆਂ ਸੰਹਿਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 299 ਅਤੇ 302 (ਜਾਣ ਬੁੱਝ ਕੇ ਕਿਸੇ ਦੀਆਂ ਧਾਰਮਿਕ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਠੇਸ ਪਹੁੰਚਾਉਣ) ਤਹਿਤ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਸੂਬਾ ਬੁਲਾਰੇ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਛਾਬੜਾ ਨੇ ਰਾਏਪੁਰ ਦੇ ਸਿਵਲ ਲਾਈਨ ਥਾਣੇ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਆਪਣੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਦਸਤਾਰ, ਕੜਾ ਪਹਿਨਣ ਅਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਜਾਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ? ਛਾਬੜਾ ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਬਿਆਨ ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀਆਂ ਧਾਰਮਿਕ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਠੇਸ ਪਹੁੰਚੀ ਹੈ।

INDO US EXPRESS, INC.
INDO US EXPRESS, INC.
Worldwide Couriers / Freight Forwarders
Domestic Rush Delivery / Import / Export
Custom Clearance / Trading Consultant
Gurinder Singh
CEO
SALES OFFICE
224 West 30th St., #604, New York, NY 10001
Mail: P.O. Box 7304, Hicksville, NY 11802
Office: 212.447.5720 Fax: 516.932.3750
Delhi: 98.1849.0552
Mumbai: 92.2453.1807
New York: 347.538.7041
Visit US Online: www.indousexpress.com
Email: indousexpress@gmail.com

ਮੋਦੀ ਵੱਲੋਂ ਅਮਰੀਕੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਸੀ.ਈ.ਓਜ਼. ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਦੌਰਾਨ ਭਾਰਤ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ’ਤੇ ਚਰਚਾ

ਨਿਊਯਾਰਕ- ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਮੁੱਖ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ (ਸੀਈਓ) ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ‘ਸਾਰਥਕ’ ਗੋਲਮੇਜ਼ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ’ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦੁਵੱਲੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਪਹਿਲਕਦਮੀਆਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਮੁਲਾਕਾਤ ਮੋਦੀ ਦੇ ਤਿੰਨ ਦਿਨਾਂ ਅਮਰੀਕਾ ਦੌਰੇ ਦੇ ਦੂਜੇ ਦਿਨ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ‘ਲੋਟੇ ਨਿਊਯਾਰਕ ਪੈਲੇਸ ਹੋਟਲ’ ਵਿੱਚ ਹੋਈ। ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਏਆਈ, ‘ਕੁਆਂਟਮ ਕੰਪਿਊਟਿੰਗ’ ਅਤੇ ‘ਸੈਮੀਕੰਡਕਟਰ’ ਵਰਗੀਆਂ ਅਤਿ-ਆਧੁਨਿਕ ਤਕਨੀਕਾਂ ’ਤੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀਆਂ 15 ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਅਮਰੀਕੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਸੀਈਓਜ਼ ਨੇ ਹਿੱਸਾ

ਲਿਆ। ਮੈਸਾਚਿਊਸੇਟਸ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ਼ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ (ਐੱਮਆਈਟੀ) ਸਕੂਲ ਆਫ਼ ਇੰਜਨੀਅਰਿੰਗ ਵੱਲੋਂ ਕਰਵਾਈ ਇਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿੱਚ ਗੂਗਲ ਦੇ ਸੀਈਓ ਸੁੰਦਰ ਪਿਚਾਈ, ਅਡੋਬ ਦੇ ਸੀਈਓ ਸ਼ਾਂਤਨੂ ਨਰਾਇਣ, ਐਕਸੇਂਚਰ ਦੇ ਸੀਈਓ ਜੂਲੀ ਸਵੀਟ ਅਤੇ ਐੱਨਵੀਆਈਡੀਆ ਦੇ ਸੀਈਓ ਜੇਨਸਨ ਹੁਆਂਗ ਸਮੇਤ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀਆਂ ਚੋਟੀ ਦੀਆਂ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਸੀਈਓਜ਼ ਨੇ ਹਿਸਾ ਲਿਆ। ਗੋਲਮੇਜ਼ ਵਿੱਚ ਹਿਸਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ ਏਐੱਮਡੀ ਦੇ ਸੀਈਓ ਲੀਜ਼ਾ ਸੂ, ਐੱਚਪੀ ਇੰਕ ਦੇ ਸੀਈਓ ਐਨਰਿਕ ਲੋਰੇਸ, ਆਈਬੀਐੱਮ ਦੇ ਸੀਈਓ ਅਰਵਿੰਦ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ, ਮਾਡਰਨਾ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਡਾ. ਨੂਬਰ ਅਫਯਾਨ ਅਤੇ ਵੇਰੀਜੋਨ ਦੇ ਸੀਈਓ ਹੰਸ ਵੈਸਟਬਰਗ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ।

ਪੜ੍ਹੇ-ਲਿਖੇ ਪਰਵਾਸੀਆਂ ਚੋਂ 20 ਲੱਖ ਗਿਣਤੀ ਨਾਲ ਅਮਰੀਕਾ ’ਚ ਭਾਰਤੀ ਸਭ ਤੋਂ ਅੱਗੇ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ: ਅਮਰੀਕਾ ’ਚ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ’ਚ ਪਰਵਾਸੀ ਭਾਰਤੀ ਹਨ। ਅਮਰੀਕਾ ਰਹਿੰਦੇ ਭਾਰਤੀਆਂ ਨੇ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੇ ਖੇਤਰ ’ਚ ਆਪਣਾ ਦਬਦਬਾ ਕਾਇਮ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਸਥਿਤ ਇੱਕ ਥਿੰਕਟੈਂਕ ਮਾਈਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਪੌਲਿਸੀ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਤਾਜ਼ਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਨੇ ਖ਼ੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਲਗਭਗ 48% ਤਾਜ਼ੇ ਪਰਵਾਸੀ, ਜੋ 2018 ਅਤੇ 2022 ਵਿਚਕਾਰ ਅਮਰੀਕਾ ਆਏ ਸਨ, ਕੋਲ ਕਾਲਜ ਦੀ ਡਿਗਰੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਸੀਨੀਅਰ ਨੀਤੀ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਕ ਜੀਨ ਬਟਾਲੋਵਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਸ ਅਧਿਐਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ 2022 ਤਕ ਸਾਰੇ ਪਰਵਾਸੀ ਬਾਲਗਾਂ (14.1 ਮਿਲੀਅਨ ਲੋਕਾਂ) ’ਚੋਂ 35 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਕੋਲ ਬੈਚਲਰਜ਼ ਡਿਗਰੀ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੀ, ਜੋ ’ਚ ਜਨਮੇ ਸਾਰੇ ਬਾਲਗਾਂ (67.8 ਮਿਲੀਅਨ) ਦੇ 36% ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ ਕਾਲਜ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਹੋਏ ਸਨ। ਭਾਰਤ ਪੜ੍ਹੇ-ਲਿਖੇ ਪਰਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਗਲੋਬਲ ਪੂਲ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਸ ’ਚ 20 ਲੱਖ ਡਿਗਰੀ ਧਾਰਕ ਜਾਂ ਕੁੱਲ ਪੜ੍ਹੀ-ਲਿਖੀ ਪਰਵਾਸੀ ਆਬਾਦੀ ਦਾ 14% ਹਿੱਸਾ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੈ। ਚੀਨ (ਹੌਂਗ ਕੌਂਗ ਸਮੇਤ) ਦੇ 1.1 ਮਿਲੀਅਨ ਪੜ੍ਹੇ-ਲਿਖੇ ਪਰਵਾਸੀ ਹਨ ਜੋ ਕਿ 2022 ਤਕ ਕੁੱਲ ਕਾਲਜ-ਪੜ੍ਹੇ-ਲਿਖੇ ਪਰਵਾਸੀ ਆਬਾਦੀ ਦਾ 7.9 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਫ਼ਿਲੀਪੀਨਜ਼ ਅਤੇ ਮੈਕਸੀਕੋ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਸੱਤ ਅਤੇ ਛੇ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੇ ਨਾਲ ਦੂਜੇ ਸਥਾਨ ’ਤੇ ਹਨ। ਇਹ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਅਮਰੀਕੀ ਜਨਗਣਨਾ ਬਿਊਰੋ ਦੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ’ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੈ।

ਕੁੱਝ ਕਾਲਜ-ਪੜ੍ਹੇ-ਲਿਖੇ ਪਰਵਾਸੀ ਉੱਚ-ਹੁਨਰਮੰਦ ਕਾਮਿਆਂ ਅਤੇ ਖੋਜੀਆਂ ਲਈ ਅਸਥਾਈ ਵੀਜ਼ਿਆਂ ’ਤੇ ਜਾਂ ਅਮਰੀਕੀ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਜੋਂ, ਜਾਂ ਮਾਨਵਤਾਵਾਦੀ ਪਰਵਾਸੀਆਂ ਵਜੋਂ, ਜਾਂ ਹੋਰ ਮਾਰਗਾਂ ਰਾਹੀਂ ਅਮਰੀਕਾ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਦੂਸਰੇ ਅਮਰੀਕਾ ’ਚ ਜਨਮ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣੀ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ 2022 ਤਕ ਕਾਲਜ-ਪੜ੍ਹੇ-ਲਿਖੇ ਪਰਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਉਂਦਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ 2018-2022 ਵਿਚਕਾਰ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਕਾਲਜ-ਪੜ੍ਹੇ-ਲਿਖੇ ਪਰਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਪ੍ਰਵਾਹ 1.7 ਮਿਲੀਅਨ ਸੀ। ਇਸ ਪ੍ਰਵਾਹ ਦਾ ਲਗਭਗ 20 ਫ਼ੀਸਦੀ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਸੀ।

ਕਾਲਜ-ਪੜ੍ਹੇ-ਲਿਖੇ ਪਰਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ’ਚ ਨਿਪੁੰਨ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ, 2022 ’ਚ 74ਗ ਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਬੋਲਣ ਜਾਂ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੋਲਣ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦਿੱਤੀ। 2022 ’ਚ 15% ਪਰਵਾਸੀ ਕਾਲਜ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲ ਜਾਂ ਡਾਕਟੋਰਲ ਡਿਗਰੀਆਂ ਸਨ ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ’ਚ ਜਨਮੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਮਰੁਤਬਿਆਂ ਕੋਲ ਸਿਰਫ਼ 11 ਫ਼ੀਸਦੀ ਸੀ। ਦੋਵਾਂ ਸਮੂਹਾਂ ਕੋਲ ਮਾਸਟਰ ਦੀ ਡਿਗਰੀ (ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਲਈ 30ਗ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ’ਚ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਲਈ 28%) ਹੋਣ ਦੀ ਲਗਭਗ ਬਰਾਬਰ ਸੰਭਾਵਨਾ ਸੀ। ਪਰਵਾਸੀ ਕਾਲਜ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟਾਂ ਲਈ ਚੋਟੀ ਦੇ ਪੰਜ ਕਿੱਤਾਮੁਖੀ ਸਮੂਹ ਪ੍ਰਬੰਧਨ (16%), ਕੰਪਿਊਟਰ ਅਤੇ ਗਣਿਤ ਦੇ ਕਿੱਤੇ (13%), ਸਿਹਤ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਟੈਕਨੀਸ਼ੀਅਨ (11%), ਵਪਾਰ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਸੰਚਾਲਨ (10%), ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਕਿੱਤੇ (9%)) ਸਨ।

ਭਾਰਤੀਆਂ ਦੀ ਆਮਦ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਅਹਿਮ ਖ਼ੁਲਾਸਾ

ਟੋਰੌਂਟੋ: ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਇੰਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਮੰਤਰੀ ਮਾਰਕ ਮਿਲਰ ਨੇ ਇੱਕ ਅਹਿਮ ਬਿਆਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ’ਚ ਉਸ ਨੇ ਭਾਰਤ-ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚਾਲੇ ਸਬੰਧਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਮਿਲਰ ਮੁਤਾਬਿਕ ਹਾਲ ਹੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ’ਚ ਭਾਰਤੀਆਂ ਦੀ ਆਮਦ ’ਚ ਗਿਰਾਵਟ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਮਾਰਕ ਨੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਨਵਰੀ ਤੋਂ ਹੁਣ ਤਕ ਭਾਰਤੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ’ਚ 40 ਹਜ਼ਾਰ ਦਾ ਫ਼ਰਕ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸਨ ਮੰਤਰੀ ਮਾਰਕ ਮਿਲਰ ਨੇ ਇੱਕ ਵੀਡੀਓ ਸੰਬੋਧਨ ਜਾਰੀ ਕਰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਨੇ ਹਾਲ ਦੇ ਸਮੇਂ ’ਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵੀਜ਼ਾ ਕੈਪ ’ਚ ਕਟੌਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਭਾਰਤ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਮਿਲਰ ਨੇ ਇੱਕ ਉਦਾਹਰਣ ਦਿੰਦੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਜਨਵਰੀ ’ਚ 50 ਹਜ਼ਾਰ ਭਾਰਤੀ ਕੈਨੇਡਾ ਆਏ ਸਨ, ਉੱਥੇ ਅਗਸਤ ’ਚ ਇਹ ਗਿਣਤੀ ਘੱਟ ਕੇ ਸਿਰਫ਼ 10 ਹਜ਼ਾਰ ਰਹਿ ਗਈ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 2025-26 ਦੌਰਾਨ ਸਟੂਡੈਂਟ ਵੀਜ਼ਾ ਕੈਪ ’ਚ ਪੰਜ ਫ਼ੀਸਦੀ ਦੀ ਕਟੌਤੀ ਕਰਨ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਹੈ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਟਰੂਡੋ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਹਾਲ ਹੀ ’ਚ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਵੱਡਾ ਝਟਕਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਸਟੂਡੈਂਟ ਵੀਜ਼ਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਘਟਾਉਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਟਰੂਡੋ ਨੇ X ’ਤੇ ਪੋਸਟ ਕਰ ਕੇ ਇਸ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ। ਜਸਟਿਨ ਟਰੂਡੋ ਨੇ ਟਵੀਟ ਕਰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਸਾਲ 35 ਫ਼ੀਸਦੀ ਘੱਟ ਸਟੂਡੈਂਟ ਵੀਜ਼ੇ ਦੇਣ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਵੀ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਇਹ ਗਿਣਤੀ 10 ਫ਼ੀਸਦੀ ਹੋਰ ਘਟਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਿਖਿਆ ਕਿ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਾਡੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਲਈ ਇੱਕ ਫ਼ਾਇਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਜਦੋਂ ਕੁੱਝ ਲੋਕ ਸਿਸਟਮ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਫ਼ਾਇਦਾ ਉਠਾਉਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ’ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਘੱਟ ਤਨਖ਼ਾਹ ਵਾਲੇ ਅਸਥਾਈ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਕਾਮਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਦਾ ਵੀ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਵੀ ਘਟਾ ਰਹੇ ਹਾਂ।

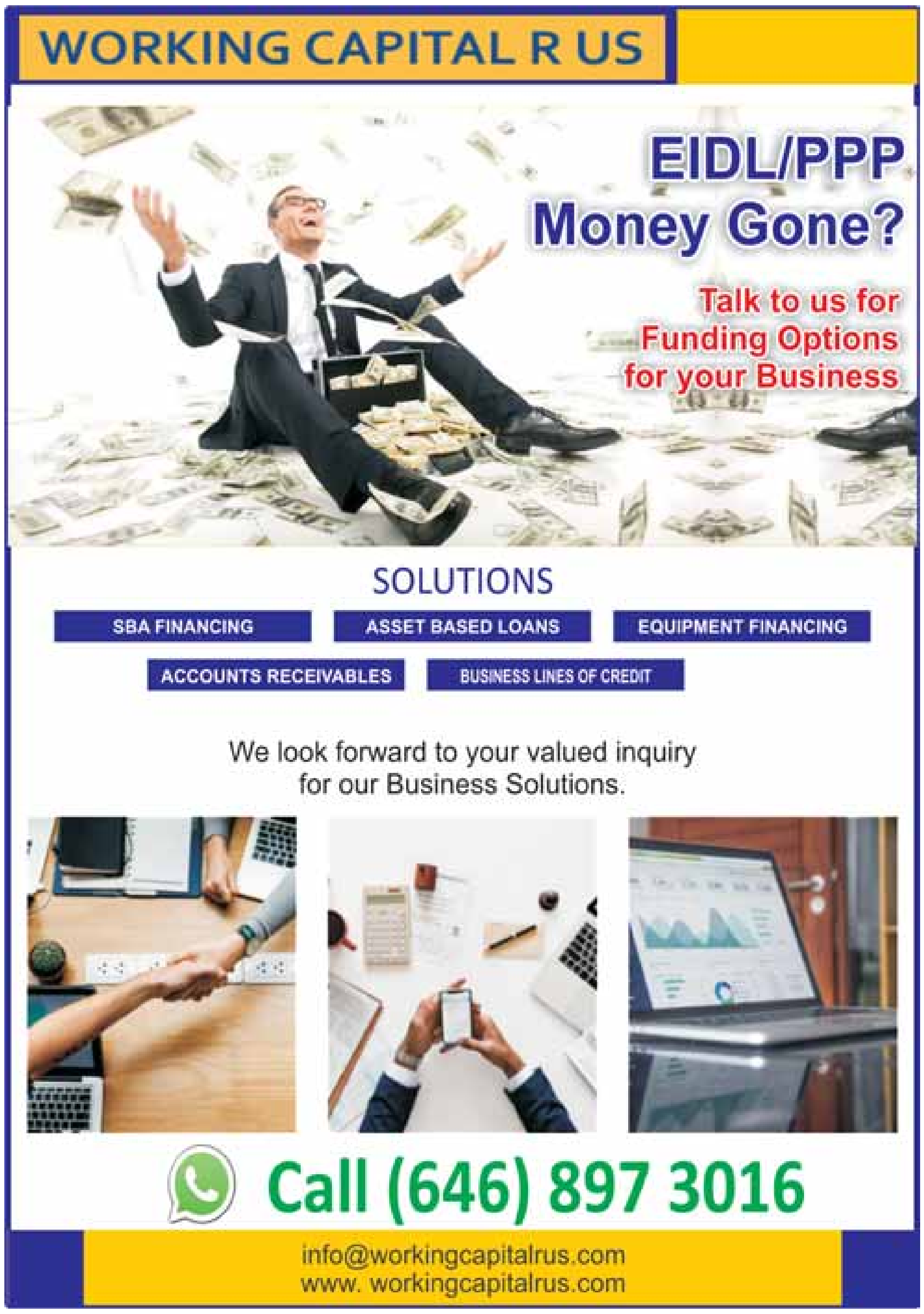

ਇਜ਼ਰਾਇਲ-ਲਿਬਨਾਨ ਸਰਹੱਦ ’ਤੇ 600 ਭਾਰਤੀ ਫ਼ੌਜੀ ਤਾਇਨਾਤ

ਤੈਲ ਅਵੀਵ: ਪੱਛਮੀ ਏਸ਼ੀਆ ’ਚ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਤਨਾਅ ਵੱਧਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਲਿਬਨਾਨ ’ਚ ਹਾਲ ਹੀ ’ਚ ਹੋਏ ਪੇਜਰ ਧਮਾਕੇ ਨੇ ਹਿਜ਼ਬੁੱਲਾ ਅਤੇ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਨੂੰ ਜੰਗ ਦੇ ਕੰਢੇ ’ਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਨਾਅ ਦਰਮਿਆਨ ਭਾਰਤੀ ਫ਼ੌਜ ਸ਼ਾਂਤੀ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਫ਼ੌਜ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਸ਼ਾਂਤੀ ਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਸ਼ਾਂਤ ਇਜ਼ਰਾਇਲ-ਲਿਬਨਾਨ ਸਰਹੱਦ ’ਤੇ ਆਪਣੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਮੌਜੂਦਗੀ ਜਾਰੀ ਰੱਖ ਰਹੀ ਹੈ। ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ 600 ਭਾਰਤੀ ਸੈਨਿਕ ਬਲੂ ਲਾਈਨ ਦੇ ਨਾਲ ਤਾਇਨਾਤ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਲਿਬਨਾਨ ਤੋਂ ਇਜ਼ਰਾਇਲ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਾਲ ਦੋ ਹਜ਼ਾਰ ’ਚ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਬਲ ਲਿਬਨਾਨ ’ਚ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਅੰਤਰਿਮ ਫ਼ੋਰਸ (**UNIFIL**) ਦਾ ਹਿਸਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਸੰਘਰਸ਼ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ’ਚ ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਸਥਿਰਤਾ ਨੂੰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਸਮਰਪਿਤ ਹੈ।ਫ਼ਾਈਨੈਂਸ਼ੀਅਲ ਐਕਸਪ੍ਰੈੱਸ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਮੁਤਾਬਿਕ ਹਾਲ ਹੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ’ਚ ਹਿਜ਼ਬੁੱਲਾ ਅਤੇ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਨੇ ਵੀ ਰਾਕੇਟ ਅਤੇ ਡਰੋਨ ਨਾਲ ਇੱਕ-ਦੂਜੇ ਦੇ ਟਿਕਾਣਿਆਂ ’ਤੇ ਹਮਲੇ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਦੋਵਾਂ ਪਾਸਿਆਂ ਤੋਂ ਹਮਲਿਆਂ ਅਤੇ ਧਮਕੀਆਂ ਵਿੱਚਕਾਰ ਭਾਰਤੀ ਫ਼ੌਜ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਦਖਲ ਦੇਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸਗੋਂ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣਾ ਹੈ। ਲਗਭਗ 120 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਲੰਬੀ ਬਲੂ ਲਾਈਨ ਇਜ਼ਰਾਇਲ ਅਤੇ ਲਿਬਨਾਨ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਬਫ਼ਰ ਜ਼ੋਨ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਭਾਰਤੀ ਸੈਨਿਕਾਂ ਸਮੇਤ ਸਿਰਫ਼ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀਆਂ ਫ਼ੌਜਾਂ ਤਾਇਨਾਤ ਹਨ।

UNFIL ਅਧੀਨ ਭਾਰਤੀ ਫ਼ੌਜ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਉਦੇਸ਼ ਸ਼ਾਂਤੀ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣਾ ਅਤੇ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ ਕਿ ਖੇਤਰ ’ਚ ਸੰਘਰਸ਼ ਜਾਂ ਹਿੰਸਾ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨਾ ਵਧਣ। ਭਾਰਤੀ ਸੈਨਿਕਾਂ ਨੂੰ ਖੇਤਰ ’ਚ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਹੋਰ ਮਿਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਰੱਖਿਅਕ ਕਾਰਜਾਂ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਖਤਰੇ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦਾ ਕੰਮ ਵੀ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਫ਼ੌਜ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਇਸ ਲਈ ਵਧੇਰੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਅਤੇ ਹਿਜ਼ਬੁੱਲਾ ਦਰਮਿਆਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਿੱਧੀ ਫ਼ੌਜੀ ਕਾਰਵਾਈ ’ਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ ਉਹ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਸਥਿਰ ਸਰਹੱਦ ’ਤੇ ਸਥਿਰਤਾ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਬਲੂ ਲੌਇਨ ’ਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਸੈਨਾ ਨੂੰ ਦੋ ਮੁੱਖ ਖੇਤਰਾਂ- ਪੂਰਬੀ ਅਤੇ ਪੱਛਮੀ ਖੇਤਰ ’ਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਸੈਕਟਰ ’ਚ ਬ੍ਰਿਗੇਡ ਪੱਧਰ ਦੀ ਤਾਕਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ’ਚ ਤਿੰਨ ਤੋਂ ਚਾਰ ਬਟਾਲੀਅਨਜ਼ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀ ਬਟਾਲੀਅਨ 600 ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਿਪਾਹੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਭਾਰਤੀ ਫ਼ੌਜ ਦੀਆਂ ਬਟਾਲੀਅਨਾਂ ਇਸ ਢਾਂਚੇ ਦਾ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹਿੱਸਾ ਬਣਦੀਆਂ ਹਨ ਸ਼ਾਂਤੀ ਰੱਖਿਅਕ ਯਤਨਾਂ ’ਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਖੇਤਰ ’ਚ ਭਾਰਤੀ ਫ਼ੌਜ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿਸ਼ਵ ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਸਥਿਰਤਾ ਲਈ ਉਸ ਦੀ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਨੂੰ ਵੀ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ।

ਜਹਾਜ਼ ’ਚ ਬਜ਼ੁਰਗ ਜੋੜੇ ਦੇ ਸ਼ਰਮਨਾਕ ਕਾਰੇ ਲਈ ਏਅਰਲਾਈਨ ਨੇ ਸਫ਼ਰ ਕਰਨ ’ਤੇ ਲਾਈ ਪਾਬੰਦੀ

ਲੰਡਨ: ਹਵਾਈ ਯਾਤਰਾ ਇੱਕ ਮੁਟਿਆਰ ਲਈ ਸਿਰਦਰਦੀ ਸਾਬਤ ਹੋਈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੂੰ 15 ਘੰਟੇ ਤਕ ਆਪਣੀ ਸੀਟ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਬੈਠੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਜੋੜੇ ਵਲੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਤੰਗ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ। ਇਹ ਘਟਨਾ ਕੈਥੇ ਪੈਸੇਫ਼ਿਕ ਏਅਰਲਾਈਨ ’ਤੇ ਵਾਪਰੀ ਜੋ ਹੌਂਗ ਕੌਂਗ ਤੋਂ ਲੰਡਨ ਲਈ ਉਡਾਣ ਭਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਹੁਣ ਇਸ ਘਟਨਾ ਦੀ ਵੀਡੀਓ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ’ਤੇ ਵਾਇਰਲ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਲੜਕੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਰਿਕਲਾਈਨਰ ਸੀਟ ਨੂੰ ਪਿੱਛੇ ਹਟਾਇਆ ਸੀ ਤਾਂ ਕਿ ਉਹ ਆਰਾਮ ਕਰ ਸਕੇ, ਪਰ ਪਿੱਛੇ ਬੈਠੀ ਔਰਤ ਨੇ ਇਸ ’ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਜਤਾਇਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸੀਟ ਸਿੱਧੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਸਾਹਮਣੇ **TV** ਸਕਰੀਨ ਠੀਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਸੀ ਦੇਖ ਸਕਦੀ। ਜਦੋਂ ਲੜਕੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸੀਟ ਸਿੱਧੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਪਤੀ-ਪਤਨੀ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਸੀਟ ’ਤੇ ਲੱਤਾਂ ਮਾਰੀਆਂ, ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਉਸ ਨੂੰ ਧੱਕਾ ਮਾਰਿਆ ਤੇ ਅਸ਼ਲੀਲ ਇਸ਼ਾਰੇ ਕਰਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ।ਲੜਕੀ ਨੇ ਇਸ ਘਟਨਾ ਦੀ ਵੀਡੀਓ ਬਣਾਈ ਜੋ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ’ਤੇ ਵਾਇਰਲ ਹੋ ਗਈ। ਵੀਡੀਓ ’ਚ ਬਜ਼ੁਰਗ ਔਰਤ ਨੂੰ ਸੀਟ ਨੂੰ ਲੱਤਾਂ ਮਾਰਦੇ ਅਤੇ ਅਸ਼ਲੀਲ ਇਸ਼ਾਰੇ ਕਰਦੇ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵੀਡੀਓ ਨੂੰ ਲੱਖਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਏਅਰਲਾਈਨ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਕੀਤੀ।ਜਦੋਂ ਮਾਮਲਾ ਵਧਿਆ ਤਾਂ ਏਅਰਲਾਈਨ ਨੇ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਜੋੜੇ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਏਅਰਲਾਈਨ ’ਤੇ ਉਡਾਣ ਭਰਨ ’ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ। ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ’ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਲੜਕੀ ਦੇ ਹੌਂਸਲੇ ਦੀ ਤਾਰੀਫ਼ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਜੋੜੇ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ।

ਏਸ਼ਿਆਈ ਅਮਰੀਕੀ ਵੋਟਰਾਂ ਨੇ ਹੈਰਿਸ ’ਤੇ ਦਿਖਾਇਆ ਭਰੋਸਾ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ- ਏਸ਼ਿਆਈ ਅਮਰੀਕੀ ਵੋਟਰਾਂ ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਨਵੰਬਰ ਮਹੀਨੇ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਚੋਣ ਵਿੱਚ ਡੈਮੋਕਰੈਟਿਕ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਕਮਲਾ ਹੈਰਿਸ ’ਤੇ ਵੱਧ ਭਰੋਸਾ ਦਿਖਾਇਆ ਹੈ। ਨਵੇਂ ਸਰਵੇਖਣ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਐੱਨਓਆਰਸੀ ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਗੋ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਰਵੇਖਣ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਇਸ ਸਰਵੇਖਣ ਮੁਤਾਬਕ ਕਮਲਾ ਹੈਰਿਸ ਆਪਣੇ ਵਿਰੋਧੀ ਤੇ ਰਿਪਬਲਿਕਨ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਤੋਂ 38 ਅੰਕਾਂ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਹਨ। ਸਰਵੇਖਣ ਮੁਤਾਬਕ ਏਸ਼ਿਆਈ ਅਮਰੀਕੀ ਵੋਟਰਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਕਮਲਾ ਹੈਰਿਸ (59) ਸਾਬਕਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ (78) ਤੋਂ 38 ਫੀਸਦੀ ਅੰਕਾਂ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਹਨ। ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਨਵੰਬਰ ਮਹੀਨੇ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਚੋਣ ਵਿੱਚ 66 ਫੀਸਦੀ ਏਸ਼ਿਆਈ ਅਮਰੀਕੀ ਵੋਟਰ ਕਮਲਾ ਹੈਰਿਸ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ, ਜਦਕਿ 28 ਫੀਸਦੀ ਟਰੰਪ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਵੋਟ ਪਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਛੇ ਫੀਸਦੀ ਵੋਟਰਾਂ ਅਜਿਹੇ ਵੀ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹਾਲੇ ਕੋਈ ਫ਼ੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ। ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸਾਲ ਅਪਰੈਲ ਅਤੇ ਮਈ ਦਰਮਿਆਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਏਸ਼ਿਆਈ ਅਮਰੀਕਾ ਵੋਟਰ ਸਰਵੇਖਣ (ਏਏਵੀਐਸ) ਵਿੱਚ 46 ਫੀਸਦੀ ਏਸ਼ਿਆਈ ਅਮਰੀਕੀ ਵੋਟਰ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਬਾਇਡਨ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਨਜ਼ਰ ਆਏ ਸਨ, ਜਦਕਿ 31 ਫੀਸਦੀ ਵੋਟਰ ਟਰੰਪ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਸਨ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ 23 ਫੀਸਦੀ ਵੋਟਰ ਅਜਿਹੇ ਵੀ ਸਨ ਜੋ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਵੋਟ ਪਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਏਸ਼ਿਆਈ ਅਮਰੀਕੀ ਵੋਟਰਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈਰਿਸ ਦੀ ਹਰਮਨਪਿਆਰਤਾ ਵਿੱਚ 18 ਅੰਕਾਂ ਦਾ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਦਿਲਜੀਤ ਨੇ ਪੈਰਿਸ ਸ਼ੋਅ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਕ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜੈਕੇਟ ਦੇ ਕੇ ਦਿਲ ਜਿੱਤਿਆ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ: ਉੱਘੇ ਅਦਾਕਾਰ ਤੇ ਗਾਇਕ ਦਿਲਜੀਤ ਦੋਸਾਂਝ ਨੇ 'ਦਿਲ-ਲੁਮਿਨਾਟੀ ਟੂਰ 2024' ਤਹਿਤ ਪੈਰਿਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ੋਅ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਇਕ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਕ ਨੇ ਦਿਲਜੀਤ ਦੋਸਾਂਝ ਵੱਲ ਆਪਣਾ ਸਮਾਰਟਫ਼ੋਨ ਵਗਾਹ ਮਾਰਿਆ ਪਰ ਦਿਲਜੀਤ ਨੇ ਇਸ ਘਟਨਾ ਪ੍ਰਤੀ ਗੁੱਸਾ ਜ਼ਾਹਿਰ ਕਰਨ ਦੀ ਥਾਂ ਸ਼ਾਂਤਚਿਤ ਤੇ ਪਿਆਰ ਭਰੇ ਲਹਿਜ਼ੇ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਕ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪਾਈ ਹੋਈ ਜੈਕੇਟ ਤੋਹਫੇ ਵਜੋਂ ਦਿੱਤੀ ਜਿਸ ਦੀ ਹਰ ਪਾਸਿਉਂ ਸ਼ਲਾਘਾ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਵੀਡੀਓਜ਼ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਵਾਇਰਲ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਜਿਸ ਵਿਚ ਦਿਲਜੀਤ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਕ ਉਸ ਦੇ ਹੋਰ ਮੁਰੀਦ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਪੈਰਿਸ ਸ਼ੋਅ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਦਿਲਜੀਤ 'ਪਟਿਆਲਾ ਪੈੱਗ' 'ਤੇ ਗਾ ਰਹੇ ਸਨ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਨੇ ਆਪਣਾ ਫੋਨ ਸਟੇਜ ਵੱਲ ਵਗਾਹ ਮਾਰਿਆ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਦਿਲਜੀਤ ਨੇ ਗਾਉਣਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਫੋਨ ਚੁੱਕਦਿਆਂ ਮਾਈਕਰੋਫੋਨ ਰਾਹੀਂ ਕਿਹਾ,'ਆਪਣੇ ਫ਼ੋਨ ਦਾ ਖਿਆਲ ਰੱਖੋ, ਪਾਜੀ ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਕਰੋ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਲਾਂ ਨੂੰ ਬਰਬਾਦ ਨਾ ਕਰੋ, ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਕਰੋ, ਭਰਾ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਹੁਤ ਪਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਤੁਸੀਂ ਆਪਣਾ ਫ਼ੋਨ ਕਿਉਂ ਤੋੜ ਰਹੇ ਹੋ ? ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ, ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਕਰੋ।' ਦਿਲਜੀਤ ਨੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸ਼ੋਅ ਲਈ ਪਾਈ ਹੋਈ ਜੈਕੇਟ ਨੂੰ ਉਤਾਰ ਕੇ ਹਵਾ ਵਿੱਚ ਉਛਾਲ ਦਿੱਤਾ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਗਾਇਕ ਇਸ ਵੇਲੇ 'ਦਿਲ-ਲੁਮਿਨਾਟੀ ਟੂਰ 2024' ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਆਪਣੇ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਸ਼ੋਅ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਅੱਜ ਬਰਮਿੰਘਮ ਵਿਚ ਸ਼ੋਅ ਕੀਤਾ ਤੇ ਅਗਲੇ ਮਹੀਨੇ 26 ਅਕਤੂਬਰ ਤੋਂ 29 ਦਸੰਬਰ ਤੱਕ ਦਿੱਲੀ, ਮੁੰਬਈ, ਜੈਪੁਰ, ਹੈਦਰਾਬਾਦ, ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ, ਲਖਨਊ, ਪੁਣੇ, ਕੋਲਕਾਤਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ੋਅ ਕਰੇਗਾ।

ਚਿਰੰਜੀਵੀ ਨੇ ਗਿੰਨੀਜ਼ ਵਰਲਡ ਰਿਕਾਰਡ ਬਣਾਇਆ

ਹੈਦਰਾਬਾਦ: ਮੈਗਾਸਟਾਰ ਕੇ ਚਿਰੰਜੀਵੀ ਨੇ ਸਰਵੋਤਮ ਫਿਲਮ ਅਦਾਕਾਰ ਵਜੋਂ ਗਿੰਨੀਜ਼ ਵਰਲਡ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿਚ ਨਾਂ ਦਰਜ ਕਰਵਾਇਆ ਹੈ। ਚਿਰੰਜੀਵੀ ਨੇ 45 ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀਆਂ 156 ਫਿਲਮਾਂ ਵਿੱਚ 537 ਗੀਤਾਂ ਵਿੱਚ 24,000 ਡਾਂਸ ਸਟੈਪ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਇਸ ਅਦਾਕਾਰ ਨੂੰ ਅੱਜ ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਵਿਚ ਇਸ ਵੱਕਾਰੀ ਐਵਾਰਡ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਬੌਲੀਵੁੱਡ ਦੇ ਉੱਘੇ ਅਦਾਕਾਰ ਆਮਿਰ ਖਾਨ ਤੇ ਗਿੰਨੀਜ਼ ਵਰਲਡ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਨੇ ਚਿਰੰਜੀਵੀ ਨੂੰ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਸੌਂਪਿਆ ਜਿਸ ਵਿਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਫਿਲਮ ਉਦਯੋਗ ਦੇ ਅਦਾਕਾਰ ਤੇ ਡਾਂਸਰ ਨੇ ਇਹ ਮਾਣ ਇਸ ਸਾਲ 20 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਚਿਰੰਜੀਵੀ ਨੇ ਸਨਮਾਨ ਲਈ ਸਾਰਿਆਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ, 'ਮੈਂ ਕਦੇ ਗਿੰਨੀਜ਼ ਵਰਲਡ ਰਿਕਾਰਡ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਦੀ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਇਸ ਸਨਮਾਨ ਲਈ ਸਾਰਿਆਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ।' ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਚਿਰੰਜੀਵੀ ਨੇ 22 ਸਤੰਬਰ, 1978 ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਫਿਲਮੀ ਸਫਰ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਚਿਰੰਜੀਵੀ ਨਾਲ ਮੰਚ ਸਾਂਝਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸੁਪਰਸਟਾਰ ਆਮਿਰ ਖਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਚਿਰੰਜੀਵੀ ਦੇ ਬਹੁਤ ਵੱਡੇ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਕ ਹਨ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਵੱਡਾ ਭਰਾ ਮੰਨਦੇ ਹਨ। ਤੇਲੰਗਾਨਾ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਏ ਰੇਵੰਤ ਰੈੱਡੀ ਨੇ 'ਐਕਸ' 'ਤੇ ਇੱਕ ਪੋਸਟ ਵਿੱਚ ਚਿਰੰਜੀਵੀ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤੇਲਗੂ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਇਹ ਮਾਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਕਾਰ ਕੇ ਚਿਰੰਜੀਵੀ ਨੂੰ ਗਿੰਨੀਜ਼ ਬੁੱਕ ਆਫ ਵਰਲਡ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਥਾਂ ਮਿਲੀ ਹੈ।

ਆਸਕਰ ਲਈ 'ਲਾਪਤਾ ਲੇਡੀਜ਼' ਦੀ ਚੋਣ

ਕਿਰਨ ਰਾਓ ਦੀ 'ਲਾਪਤਾ ਲੇਡੀਜ਼' ਨੂੰ ਆਸਕਰ ਪੁਰਸਕਾਰ 2025 ਲਈ ਭਾਰਤ ਦੀ ਅਧਿਕਾਰਤ ਐਂਟਰੀ ਵਜੋਂ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਫਿਲਮ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਨੇ ਅੱਜ ਇਥੇ ਇਸ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ। ਪੁਰਸ਼ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਮਾਜ 'ਤੇ ਹਲਕੇ-ਫੁਲਕੇ ਵਿਅੰਗ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਇਸ ਹਿੰਦੀ ਫਿਲਮ ਨੂੰ 29 ਫਿਲਮਾਂ 'ਚੋਂ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਬੌਲੀਵੁੱਡ ਦੀ ਹਿਟ ਫਿਲਮ 'ਐਨੀਮਲ', ਮਲਿਆਲਮ ਦੀ ਕੌਮੀ ਪੁਰਸਕਾਰ ਜੇਤੂ 'ਅੱਟਮ' ਅਤੇ ਕਾਨ ਫਿਲਮ ਮੇਲੇ 'ਚ ਜੇਤੂ ਰਹੀ 'ਆਲ ਵੁਈ ਇਮੈਜਿਨ ਐਜ਼ ਲਾਈਟ' ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਅਸਾਮੀ ਫਿਲਮ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਾਹਨੂ ਬਰੂਆ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠਲੀ 13 ਮੈਂਬਰੀ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਆਮਿਰ ਖ਼ਾਨ ਅਤੇ ਕਿਰਨ ਰਾਓ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ 'ਲਾਪਤਾ ਲੇਡੀਜ਼' ਨੂੰ ਅਕੈਡਮੀ ਐਵਾਰਡਜ਼ 'ਚ ਬਿਹਤਰੀਨ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਫਿਲਮ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਲਈ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਚੁਣਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਸ਼੍ਰੇਣੀ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੀ ਦੌੜ 'ਚ 29 ਫਿਲਮਾਂ 'ਚੋਂ ਹਿੰਦੀ ਫਿਲਮ 'ਸ੍ਰੀਕਾਂਤ', ਤਾਮਿਲ ਫਿਲਮ 'ਵਾਜ਼ਹਾਈ' ਤੇ 'ਤੰਗਲਾਨ' ਅਤੇ ਮਲਿਆਲਮ ਫਿਲਮ 'ਉਲੋਜ਼ੂਕੂ' ਸਨ। ਮਾਰਚ 'ਚ ਰਿਲੀਜ਼ ਹੋਈ 'ਲਾਪਤਾ ਲੇਡੀਜ਼' 2001 'ਚ ਦਿਹਾਤੀ ਭਾਰਤ 'ਚ ਦੋ ਵਹੁਟੀਆਂ ਦੀ ਦਿਲ ਨੂੰ ਛੂਹ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਕਹਾਣੀ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਟਰੇਨ ਸਫ਼ਰ ਦੌਰਾਨ ਅਦਲਾ-ਬਦਲੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕਿਰਨ ਰਾਓ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਬੇਹੱਦ ਸਨਮਾਨਿਤ ਅਤੇ ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਫਿਲਮ 97ਵੇਂ ਅਕੈਡਮੀ ਐਵਾਰਡਜ਼ 'ਚ ਭਾਰਤੀ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਮੀਦ ਜਤਾਈ ਕਿ ਇਹ ਫਿਲਮ ਭਾਰਤ ਵਾਂਗ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਦੇ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਨੂੰ ਪਸੰਦ ਆਵੇਗੀ। ਫਿਲਮ 'ਚ ਨਿਤਾਂਸ਼ੀ ਗੋਇਲ, ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਰਾਂਟਾ, ਸਪਰਸ਼ ਸ੍ਰੀਵਾਸਤਵ, ਰਵੀ ਕਿਸ਼ਨ, ਛਾਇਆ ਕਦਮ ਅਤੇ ਗੀਤਾ ਅਗਰਵਾਲ ਨੇ ਅਦਾਕਾਰੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਰਵੀ ਕਿਸ਼ਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਨਹੀਂ ਸੋਚਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਫਿਲਮ ਆਸਕਰ ਲਈ ਜਾਵੇਗੀ। ਫਿਲਮ ਨੂੰ 2023 ਟੋਰਾਂਟੋ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਫਿਲਮ ਮੇਲੇ 'ਚ ਵੀ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਫਿਲਮ 'ਤਾਲ' ਦੇ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਮੁੜ ਕੰਮ ਕਰ ਕੇ ਖ਼ੁਸ਼ ਹੋਇਆ ਅਨਿਲ ਕਪੂਰ

ਮੁੰਬਈ: ਬੌਲੀਵੁੱਡ ਦੇ ਉੱਘੇ ਅਦਾਕਾਰ ਅਨਿਲ ਕਪੂਰ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਖ਼ੁਸ਼ਕਿਸਮਤ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਫਿਲਮ 'ਤਾਲ' ਦੇ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਟੀਮ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਹ ਫ਼ਿਲਮ 25ਵੀਂ ਵਰ੍ਹੇਗੰਢ ਮੌਕੇ 27 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਮੁੜ ਰਿਲੀਜ਼ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਫਿਲਮ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਨ ਸੁਭਾਸ਼ ਘਈ ਨੇ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਨਿਲ ਕਪੂਰ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਐਸ਼ਵਰਿਆ ਰਾਏ ਅਤੇ ਅਕਸ਼ੈ ਖੰਨਾ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾਵਾਂ ਵਿਚ ਹਨ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਫਿਲਮ 'ਤਾਲ' 13 ਅਗਸਤ, 1999 ਨੂੰ ਰਿਲੀਜ਼ ਹੋਈ ਸੀ। ਇਸ ਫਿਲਮ ਦੇ ਗੀਤ ਅੱਜ ਵੀ ਯਾਦ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜੋ ਗੀਤਕਾਰ ਆਨੰਦ ਬਖ਼ਸ਼ੀ ਅਤੇ ਸੰਗੀਤਕਾਰ ਏਆਰ ਰਹਿਮਾਨ ਨੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਇਹ ਫ਼ਿਲਮ ਅਨਿਲ ਕਪੂਰ ਅਤੇ ਸੁਭਾਸ਼ ਘਈ ਲਈ ਵੀ ਮੁੜ ਇਕੱਠੇ ਹੋਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 'ਮੇਰੀ ਜੰਗ', 'ਕਰਮਾ' ਅਤੇ 'ਰਾਮ ਲਖਨ' ਆਦਿ ਸੁਪਰਹਿੱਟ ਫਿਲਮਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਨ। ਅਨਿਲ ਕਪੂਰ ਨੇ ਕਿਹਾ,'ਮੈਂ ਉਸ (ਘਈ) ਨਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਖ਼ੁਸ਼ਕਿਸਮਤ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਉਸ ਨਾਲ ਮੁੜ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਜਦੋਂ ਰਹਿਮਾਨ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਰਗੇ ਹੋਰ ਚੰਗੇ ਤਕਨੀਸ਼ੀਅਨ ਅਤੇ ਕਲਾਕਾਰ ਇਕੱਠੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਇਹ ਜਾਦੂ ਵਰਗਾ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ।' ਅਨਿਲ ਕਪੂਰ ਨੇ ਰੇਡੀਓ ਨਸ਼ਾ ਵੱਲੋਂ ਫਿਲਮ 'ਤਾਲ' ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਕਰੀਨਿੰਗ ਮੌਕੇ ਕਿਹਾ, 'ਇੱਕ ਸਮਾਂ ਸੀ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਫਿਲਮ ਬਣਾਉਂਦੇ ਸਾਂ, ਸਾਨੂੰ ਉਮੀਦ ਹੁੰਦੀ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਫਿਲਮ 25 ਹਫਤਿਆਂ ਤੱਕ ਚੱਲੇਗੀ ਪਰ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਅੱਜ ਫਿਲਮਾਂ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਸੋਚਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਦੋ ਜਾਂ ਚਾਰ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਤੱਕ ਚੱਲੇਗੀ।

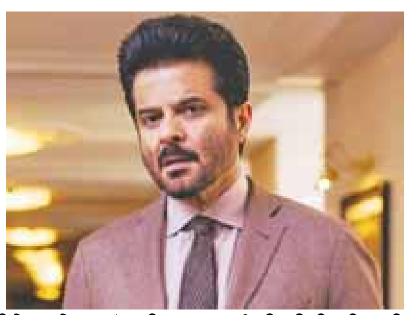

ਭਾਰਤੀ ਸਿਆਸਤ, ਅਵਾਮ ਅਤੇ ਡਿਜੀਟਲ ਦੁਨੀਆ

ਲੋਕ ਸਭਾ, ਰਾਜ ਸਭਾ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਭਰ ਦੀਆਂ ਤਕਰੀਬਨ ਸਾਰੀਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਬੈਠਕਾਂ ਵਿੱਚ ਖੜਦੁੰਬ ਮਚਦਾ ਤਾਂ ਟੀਵੀ 'ਤੇ ਅਸੀਂ ਦੇਖਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਰਹਿੰਦੀ-ਖੂੰਹਦੀ ਕਸਰ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਕਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੇ ਬਜਟ ਸੈਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨੇ ਵੀ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ; ਭਾਵ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਬਹਿਸ ਤੋਂ ਮੁਲਕ ਦਾ ਬਜਟ ਪਾਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸੇ ਹੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਬਜਟ ਦਾ ਹਾਲ ਹੋਇਆ। ਨਾ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਅਕਾਲੀ-ਭਾਜਪਾ ਗੱਠਜੋੜ ਨੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ ਪਾਇਆ; ਸਗੋਂ ਦੋਹਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਵਾਕਆਊਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸੇ ਰਜ਼ਾ ਨਾਲ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਭਾਰਤ ਦਾ ਲੋਕਤੰਤਰ। ਔਕਸਫੈਮ ਨੇ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦਾ ਹਾਲ ਇਹ ਦਰਸਾਇਆ ਹੈ ਕਿ 2017 ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਈ 73 ਫੀਸਦ ਦੌਲਤ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਫੀਸਦ ਅਮੀਰਾਂ ਦੀਆਂ ਜੇਬ੍ਹਾਂ ਅੰਦਰ ਚਲੀ ਗਈ। ਇਸ ਦਾ ਭਾਵ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਗਰੀਬ ਹੋਰ ਗਰੀਬ ਹੋ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਅਮੀਰ ਹੋਰ ਅਮੀਰ। ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੀ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਜੋ ਬਜਟ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਅਮੀਰਾਂ ਦਾ ਪੱਖ ਹੀ ਪੂਰਦੇ ਹਨ।

ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਪਾਰਟੀਆਂ ਕਾਂਗਰਸ ਅਤੇ ਭਾਜਪਾ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਅਖਾੜਾ ਤਾਂ ਸੰਸਦ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਹੀ ਹਨ ਪਰ ਹੁਣ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਅਖਾੜਾ ਲੱਭ ਲਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਹੈ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਦਾ ਡਿਜੀਟਲ ਅਖਾੜਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵੱਖ ਵੱਖ ਐਪ, ਟਵਿੱਟਰ, ਫੇਸਬੁੱਕ, ਮੈਸੈਂਜਰ, ਵਟਸਐਪ ਅਤੇ ਵੱਖਰੀਆਂ ਵੱਖਰੀਆਂ ਨਿੱਜੀ ਐਪਸ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੰਚਾਰ ਤੁਰੰਤ ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਵਿੱਚ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ ਇਸ ਖੜਦੁੰਬ ਨੇ ਆਪਣਾ ਆਕਾਰ ਹੁਣ ਬਹੁਤ ਵਿਸ਼ਾਲ ਤੇ ਵਿਰਾਟ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਹੁਣ ਤਾਂ ਇਹ ਪ੍ਰਤੱਖ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ ਕਿ 2014 ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਜਪਾ ਨੇ ਜੁਮਲਿਆਂ ਦੀ ਵਰਖਾ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਜੋ ਰੋਹ ਅਤੇ ਰੋਸ, ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਅੰਨਾ ਹਜ਼ਾਰੇ ਦੇ ਅੰਦੋਲਨ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਕਲਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਪੂਰਨ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਅੰਬਾਨੀ, ਅਡਾਨੀ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਹੋਰ ਧਨ-ਕੁਬੇਰਾਂ ਦੀ ਮਾਇਕ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਾਲ ਡਿਜੀਟਲ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਰੱਜ ਕੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਜੋ ਲੋਕ ਫੇਸਬੁੱਕ, ਯੂ-ਟਿਊਬ, ਟਵਿੱਟਰ, ਵਟਸਐਪ ਆਦਿ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਵਰਤਦੇ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦੀ ਅਮਰੀਕਨ ਕੰਪਨੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਚੋਰੀ ਕਰ ਕੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਸਰਵੇਖਣ ਕਰਵਾ ਕੇ ਭਾਰਤੀਆਂ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਇੱਛਾ ਦਾ ਪਤਾ ਕਰਵਾ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਅਮਰੀਕਨ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਦਾ ਨਿਚੋੜ ਕੱਢ ਕੇ 'ਕੀ ਕਰਨਾ ਹੈ' ਵਾਲਾ ਵਿਸਥਾਰ ਭਾਜਪਾ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਉਸ ਵੇਲੇ ਦੇ ਜੁਮਲਿਆਂ ਦੀ ਕਾਢ ਕੱਢੀ ਗਈ। ਇਸ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਭਾਜਪਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਰਾਜ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਇਹ ਖਾਸ ਏਜੰਡਾ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਟੀਚਾ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਪੂਰਨ ਤੌਰ 'ਤੇ ਡਿਜੀਟਲ ਬਣਾ ਦੇਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਕੇ 2019 ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਜਿੱਤ ਹਥਿਆ ਲਈ ਜਾਵੇ, ਪਰ ਹੁਣ ਅੱਜ ਦੀ

ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਪੰਨੂ

ਤਾਰੀਖ਼ ਵਿੱਚ ਇਹ ਡਿਜੀਟਲ ਤਰਕੀਬ ਇਕਤਰਫਾ ਨਹੀਂ ਰਹੀ। ਹੁਣ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵੀ ਇਸ ਡਿਜੀਟਲ ਅਖਾੜੇ ਵਿੱਚ ਉਸੇ ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ ਉੱਤਰ ਆਈਆਂ ਹਨ। ਹੁਣ ਦੇਖਣਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸਮੁੱਚੀ ਜੱਦੋਜਹਿਦ ਵਿੱਚ ਕੌਣ, ਕਿਵੇਂ ਨਿੱਤਰਤਾ ਹੈ? ਇਸ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਵਾਲ ਉੱਠਣਾ ਵਾਜਬ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦਾ ਰੂਪ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬਣ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਅਗਾਂਹ ਸੰਭਾਵਨਾ ਕੀ ਹੈ?

ਪਿਛਲੇ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਾਸੇ ਤੋਂ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕੰਮਾਂ-ਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਆਈ ਦਿਸਦੀ ਨਹੀਂ, ਸਿਆਸਤ ਦਾ ਸਮੁੱਚਾ ਅਸਰ ਪਿਛਾਂਹ-ਖਿੱਚੂ ਹੈ, ਵਿਕਾਸ ਵੱਲ ਤਾਂ ਉੱਕਾ ਨਹੀਂ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਹੁਣ ਸਭ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀ ਜੁਮਲਿਆਂ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ ਵਿੱਚ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਪਿਛਲੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਜਪਾ ਨੇ ਹਰ ਇਕ ਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਪੰਦਰਾਂ ਪੰਦਰਾਂ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਪਵਾਉਣ ਦਾ ਜੁਮਲਾ ਵਰਤਿਆ ਸੀ। ਹੁਣ ਇਨ੍ਹਾਂ ਰੁਪਈਆਂ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕੋਈ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਕੀ ਅਜਿਹੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਭਲਾ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ? ਇਹ ਹੈ ਵੱਡਾ ਸਵਾਲ!

ਹੈਰਾਨੀ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਜੁਮਲਿਆਂ ਦੀ ਘਾੜਤ ਅਮਰੀਕਨਾਂ ਦੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਘੜਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਕੰਪਨੀਆਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਫੇਸਬੁੱਕ, ਯੂ-ਟਿਊਬ, ਟਵਿੱਟਰ ਤੇ ਵਟਸਐਪ ਆਦਿ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਕੇ ਹੀ 2014 ਦੀ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਜਪਾ ਨੇ ਜਿੱਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਤੱਥ ਇਹ ਵੀ ਬੋਲਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਲਡ ਟਰੰਪ ਨੇ ਵੀ 2016 ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹੀ ਮਾਪਦੰਡ ਅਪਣਾਏ ਸਨ। ਇਸੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਸ ਜੁਮਲੇ ਦੀ ਖੋਜ ਹੋਈ ਸੀ- ਅਮਰੀਕਾ ਅਮਰੀਕਨਾਂ ਦਾ ਹੈ, ਬਾਹਰੋਂ ਆਏ ਵਿਦੇਸ਼ੀਆਂ ਦਾ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਨਾਅਰੇ ਨੇ ਹੀ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀਆ ਕੁਝ ਪ੍ਰਾਂਤਾਂ ਵਿੱਚ ਟਰੰਪ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵੋਟਾਂ ਦਿਵਾਈਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਨਾਅਰੇ ਦੀ ਪੈਦਾਇਸ਼ ਵੀ ਅਮਰੀਕਨਾਂ ਦੀਆਂ ਫੇਸਬੁੱਕਾਂ, ਯੂ-ਟਿਊਬ, ਟਵਿੱਟਰ ਅਤੇ ਵਟਸਐਪ ਵਾਲੇ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਚੋਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਇਹ ਡਿਜੀਟਲ ਕਾਰੀਗਰੀ ਅਮਰੀਕਨਾਂ ਨੇ ਖ਼ੁਦ ਹੀ ਵਿਕਸਿਤ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਹੁਣ ਇਹ ਹਰ ਪਾਸੇ, ਹਰ ਮੁਲਕ ਅੰਦਰ ਫੈਲ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤ ਬੇਹੱਦ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਬਣ ਰਹੇ ਹਨ।ਕਾਂਗਰਸ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੂੰ ਡਿਜੀਟਲ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦਾ ਬਿੱਗ ਬੌਸ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਸ ਮੁਤਾਬਕ ਨਮੋ ਐਪ ਸਰਕਾਰੀ ਐਪ ਹੈ, ਪਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮੰਤਵ ਲਈ ਵਰਤਿਆ। ਹੁਣ ਇਸ ਦਾ ਪ੍ਰਤੱਖ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਖ਼ੁਲਾਸਾ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਨਮੋ ਐਪ ਦਾ ਸਾਰਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਅਮਰੀਕਨ ਕੰਪਨੀ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜੋ 2013 ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਮੂਲ ਦੇ ਅਮਰੀਕਨਾਂ ਨੇ ਕਲੈਵਰਟਾਪ ਨਾਮ ਥੱਲੇ ਖੋਲ੍ਹੀ ਸੀ। ਨਮੋ ਐਪ ਪੂਰਨ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕੰਪਨੀ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਰਜ਼ਾਮੰਦੀ ਨਾਲ ਹੀ ਖੋਲ੍ਹੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਨਮੋ ਐਪ ਦੇ ਸਾਰੇ ਅੰਕੜੇ ਇਸ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਹਨ। ਇਸ ਐਪ ਨੂੰ ਵਰਤਣ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਤੇ ਮਿੱਤਰਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਅੰਕੜੇ ਇਸ ਕੰਪਨੀ ਕੋਲ ਹਨ।

ਇਹ ਵੀ ਪ੍ਰਤੱਖ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਹੀ ਫੇਸਬੁੱਕ ਵਾਲੀ ਕੰਪਨੀ ਕੈਂਬ੍ਰਿਜ ਐਨਾਲਾਇਟਿਕਾ ਨੇ 5 ਕਰੋੜ ਫੇਸਬੁੱਕ ਵਰਤਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਡੇਟਾ ਲੀਕ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 2,70,000 ਲੋਕਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਅੰਕੜੇ ਕੰਪਨੀ ਕੋਲ ਸਨ, ਤੋਂ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੁਇਜ਼ ਰਾਹੀਂ ਸਰਵੇਖਣ ਕਰਵਾਇਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਸਿੱਧਾ ਸਬੰਧ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ/ਵੋਟਾਂ ਨਾਲ ਸੀ। ਇਸ ਦਾ ਖ਼ੁਲਾਸਾ ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸਟੋਫਰ ਵਾਇਲੀ ਨੇ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉਹ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਖੁਦ ਇਸ ਫੇਸਬੁੱਕ ਕੰਪਨੀ ਕੈਂਬ੍ਰਿਜ ਐਨਾਲਾਇਟਿਕਾ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਉੱਥੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਕ ਸਹਿਯੋਗੀ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਫੇਸਬੁੱਕ ਵਰਤਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਸਰਵੇਖਣ ਆਪ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੀ ਉੱਥੋਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਮਨਸ਼ਾ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸਬੰਧਤ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਸੁਭਾਵਿਕ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਲੈਵਰਟਾਪ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਆਪਣੀ ਨਮੋ ਐਪ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਉਹ 2019 ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਆਪਣਾ ਯੋਗਦਾਨ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰ ਪਾਵੇਗੀ। ਹੁਣ 4-5 ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਇਹ ਕੰਪਨੀ ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਦੇ ਡਿਜੀਟਲ ਕੰਮ-ਕਾਜ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਾਕਿਫ਼ ਹੋ ਗਈ ਹੋਵੇਗੀ। ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਇਸ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕਨ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਵਾਸੀਆਂ ਦਾ ਸਬੰਧਤ ਡੇਟਾ ਚੋਰੀ ਕਰਵਾ ਕੇ 2019 ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਹੱਥ-ਕੰਡੇ ਜ਼ਰੂਰ ਤਿਆਰ ਕਰੇਗੀ। ਹੁਣ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਪਾਰਟੀਆਂ ਡਿਜੀਟਲ ਧੋਖੇਬਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਪੁੰਨ ਬਣਨ ਲਈ ਟਿੱਲ ਲਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਦੇਖੀਏ, 2019 ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਊਠ ਕਿਸ ਕਰਵਟ ਬੈਠਦਾ ਹੈ

614-795-3747 (ਅਮਰੀਕਾ)

ਬੱਚਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਧ ਰਹੀ ਮਾਯੂਸੀ ਤੇ ਮਾਪੇ

ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਰਿਵਾਰ, ਸਮਾਜ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਉਜਲਾ ਭਵਿੱਖ ਉੱਥੋਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤ ਉਸਾਰੀ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਬੱਚੇ ਕਿਸੇ ਪਰਿਵਾਰ, ਸਮਾਜ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਉਦੋਂ ਹੀ ਬਣ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤ ਉਸਾਰੀ ਸਹੀ ਹੋਈ ਹੋਵੇ। ਉਹ ਤਨੋਂ ਤੇ ਮਨੋਂ ਤੰਦਰੁਸਤ ਹੋਣ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆ ਤੇ ਹੁਨਰ ਨਾਲ ਸ਼ਿੰਗਾਰੇ ਗਏ ਹੋਣ। ਜੇਕਰ ਚੌਗਿਰਦੇ ਵੱਲ ਝਾਤ ਮਾਰੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਆਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਬੱਚੇ ਤਨੋਂ ਤੇ ਮਨੋਂ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹਨ। ਉਹ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਦੀ ਥਾਂ ਨਿਰਾਸ਼ਤਾ ਵਿੱਚ ਘਿਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤ ਉਸਾਰੀ ਵਿੱਚ ਮਾਪਿਆਂ ਦਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਯੋਗਦਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਆਰਥਿਕ ਮਜਬੂਰੀਆਂ ਅਤੇ ਆਧੁਨਿਕਤਾ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਕਰਕੇ ਸਾਂਝੇ ਪਰਿਵਾਰ ਟੁੱਟ ਰਹੇ ਹਨ। ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਦਾਦਾ ਦਾਦੀ ਦਾ ਨਿੱਘ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਿਹਾ, ਨਾ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੌਰਵਮਈ ਵਿਰਸੇ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮਿਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਮਾਂ ਪਿਓ ਦੋਵੇਂ ਨੌਕਰੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਨੌਕਰਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਬੱਚੇ ਦੇ ਸਕੂਲ ਜਾਣ ਸਮੇਂ ਵੀ ਮਾਪੇ ਘਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਤੇ ਸਕੂਲ ਤੋਂ ਵਾਪਸੀ ਉੱਤੇ ਵੀ ਉਸ ਨੂੰ ਇਕੱਲਤਾ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਇਕੱਲਤਾ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਉਹ ਟੀਵੀ ਅਤੇ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਗੁਣਕਾਰੀ ਗਿਆਨ ਦੇ ਸਰੋਤ ਸਹੀ ਅਗਵਾਈ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਵਿਨਾਸ਼ਕਾਰੀ ਬਣ ਰਹੇ ਹਨ। ਜਿਹੜੇ ਮਾਪੇ ਛੋਟੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਕਰੈੱਚ ਵਿੱਚ ਛੱਡਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਤਾਂ ਹੋਰ ਵੀ ਭੈੜੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਿਰਸੇ ਨਾਲ ਜੋੜਨਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਹੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨੀ, ਧਰਮੀ ਬਣਾਉਣਾ ਆਦਿ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਹੀ ਮੁੱਖ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ। ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਫ਼ਰਜ਼ਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੁਤਾਹੀ ਨਾਲ ਹੋ ਰਹੇ ਵਿਨਾਸ਼ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।ਮਾਪਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਅਣਗਹਿਲੀ ਕਾਰਨ ਬੱਚਿਆਂ ਅਤੇ ਮਾਪਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦੂਰੀ ਵੱਧ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਅਸਰ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਵਿਵਹਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਝਲਕਦਾ ਹੈ। ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਸਕੂਲ ਤੇ ਟਿਊਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਚੱਕਰ ਵਿੱਚ ਬੱਚੇ ਖੇਡਾਂ ਅਤੇ ਰਚਨਾਤਮਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਮਾਪਿਆਂ ਉੱਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਧਿਕਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਹੱਕ ਕਰਕੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਗੁਜ਼ਾਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਵੇਖਣ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਹੈ ਕਿ ਕੰਮਕਾਜੀ ਰੁਝੇਵਿਆਂ ਕਾਰਨ ਮਾਪੇ, ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਹੇ। ਸਮਾਂ ਨਾ ਹੋਣ ਦੀ ਘਾਟ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮਾਪੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਜੇਬ ਖ਼ਰਚ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਮਹਿੰਗੇ ਮੋਬਾਈਲ ਲੈ ਕੇ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਮੋਬਾਈਲ ਜਾਂ ਮਹਿੰਗੇ ਚਾਕਲੇਟ ਦੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਸਾਥ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਕਈ ਵਾਰ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਵਿਵਹਾਰ ਵਿੱਚ ਵੀ ਵਖਰੇਵਾਂ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਬੇਲੋੜੀ ਰੋਕ ਟੋਕ, ਛੁਟਿਆਉਣਾ, ਮੂੰਹ ਬਣਾਉਣਾ ਆਦਿ ਬੱਚੇ ਵਿੱਚ ਘਟੀਆਪਣ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਭਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚ ਦੂਜੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਲੋੜੋਂ ਵੱਧ ਦੁਲਾਰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਉਸ ਵਿੱਚ ਲੋੜੋਂ ਵੱਧ ਆਤਮਵਿਸ਼ਵਾਸ ਭਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਦੋਵੇਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਘਾਤਕ ਹਨ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਲੋੜੋਂ ਵੱਧ ਆਤਮਵਿਸ਼ਵਾਸ ਵੀ ਮਿਹਨਤ ਨਾ ਕਰਨ, ਕੁਝ ਨਵਾਂ ਨਾ ਸਿੱਖਣ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਵੱਖਰਾ ਸਮਝਣ ਵਰਗੀਆਂ ਆਦਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਬੱਚੇ ਕੇਵਲ ਵੀਡੀਓ ਖੇਡਾਂ ਹੀ ਖੇਡਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤਨ ਤੇ ਮਨ ਦਾ ਲੋੜੀਂਦਾ ਵਿਕਾਸ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਿਹਾ।

ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਸੇਧ ਦੇਣ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਫ਼ਰਜ਼ ਮਾਪਿਆਂ ਦਾ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਪਿੱਛੋਂ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਵਾਰੀ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਸਰੋਤ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ ਤੇ ਇਹ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਨਵੀਂ ਪੀੜ੍ਹੀ ਲਈ ਘਾਤਕ ਸਿੱਧ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਜ਼ਰੂਰ ਬਿਤਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਰਾਤ ਦੀ ਰੋਟੀ ਸਾਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਰਲ ਬੈਠ ਖਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਦੋਸਤਾਂ ਵਾਂਗ ਗੱਲਾਂ ਕਰੋ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣੋ ਤੇ ਸੁਲਝਾਉਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰੋ। ਬਿਨਾਂ ਮਤਲਬ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਝਿੜਕਦੇ ਰਹਿਣਾ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਛੁਟਿਆਉਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦਾ ਸਗੋਂ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਕਰਨ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਦਾ ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਦੁਲਾਰ ਕਰੀਏ। ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਗੱਲਾਂ ਕਰੀਏ। ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਕਿ ਬੱਚੇ ਆਪਣੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਭਾਵ ਦਾਦਾ ਦਾਦੀ ਤੇ ਨਾਨਾ ਨਾਨੀ ਨਾਲ ਨੇੜਤਾ ਬਣਾਉਣ। ਜੇਕਰ ਬੱਚੇ ਕੋਈ ਗ਼ਲਤੀ ਕਰਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਝਿੜਕਿਆ ਨਾ ਜਾਵੇ ਸਗੋਂ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਘੋਖ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਰੁਚੀਆਂ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰੀਏ ਤੇ ਫ਼ੈਸਲੇ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਲੱਦਣ ਤੋਂ ਗੁਰੇਜ਼ ਕਰੀਏ। ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਇਕ ਦੋ ਵਾਰ ਬਾਹਰ ਘੁੰਮਣ ਫਿਰਨ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਘਰ ਦੇ ਮਾਹੌਲ ਦਾ ਬੱਚਿਆਂ ਉੱਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਘਰ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਸੁਖਾਵਾਂ ਹੋਵੇਗਾ ਤਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤ ਉਸਾਰੀ ਵੀ ਠੀਕ ਹੋਵੇਗੀ। ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਘਰ ਵਿੱਚ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਪਿਆਰ ਭਰਿਆ ਮਾਹੌਲ ਸਿਰਜੀਏ, ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਗੱਲਾਂ ਕਰੀਏ, ਹੱਸੀਏ ਤੇ ਹਸਾਈਏ, ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਵਿੱਚ ਰਹੀਏ, ਚੰਗਾ ਸੋਚੀਏ ਤੇ ਚੰਗਾ ਬੋਲੀਏ। ਘਰ ਵਿੱਚ ਡਰ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦਾ ਸਗੋਂ ਪਿਆਰ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਡਰ, ਝਿੜਕਾਂ, ਗੁੱਸਾ, ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਦੱਬੂ ਜਾਂ ਬਾਗ਼ੀ ਬਣਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਘਾਤਕ ਹੈ।

ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਆਪਣੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਘੱਟ ਰਿਹਾ ਸਤਿਕਾਰ

ਪਿਛਲੀ 13 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਸੋਨੀਪਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਇੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਲਜ ਵਿੱਚ ਬੀ ਏ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਨ ਵਾਲੇ ਇੱਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵਲੋਂ ਆਪਣੇ ਹੀ ਕਾਲਜ ਦੇ ਲੈਕਚਰਾਰ ਰਾਜੇਸ਼ ਮਲਿਕ ਦੀ ਗੋਲੀਆਂ ਮਾਰਕੇ ਸ਼ਰੇਆਮ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੱਤਿਆ ਨੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅਤੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਦਿਨੋ-ਦਿਨ ਵਧ ਰਹੇ ਪਾੜੇ ਦੀ ਖਾਈ ਨੂੰ ਹੋਰ ਡੂੰਘਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾ ਹਰਿਆਣਾ ਸੂਬੇ ਦੇ ਹੀ ਯੁਮਨਾਨਗਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਹੀ ਘਟਨਾ ਵਾਪਰ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੋ ਅਜਿਹੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨਹੀ ਪਿਛਲੇ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਅਨੇਕ ਅਜਿਹੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਇਹ ਦਰਸਾਉਦੀਆ ਹਨ ਕਿ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿਚ ਹੁਣ ਆਪਣੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਪਹਿਲਾ ਵਾਲਾ ਸਤਿਕਾਰ ਨਹੀ ਰਹਿ ਗਿਆ। ਇਹ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਮਸਲਾ ਹੈ ਜਿਸਤੇ ਚਿੰਤਨ ਕਰਨ ਦੀ ਵੱਡੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਆਖਿਰ ਉਹ ਕਿਹੜੇ ਅਜਿਹੇ ਕਾਰਨ ਹਨ ਜ਼ਿਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨ ਅੱਜ ਦਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵਰਗ ਐਨਾ ਹਤਾਸ਼ ਹੋਇਆ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਅਕਸਰ ਉਸ ਸਮੇ ਵਾਪਰਦੀਆਂ ਹਨ ਜਦੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਲੋਂ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਵਲੋਂ ਇਸ ਬਦਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਣ ਦੇ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਜਾਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਕਲਾਸ ਰੂਮ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਸਮੇ ਲਈ ਬਾਹਰ ਕੱਢਿਆ ਜਾਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਪੱਸਟ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਹਿਨਸੀਲਤਾ ਲਗਾਤਾਰ ਘੱਟ ਰਹੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਸਮਾ ਅਜਿਹਾ ਵੀ ਸੀ ਜਦੋ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚ ਐਨਾ ਭੈਅ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਆਪਣੇ ਸਕੂਲ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬੋਲਣਾ ਤਾਂ ਦੂਰ ਦੀ ਗੱਲ ਅੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਅੱਖਾਂ ਪਾ ਕੇ ਗੱਲ ਵੀ ਨਹੀ ਸਨ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਉਸ ਸਮੇ ਮਾਪਿਆਂ ਵਲੋਂ ਵੀ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਨਹੀ ਸਗੋਂ ਅਧਿਆਪਕਾ ਦਾ ਪੱਖ ਪੂਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਵਲੋਂ ਸਕੂਲ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਖੁੱਲੀ ਛੂਟ ਹੁੰਦੀ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਪੜ੍ਹਾਈ ਵਿੱਚ ਕਮਜ਼ੋਰ ਨਾ ਹੋਣ ਚਾਹੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵੀ ਸ਼ਜਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਅਜਿਹਾ ਮਾਹੌਲ ਸੀ ਕਿ ਬੱਚੇ ਆਪਣੇ ਘਰ ਆ ਕੇ ਸਕੂਲ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਵਲੋਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸ਼ਜਾ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਤੱਕ ਵੀ ਨਹੀ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਖੁੱਲੀਆ ਅਤੇ ਸਿਹਤਮੰਦ ਖੁਰਾਕਾਂ ਖਾਣ ਅਤੇ ਖੁੱਲਾ ਹੱਸਣ- ਖੇਡਣ ਕਾਰਨ ਵੀ ਉਸ ਸਮੇ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਮਾਨਸਿਕ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀਆਂ ਅਤੇ ਦਿਮਾਗੀ ਥਕਾਵਟ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ।

ਅੱਜ ਹਰ ਪਾਸੇ ਮਾਹੌਲ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਤਬਦੀਲੀ ਆ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਅੱਜ ਦਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਮਾਨਸਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਅਤੇ ਥੱਕਿਆ ਹੋਇਆ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਤਕਨੀਕੀ ਯੁੱਗ ਦੀ ਗਲਤ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅੱਜ ਮਾਨਸਿਕ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀਆਂ ਦੀ ਖੱਡ ਵਿੱਚ ਡਿੱਗੇ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਅੱਜ ਦਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਵਿੱਚ ਘੱਟ ਅਤੇ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਤੇ ਆਪਣਾ ਸਮਾਂ ਵੱਧ ਗੁਜ਼ਾਰਦਾ ਹੈ। ਕਿਧਰੇ ਵੀ ਜਾਓ ਬੱਸਾਂ ਵਿੱਚ ਸਫ਼ਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਕਾਲਜ ਦੇ ਲਾਅਨ ਵਿੱਚ ਬੈਠਣ ਤੱਕ ਹਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਕੰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਏਅਰਫੋਨ ਲਗਾਕੇ ਗਾਣੇ ਸੁਣਦਾ ਅਤੇ ਹਿੰਸਕ ਕਿਸਮ ਦੀਆ ਫ਼ਿਲਮਾਂ ਵੇਖਦਾ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਘਰ ਬੈਠਿਆਂ ਸ਼ੌਪਿੰਗ

ਵਿਅੰਗ

ਬਲਰਾਜ ਸਿੰਘ

ਉਂਜ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਬਥੇਰੇ ਪੜ੍ਹੇ-ਗੁੜ੍ਹੇ ਹਾਂ, ਉਮਰ ਪੱਖੋਂ ਵੀ ਪਕੇਰੇ ਅੰਬ ਹਾਂ ਤੇ ਛੇਤੀ ਕੀਤਿਆਂ ਕਿਸੇ ਦੀਆਂ ਮੋਮੋਠੱਗਣੀਆਂ ਗੱਲਾਂ 'ਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੇ। ਪਰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਕਿਸਮਤ ਮਾੜੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਊਠ 'ਤੇ ਬੈਠਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਕੁੱਤਾ ਚੱਕ ਵੱਢ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕੁਝ ਇਉਂ ਹੀ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਹੋਇਆ। ਅਸੀਂ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਫ਼ਿਲਮਾਂ ਦੇਖਣ ਦੇ ਸ਼ੌਕੀਨ ਹਾਂ ਤੇ ਅੱਜਕੱਲ੍ਹ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਾ ਆਪਣਾ ਵਿਹਲਾ ਸਮਾਂ ਰਾਜ ਕਪੂਰ, ਦੇਵ ਆਨੰਦ ਤੇ ਦਿਲੀਪ ਕੁਮਾਰ ਦੀਆਂ 'ਬਲੈਕ ਐਂਡ ਵ੍ਹਾਈਟ' ਫ਼ਿਲਮਾਂ ਦੇਖ ਕੇ ਗੁਜ਼ਾਰਦੇ ਹਾਂ। ਕਿਸੇ ਚੈਨਲ 'ਤੇ ਪੁਰਾਣੀ ਫ਼ਿਲਮ ਨਾ ਆਉਣ 'ਤੇ ਅਸੀਂ ਬਾਜ਼ਾਰ ਘੁੰਮਣ-ਫਿਰਨ ਚਲੇ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ। ਪਰ ਉਸ ਦਿਨ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕੀ ਪੁੱਠੀ ਭੁਆਟਣੀ ਆਈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸਮਾਂ ਗੁਜ਼ਾਰਨ ਹਿਤ ਟੀ.ਵੀ. ਦੇ ਬਾਕੀ ਭਾਂਤ-ਭਾਂਤ ਦੇ ਚੈਨਲ ਵੀ ਦੇਖਣ ਲੱਗੇ। ਸੱਸ-ਨੂੰਹ ਦੇ ਝਗੜੇ, ਇੱਛਾਧਾਰੀ ਨਾਗਣ, ਬਰਫ਼ੀਲੇ ਰਿੱਛ ਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਫ਼ਿਲਮਾਂ ਦੀਆਂ ਗਿਟਮਿਟ ਕਰਦੀਆਂ ਮੇਮਾਂ ਵੀ ਸਾਡੀ ਬੋਰੀਅਤ ਦੂਰ ਨਾ ਕਰ ਸਕੀਆਂ। ਅਸੀਂ ਚੈਨਲ ਬਦਲ-ਬਦਲ ਕੇ ਕੁਝ ਨਵਾਂ ਲੱਭਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਲੱਗੇ। ਸਾਡੀ ਮਾੜੀ ਕਿਸਮਤ ਨੂੰ ਘਰ ਬੈਠਿਆਂ ਸ਼ੌਪਿੰਗ ਦਾ ਮਜ਼ਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਚੈਨਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਏ। ਇੱਕ ਚੈਨਲ 'ਤੇ ਇੱਕ ਸੁਬਕ ਜਿਹੀ ਨੱਢੀ ਮਨਮੋਹਕ ਅੰਦਾਜ਼ 'ਚ ਪੰਜ ਮਿੰਟਾਂ 'ਚ ਗੋਰੇ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਕਰੀਮ ਦੇ ਸੋਹਲੇ ਗਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਚੈਨਲ 'ਤੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਜਾਦੂਈ ਕੜਾਹੀ ਦੀਆਂ ਸਿਫ਼ਤਾਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਵਰਤਣ ਨਾਲ ਸਮੇਂ, ਪੈਸੇ ਤੇ ਤੇਲ ਦੀ ਬੇਸ਼ੁਮਾਰ ਬੱਚਤ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਇਡਲੀ, ਸਾਂਬਰ ਤੇ ਡੋਸਾ ਮਿੰਟਾਂ ਸਕਿੰਟਾਂ 'ਚ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਸੀ। ਹੁਣ ਇਸ ਢਲਦੀ ਉਮਰ 'ਚ ਅਜਿਹੇ ਦੱਖਣ ਭਾਰਤੀ ਪਕਵਾਨ ਖਾ ਕੇ ਕਾਹਨੂੰ ਢਿੱਡ ਪੀੜ ਕਰਾਉਣੀ ਹੈ, ਸੋਚ ਕੇ ਅਸੀਂ ਅਗਲਾ ਚੈਨਲ ਲਾ ਲਿਆ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਸੁਨੱਖੀ ਮੁਟਿਆਰ ਕਿਸੇ ਉਦੇਪੁਰੀ ਰਜਾਈ ਦੀਆਂ ਸਿਫ਼ਤਾਂ ਦੇ ਪੁਲ ਬੰਨ੍ਹ ਰਹੀ ਸੀ। ਸੁੰਦਰ ਲਾਲ ਰਜਾਈ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਚਾਰੋ ਪਾਸੇ ਲਪੇਟ ਕੇ ਉਹ ਦਿਲਕਸ਼ ਅੰਦਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਤੁਰੀ ਫਿਰਦੀ ਸੀ। ਬਿਲਕੁਲ ਹਵਾ 'ਚ ਉੱਡਦੀ, ਆਕਾਸ਼ੋਂ ਉੱਤਰੀ ਪਰੀ ਜਾਪਦੀ ਸੀ। ਰਜਾਈ ਨੂੰ ਪੱਕਾ ਨਗੰਦਣ ਤੇ ਰੰਗਣ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਢੰਗ-ਤਰੀਕਿਆਂ ਦਾ ਵੀ ਬੜਾ ਸਜੀਵ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਸ ਨੂੰ ਉਪਰ ਲੈਣ ਨਾਲ ਸਾਡਾ ਮੋਢਿਆਂ ਤੇ ਗੋਡਿਆਂ ਦਾ ਦਰਦ ਵੀ ਛੂ-ਮੰਤਰ ਹੋ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਸਾਡੇ ਲੱਖਾਂ ਰੁਪਏ ਬਚ ਜਾਣੇ ਸਨ। ਰਜਾਈ ਪੈਕ ਹੋ ਕੇ ਬਿਲਕੁਲ ਛੋਟੀ ਤੇ ਖੰਭ ਵਾਂਗ ਹਲਕੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਫੜ ਕੇ ਜਿੱਥੇ ਮਰਜ਼ੀ ਲਿਜਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਰਜਾਈ ਦੇ ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ਛਪੇ ਹੋਏ ਹਾਥੀ ਤੇ ਊਠ ਖਰੀਦਦ... ਸੂਰਬੀਰ ਮਹਾਰਾਜਿਆਂ ... ਦਿਵਾਉਣਗੇ। ਪੁਰਾਤਨ ਮਹਾਰਾਜਿਆਂ ਦੀ ਸੰਗਤ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬਿਤਾਉਣ ਦਾ ਇਹ ਸੁਨਹਿਰੀ ਅਵਸਰ ਸੀ। ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸੱਭਿਅਤਾ ਅਤੇ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਦੀ ਧਰੋਹਰ ਇਹ ਰਜਾਈ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਿਰਸੇ ਨਾਲ ਜੋੜੇਗੀ। ਇਹ ਸਾਡੇ ਵਿੱਚ ਮਹਾਰਾਣਾ ਪ੍ਰਤਾਪ ਵਰਗੀ ਵੀਰਤਾ, ਨਿਡਰਤਾ ਤੇ ਦੇਸ਼-ਪ੍ਰੇਮ ਦਾ ਸੰਚਾਰ ਕਰੇਗੀ। ਇਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਦੋ ਨਾਯਾਬ ਤੇ ਦਿਲਕਸ਼ ਰਜਾਈਆਂ ਦਾ ਮੁੱਲ ਸਿਰਫ਼ ਤੇ ਸਿਰਫ਼ 1399 ਰੁਪਏ ਸੀ। ਇਹ ਅਨੂਠੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਸਿਰਫ਼ ਦੋ ਘੰਟਿਆਂ ਲਈ ਸੀ। ਜਿਹੜੇ ਜ਼ਹੀਨ ਲੋਕ ਇਸ ਨੂੰ ਖਰੀਦ ਲੈਣਗੇ, ਉਹ ਸੁੱਖ ਭੋਗਣਗੇ ਤੇ ਬਾਕੀ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਪਛਤਾਉਣਗੇ। ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਖਰ ਦਿਮਾਗ਼ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਜ਼ਹੀਨ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸੀ। ਅਜਾਈਂ ਸਮਾਂ ਗੁਆਉਣਾ ਅਲਗਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਮੂਰਖਤਾ ਸੀ। ਆਪਣੇ ਵਿਰਸੇ ਨਾਲ ਜੁੜਨ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਮੌਕਾ ਗੁਆਉਣਾ ਤਾਂ ਦੇਸ਼ ਧ੍ਰੋਹ ਸਮਾਨ ਸੀ। ਸੋ ਅਸੀਂ ਝੱਟ ਹੀ ਆਪਣੇ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ਤੋਂ ਦਿੱਤੇ ਫੋਨ ਨੰਬਰ 'ਤੇ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ। ਦੋ-ਚਾਰ ਮਿੰਟ ਕਤਾਰ 'ਚ ਲੱਗਣ ਬਾਅਦ ਸਾਡੀ ਇਸ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਖੁਸ਼ਕਿਸਮਤ ਇਨਸਾਨ ਦੱਸਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਡੀ ਫੋਨ ਕਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤਕ ਪਹੁੰਚ ਗਈ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਸਿਆਣਪ ਦਿਖਾਉਂਦਿਆਂ ਰਜਾਈਆਂ ਦਾ ਆਰਡਰ ਦੇ ਕੇ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਸਦਾ ਲਈ ਸੁੱਖਾਂ ਲੱਧੀ ਬਣਾਈ ਸੀ। ਹੁਣ ਇਹ ਰਜਾਈਆਂ ਸਾਨੂੰ ਤੇ ਸਾਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਰਹਿੰਦੀ ਦੁਨੀਆਂ ਤਕ ਪਿਆਰ ਭਰਿਆ ਮਖ਼ਮਲੀ ਨਿੱਘ ਦੇਣਗੀਆਂ। ਅਸੀਂ ਮੇਵਾੜ ਦੇ ਰਾਜਿਆਂ ਵਾਂਗ ਸਦਾ ਹੀ ਚੜ੍ਹਦੀਕਲਾ 'ਚ ਰਹਾਂਗੇ ਤੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਤੇ ਦੇਸ਼ ਪ੍ਰੇਮ 'ਚ ਓਤ-ਪੋਤ ਰਹਾਂਗੇ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਮਾਖਿਓਂ ਮਿੱਠੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸਾਨੂੰ ਕਿਸੇ ਸੁਪਨ ਸੰਸਾਰ 'ਚ ਲਿਜਾ ਰਹੀਆਂ ਸਨ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਝਮੇਲੇ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ ਤੇ ਅਸੀਂ ਚੱਕਰਵਰਤੀ ਰਾਜਿਆਂ ਵਾਂਗ ਐਸ਼ੋ-ਆਰਾਮ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ... ਸੁਹਾਗਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ... ਨਾਯਾਬ ਸਨ, ਫਿਰ ਵੀ ਕੌਡੀਆਂ ਦੇ ਭਾਅ ਵਿਕ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਲੁੱਟ ਦੁਬਾਰਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਭਰੀ ਹੋਈ ਰੂੰ ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ ਭਰੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ, ਰੰਗਾਈ ਇੰਗਲੈਂਡ 'ਚ ਹੁੰਦੀ ਸੀ, ਕੱਪੜਾ ਇਟਲੀ 'ਚ ਬੁਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਤੇ ਨਗੰਦਣ ਵਾਲਾ ਧਾਗਾ ਫਰਾਂਸ ਤੋਂ ਆਉਂਦਾ ਸੀ। ਸਾਡਾ ਸਾਮਾਨ ਸਮੁੰਦਰੀ ਜਹਾਜ਼ ਰਾਹੀਂ ਆਉਣਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਮਹਿਜ਼ 600 ਰੁਪਏ ਹੋਰ ਦੇਣੇ ਪੈਣੇ ਸਨ ਤੇ ਦੋ ਦੁਰਲੱਭ ਰਜਾਈਆਂ ਸਿਰਫ਼ ਤੇ ਸਿਰਫ਼ 1999 ਰੁਪਏ 'ਚ ਕੋਰੀਅਰ ਰਾਹੀਂ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਜਾਣੀਆਂ ਸਨ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਲੁਭਾਉਣੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣ ਸੁਣ ਕੇ ਅਸੀਂ ਅਕਹਿ ਅਨੰਦ ਸਾਗਰ 'ਚ ਗੋਤੇ ਲਾਉਣ ਲੱਗੇ। ਪੁਰਾਤਨ ਮਹਾਰਾਜਿਆਂ ਵਾਂਗ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਵਹੁਟੀ ਸਮੇਤ ਛਤਰ ਹੇਠਾਂ ਹਾਥੀ 'ਤੇ ਬੈਠਿਆਂ ਤਸੱਵਰ ਕਰ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜੈ-ਜੈ ਕਾਰ ਸੁਣ ਲੱਗ ਪਏ। ਅਸੀਂ ਖ਼ੁਸ਼ੀ 'ਚ ਬੌਰੇ ਹੋ ਕੇ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਭਾਅ ਮਿਲ ਰਹੀਆਂ ਦੋ ਵਡਮੁੱਲੀਆਂ ਰਜਾਈਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣਾ ਪੂਰਾ ਪਤਾ ਤੇ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ ਲਿਖਵਾ ਕੇ ਆਪਣਾ ਸਾਮਾਨ ਲੈਣ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ। ਸਾਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਵਧਾਈ ਦੇ ਕੇ ਦੱਸ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਇਹ 'ਨਾਯਾਬ ਤੋਹਫ਼ਾ' ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਅਗਲੇ 24 ਘੰਟਿਆਂ 'ਚ ਪਹੁੰਚ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਪਹੁ ਫੁਟਾਲੇ ਹੀ ਸਾਨੂੰ ਮੋਬਾਈਲ 'ਤੇ ਇਹ ਸੂਚਨਾ ਮਿਲ ਗਈ ਕਿ ਸਾਡੀਆਂ ਬੇਸ਼ਕੀਮਤੀ ਤੇ ਅਲੌਕਿਕ ਰਜਾਈਆਂ ਨੇੜਲੇ ਸ਼ਹਿਰ ਪਹੁੰਚ ਚੁੱਕੀਆਂ ਤੇ ਦੁਪਹਿਰ 11 ਵਜੇ ਤਕ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਅਸੀਂ ਕੰਪਨੀ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਫੁਰਤੀ ਦੇਖ ਕੇ ਦੰਗ ਰਹਿ ਗਏ ਜਿਸ ਨੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਮੀਲ ਦੂਰ ਕੋਈ ਬੰਦਰਗਾਹ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸਾਡਾ ਸਾਮਾਨ ਸਮੁੰਦਰੀ ਰਸਤੇ ਰਾਹੀਂ ਸਾਨੂੰ ਪਹੁੰਚਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਭਾਗਾਂ 'ਤੇ ਰਸ਼ਕ ਕਰਨ ਲੱਗੇ। ਪੂਰੇ ਗਿਆਰਾਂ ਵਜੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਦੀ ਘੰਟੀ ਵੱਜੀ। ਅਸੀਂ ਬਿਹਬਲ ਹੋ ਕੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਵੱਲ ਭੱਜੇ। ਸਾਡੇ ਸੁਪਨੇ ਸਾਕਾਰ ਹੋ ਗਏ ਸਨ। ਕੋਰੀਅਰ ਵਾਲਾ ਕਾਰੂੰ ਦਾ ਖ਼ਜ਼ਾਨਾ ਲੈ ਕੇ ਸਾਡੇ ਦੁਆਰ ਤਕ ਪਹੁੰਚ ਚੁੱਕਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਪੈਸੇ ਵਸੂਲ ਕੇ ਇੱਕ ਬਿਲਕੁਲ ਹੀ ਨਿੱਕਾ ਜਿਹਾ ਪੈਕੇਟ ਸਾਡੇ ਸਪੁਰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਪੈਕੇਟ ਅਸਲੋਂ ਹੀ ਛੋਟਾ ਸੀ। ਸਾਨੂੰ ਖ਼ਦਸ਼ਾ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨਿੱਕਰ ਜਾਂ ਕਛਹਿਰਾ ਹੀ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਪੁੱਛਣਾ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸਿਆਣਪ ਦੀ ਤੌਹੀਨ ਕਰਵਾਉਣ ਸਮਾਨ ਲੱਗਾ ਤੇ ਅਸੀਂ ਚੁੱਪ ਕਰਕੇ ਉਹ ਪੈਕੇਟ ਰੱਖ ਲਿਆ। ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਦੇ ਜਾਣ ਮਗਰੋਂ ਅਸੀਂ ਪੈਕੇਟ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ ਪਤਲੀਆਂ ਖੇਸ ਜਿਹੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨਿਕਲੀਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਜਾਈਆਂ ਗਰਦਾਨਣਾ ਤਾਂ ਰਜਾਈਆਂ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਬਦਲਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਦੇਪੁਰੀ ਰਜਾਈਆਂ ਤਾਂ ਹਲਕੀਆਂ ਹੀ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ, ਪਰ ਇੰਨੀਆਂ ਪਤਲੀਆਂ ਵੀ ਨਹੀਂ ਜੋ ਫੂਕ ਮਾਰਿਆਂ ਉੱਡ ਜਾਣ। ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਇਟਲੀ 'ਚ ਬੁਣੇ ਆਲੀਸ਼ਾਨ ਕੱਪੜੇ ਤੇ ਅਮਰੀਕਨ ਰੂੰ ਕਰਕੇ ਹੀ ਹਲਕੀਆਂ ਹੋਣ, ਪਰ ਵੈਸੇ ਖ਼ੂਬ ਗਰਮ ਤੇ ਨਿੱਘੀਆਂ ਹੋਣ, ਇਹ ਸੋਚ ਕੇ ਅਸੀਂ ਜਨਵਰੀ ਦੀ ਯਖ ਠੰਢੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਟੀ.ਵੀ. ਚੈਨਲ 'ਤੇ ਇਸ ਦੀ ਮਸ਼ਹੂਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਮੁਟਿਆਰ ਵਾਂਗ ਇਸ ਨੂੰ ਚਾਰੋਂ ਪਾਸੇ ਲਪੇਟ ਕੇ ਵਿਹੜੇ 'ਚ ਸੌਣ ਚਲੇ ਗਏ। ਸਾਡੀ ਵਹੁਟੀ ਨੇ ਬਥੇਰੀ ਹਾਲ-ਦੁਹਾਈ ਪਾਈ ਕਿ ਐਵੇਂ ਬਮਾਰ-ਠਮਾਰ ਹੋ ਜਾਓਗੇ, ਕਮਰੇ ਅੰਦਰ ਇਹੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਪਰਖ ਲਓ ਪਰ ਅਸੀਂ ਤੁਰੰਤ ਆਪਣੇ ਪੈਸੇ ਖਰੇ ਕਰਨੇ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸੀ। ਸੋ ਵਹੁਟੀ ਦੀਆਂ ਨਸੀਹਤਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਕੰਨੋਂ ਸੁਣ ਕੇ ਦੂਜੇ ਕੰਨੋਂ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ। ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਸਿਆਣੇ ਦਾ ਕਿਹਾ ਤੇ ਔਲੇ ਦਾ ਖਾਧਾ ਮਗਰੋਂ ਹੀ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਪਤਲੇ ਜਿਹੇ ਚਾਦਰਨੁਮਾ ਖੇਸ ਨੇ ਭਲਾ ਰਜਾਈ ਕਿੱਥੋਂ ਬਣਨਾ ਸੀ ? ਸਾਨੂੰ ਠੰਢ ਲੱਗਣ ਲੱਗੀ। ਅਸੀਂ ਸੱਜਿਓਂ-ਖੱਬਿਓਂ ਇਸ ਅਖੌਤੀ ਰਜਾਈ ਨੂੰ ਨੱਪ-ਘੁੱਟ ਕੇ ਨਿੱਘਿਆਂ ਹੋਣ ਲਈ ਜੱਦੋਜਹਿਦ ਕਰਨ ਲੱਗੇ, ਪਰ ਕੰਬਖ਼ਤ ਖੇਸ, ਰਜਾਈ ਨਾ ਬਣਿਆ। ਝੱਟ ਕੁ ਬਾਅਦ ਦੰਦੋੜਿੱਕੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ। ਸਰੀਰ ਕੰਬਣ ਲੱਗ ਪਿਆ। ਹੱਥ-ਪੈਰ ਠੰਢੇ ਹੋ ਗਏ। ਸਾਰੇ ਟੱਬਰ ਨੂੰ ਹੱਥਾਂ-ਪੈਰਾਂ ਦੀ ਪੈ ਗਈ। ਵਿਚਾਰੇ ਸਣੇ ਮੰਜੇ ਸਾਨੂੰ ਕਮਰੇ ਅੰਦਰ ਲੈ ਗਏ। ਕੋਈ ਤਲੀਆਂ ਝੱਸਣ ਲੱਗਾ। ਕੋਈ ਸਾਡੇ 'ਤੇ ਮੋਟੀ ਰਜਾਈ ਦੇਣ ਦਾ ਆਹਰ-ਪਾਹਰ ਕਰਨ ਲੱਗਾ। ਵਿਚਾਰੀ ਵਹੁਟੀ ਗਰਮਾ-ਗਰਮ ਕੌਫ਼ੀ ਬਣਾਉਣ ਲੱਗੀ। ਇਸ ਓਹੜ-ਪੋਹੜ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਘੰਟੇ ਕੁ ਬਾਅਦ ਅੱਖਾਂ ਖੋਲ੍ਹ ਲਈਆਂ ਤੇ ਡੌਰ-ਭੌਰ ਹੋ ਕੇ ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ਦੇਖਣ ਲੱਗੇ। ਇਸ ਮੂਰਛਿਤ ਹਾਲਤ 'ਚ ਅਸੀਂ ਯਮਰਾਜ ਨਾਲ ਵੀ ਮਿਲਣੀ ਕਰ ਆਏ ਸੀ ਤੇ ਪਰਵਰਦਿਗਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਚੰਗੇ-ਮਾੜੇ ਕੰਮਾਂ ਦਾ ਲੇਖਾ-ਜੋਖਾ ਵੀ ਦੇ ਆਏ। ਖ਼ੈਰ, ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ! ਅਸੀਂ ਦਿਲ ਛੱਡਣ ਵਾਲਿਆਂ 'ਚੋਂ ਨਹੀਂ।

ਖ਼ਬਰਾਂ ਦੇ ਭੇਸ 'ਚ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ

ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਮੁਲਕ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਪੈਸੇ ਲੈ ਕੇ ਖ਼ਬਰਾਂ ਲਾਉਣ ਦਾ ਰੁਝਾਨ ਵੱਡਾ ਖਤਰਾ ਬਣ ਕੇ ਉਭਰਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਈਮਾਨਦਾਰੀ ਸਬੰਧੀ ਗੰਭੀਰ ਸ਼ੰਕੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਪਿਛਲੀਆਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਅਤੇ ਸੂਬਾ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਕਈ ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ ਚੈਨਲਾਂ ਅਤੇ ਅਖਬਾਰਾਂ ਨੇ ਕੁਝ ਸਿਆਸਤਦਾਨਾਂ ਤੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਤੋਂ ਰੁਪਏ ਲੈ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿਚ ਵਿਚਾਰ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਾਂ ਦੀ ਬਜਾਏ ਖਬਰਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਛਾਪੇ।

ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸੰਸਦ, ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ, ਭਾਰਤੀ ਪ੍ਰੈਸ ਕੌਂਸਲ ਅਤੇ ਐਡੀਟਰਜ਼ ਗਿਲਡ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਫਾਰ ਡੈਮੋਕਰੇਟਿਕ ਰਿਫਾਰਮਜ਼ ਜਿਹੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਇਸ ਰੁਝਾਨ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਖ਼ਫਾ ਹਨ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਭਾਰਤੀ ਪ੍ਰੈਸ ਕੌਂਸਲ ਨੇ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਵੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਹੈ ਪਰ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਦੇ ਘੇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸੋਚਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨਾਂ ਜਾਂ ਖਬਰੀ ਚੈਨਲਾਂ ਦੇ ਲਾਇਸੈਂਸ ਰੱਦ ਕਰਨ ਜਿਹੀਆਂ ਸਖ਼ਤ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣ ਤਾਂ ਜੋ ਬਾਕੀਆਂ ਨੂੰ ਸਬਕ ਮਿਲ ਸਕੇ।

ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਵਰਕਿੰਗ ਜਰਨਲਿਸਟਸ (ਏ.ਪੀ.ਯੂ.ਡਬਲਿਯੂ.ਜੇ.) ਨੇ ਪ੍ਰੈਸ ਕੌਂਸਲ ਕੋਲ ਕੀਤੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿਚ ਛੇ ਤੇਲਗੂ ਅਖਬਾਰਾਂ; ਏਨਾਡੂ, ਆਂਧਰਾ ਜਯੋਤੀ, ਸਾਕਸ਼ੀ, ਵਾਰਤਾ, ਆਂਧਰਾ ਭੂਮੀ ਤੇ ਸੂਰਯਾ ਉਤੇ ਪੈਸੇ ਲੈ ਕੇ ਖਬਰਾਂ ਲਾਉਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਹੈ। ਅਪਰੈਲ 2009 ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਖਬਾਰਾਂ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਕੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਖ਼ਬਰ ਬਣ ਕੇ ਛਾਪੇ ਗਏ ਤਾਂ ਜੋ ਪਾਠਕ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਪੱਤਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀ ਖਬਰ ਸਮਝਣ।

ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਵਰਕਿੰਗ ਜਰਨਲਿਸਟ (ਏ.ਪੀ.ਯੂ.ਡਬਲਿਊ.ਜੇ.) ਮੁਤਾਬਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਖਬਾਰਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਨੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੀ ਤਰਜ਼ ਉਤੇ ਰੁਪਏ ਲਏ ਪਰ ਛਾਪਣ ਸਮੇਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਛਾਪਿਆ। ਇਹ ਗੱਲ ਉਦੋਂ ਜੱਗ ਜ਼ਾਹਿਰ ਹੋਈ ਜਦੋਂ ਕਈ ਵਾਰ ਇਕੋ ਅਖਬਾਰ ਦੇ ਇਕੋ ਜਾਂ ਅਲੱਗ-ਅਲੱਗ ਪੰਨਿਆਂ ਉਤੇ ਇਕ ਚੋਣ ਹਲਕੇ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਜਿੱਤਣ ਬਾਰੇ ਆਸ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਜਥੇਬੰਦੀ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਛੇ ਅਖਬਾਰਾਂ ਨੇ ਤਰੀਕਾਂ ਤੇ ਰਿਪੋਰਟਰਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਖਬਰ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਅੰਤ ਵਿਚ ਲਿਖੇ। ਕੁਝ ਹੋਰ ਅਖਬਾਰਾਂ ਨੇ ਸਿਰਫ ਤਰੀਕ ਹੀ ਛਾਪੀ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਖਬਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ਸਮੇਂ-ਸਥਾਨ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਮਨਫੀ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਹਿਜੇ ਅਤੇ ਰੁਖ਼ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਤਜਰਬੇ ਵਾਲੇ ਪੱਤਰਕਾਰ ਨੂੰ ਵੀ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਖਬਰ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਜਾਂ ਘੜੀ ਹੋਈ ਖਬਰ ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਦੇ ਮੁੱਖ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨਵੀਨ ਚਾਵਲਾ ਮੁਤਾਬਕ ਕਮਿਸ਼ਨ ਕੋਲ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਆਈਆਂ ਸਨ। ਇਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਸੀ ਕਿ ਅਖਬਾਰਾਂ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਨਾ ਦੇਣ ਕਾਰਨ ਕਈ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਅਣਗੌਲਿਆਂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹੋਰਾਂ ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਕਿ ਸਰਦੇ-ਪੁੱਜਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਆਪਣੇ ਪੱਖ ਵਿਚ ਖਬਰਾਂ ਲਗਵਾ ਲੈਂਦੇ ਸਨ। ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਅਸ਼ੋਕ ਚਵਾਨ ਤੋਂ ਕਥਿਤ ਤੌਰ ਉਤੇ ਕੁਝ ਮਰਾਠੀ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿਚ ਖਬਰਾਂ ਲਈ ਰੁਪਏ ਦੇਣ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਚੋਣ ਖਰਚਿਆਂ ਵਿਚ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਮੰਗਿਆ ਹੈ।

ਸ੍ਰੀ ਚਵਾਨ ਨੰਦੇੜ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚ ਭੋਖੜ ਤੋਂ ਚੋਣਾਂ ਜਿੱਤੇ ਸਨ। ਕਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਤਿੰਨ ਮਰਾਠੀ ਅਖਬਾਰਾਂ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਚਵਾਨ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸ਼ਾ ਕਰਦੀਆਂ ਇਕੋ ਜਿਹੀਆਂ ਖਬਰਾਂ ਛਾਪੀਆਂ ਸਨ। ਖਬਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸਿਰਫ ਸੁਰਖੀਆਂ ਹੀ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੀਆਂ ਸਨ। ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿਚ ਹੀ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਇਆ ਕਿ ਖਬਰਾਂ ਦਾ ਮੁਲੰਮਾ ਚਾੜ੍ਹ ਕੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਛਾਪੇ ਗਏ ਹਨ। ਮੀਡੀਆ ਦੀ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਖਾਸ ਥਾਂ ਹੈ। ਇਹ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਜ਼ਮੀਰ ਦਾ ਪਹਿਰੇਦਾਰ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਮੁਤਾਬਕ ਇਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵੀ ਗੱਲ ਕਹਿਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰੁਪਏ ਇਕੱਠੇ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਗਲਤ ਸੂਚਨਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਥਾਂ ਸਹੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਅਖਬਾਰ ਜਾਂ ਖਬਰੀ ਚੈਨਲ ਮਹਿਜ ਵਸਤ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਹ ਸੰਚਾਰ, ਸੂਚਨਾ, ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਅਤੇ ਨਜ਼ਰੀਆ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਾਧਨ ਹਨ। ਲੋਕ ਹਿੱਤਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਉਤੇ ਸਾਫ, ਸਪੱਸ਼ਟ, ਨਿਰਪੱਖ ਤੇ ਸੰਜਮੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੁੱਢਲਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ। ਮੀਡੀਆ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਮੀਡੀਆ ਦੇ ਮੁੱਢਲੇ ਫਰਜ਼ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਸਮਾਜਕ ਬੰਦਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਨੈਤਿਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣਾ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਪੂਰੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਵੀ ਹਨ। ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨਿਭਾਉਣ ਕਾਰਨ ਹੀ ਪ੍ਰੈਸ ਦਾ ਇੰਨਾ ਵੱਡਾ ਸਮਾਜਿਕ ਰੁਤਬਾ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਨੈਤਿਕ ਅਮਲ ਅਤੇ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਰਾਹੀਂ ਸੱਚ ਅਤੇ ਝੂਠ ਦਾ ਨਿਖੇੜਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਮਹਿੰਗੀ ਪਈ ਲਵ ਮੈਰਿਜ

ਨਗਾਉਂ ਤੋਂ ਸਿਆਲਦਾਹ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਲੋਕਲ ਟ੍ਰੇਨ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਵਾਂਗ ਸਵੇਰੇ ਸਾਢੇ ਪੰਜ ਵਜੇਪਲੇਟਫ਼ਾਰਮ ਤੇ ਆਈ।ਯਾਤਰੀ ਸਾਰੇ ਹੀ ਇੱਥੇ ਉਤਰ ਗਏ।ਰੇਲ ਗੱਡੀ ਖਾਲੀ ਹੁੰਦੇ ਹੀ ਰੇਲਵੇ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਜਵਾਨਾਂ ਨੇ ਗੱਡੀ ਦੀ ਰੂਟੀਨ ਚੈਕਿੰਗ ਆਰੰਭ ਕੀਤੀ। ਵਾਰੀ ਵਾਰੀ ਸਾਰੇ ਡੱਬਿਆਂ ਦਾ ਮੁਆਇਨਾ ਕੀਤਾ। ਕਈ ਬੋਗੀਆਂ ਚੈਕ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਜਵਾਨ ਇਕ ਬੋਗੀ ਵਿੱਚ ਗਏ ਤਾਂ ਉਸ ਵਿੱਚ ਲੋਹੇ ਦਾ ਇਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਬਕਸਾ ਲਵਾਰਿਸ ਪਿਆ ਸੀ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਹਿਲਾ ਕੇ ਦੇਖਿਆ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਸੀਨੀਅਰ ਅਫ਼ਸਰਾਂ ਨੂੰ ਇਤਲਾਹ ਕੀਤੀ।

ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਜਿੰਦਰਾ ਤੋੜ ਕੇ ਬਕਸੇ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਵਿੱਚ 20-22 ਸਾਲ ਦੇ ਇਕ ਲੜਕੇ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਮਿਲੀ। ਲੜਕੇ ਦਾ ਗਲਾ ਅਤੇ ਬੁੱਲ੍ਹ ਕੱਟੇ ਪਏ ਸਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਹੁਣ ਵੀ ਖ਼ੂਨ ਰਿਸ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਸਪਸ਼ਟ ਸੀ ਕਿ ਇਸਦੀ ਹੱਤਿਆ ਨੂੰ ਬਹੁਤਾ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਲਾਸ਼ ਬਾਹਰ ਕੱਢੀ ਅਤੇ ਬਕਸੇ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੈਕ ਕੀਤਾ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਤੇ ਟੈਟੂ ਬਣਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਤੇ ਅਮਿਤ ਲਿਖਿਆ ਸੀ। ਹੋਰ ਕੋਈ ਸੁਰਾਗ ਨਾ ਮਿਲ ਸਕਿਆ।

ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਲਾਸ਼ ਪੋਸਟ ਮਾਰਟਮ ਲਈ ਭਿਜਵਾ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲਾਸ਼ ਦੀ ਸ਼ਨਾਖਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਸ਼ਿਨਾਖਤ ਕਰਨ ਮੀਡੀਆ ਦੀ ਮਦਦ ਲਈ ਗਈ। ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਤਸਵੀਰ ਵੀ ਛਪੀ। ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਹੀ ਇੱਕ ਅੱਧਖੜ੍ਹ ਵਿਅਕਤੀ ਥਾਣੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੇਰਾ ਨਾਂ ਜਯੰਤੋ ਰਾਇ ਹੈ। ਇਹ ਮੇਰੀ ਪਤਨੀ ਆਸ਼ਾ ਹੈ। ਅਸੀਂਪਾਲਵਾੜਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਉਤਰ 24 ਪਰਗਨਾ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਹਾਂ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਾਡਾ ਮੁੰਡਾ ਅਮਿਤ ਰਾਏ ਨਾਸਿਕ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਪਰਤਿਆ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਦਾ ਫ਼ੋਨ ਆਇਆ ਤਾਂ ਉਹ ਘਰੋਂ ਨਿਕਲ ਗਿਆ। ਉਸਦੀ ਉਮਰ 22 ਸਾਲ ਦੱਸੀ ਗਈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਸਪਤਾਲ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਲਾਸ਼ ਦਿਖਾਈ ਤਾਂ ਉਹ ਰੋਂਦੇ ਹੋਏ ਨਿਕਲੇ। ਲਾਸ਼ ਦੀ ਸ਼ਨਾਖਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅਮਿਤ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਹੀ ਰੁੱਝਿਆ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਨੌਜਵਾਨ ਸੀ। ਉਸਦੀ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਕ ਹਫ਼ਤਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉਸਦਾ ਵਿਆਹ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਉਹ ਵੀ ਲਵ ਮੈਰਿਜ। ਕੀ ਲੜਕੀ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਾਲੇ ਸਹਿਮਤ ਸਨ ? ਨਹੀਂ, ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ। ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ ਰਾਖੀ ਕਿੱਥੇ ਹੈ ?

ਜੀ ਪੇਕੇ ਘਰ ਵਿੱਚ। ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਤੀਜੇ ਦਿਨ ਹੀ ਰਾਖੀ ਦੇ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਸਾਡੇ ਕਰ ਆ ਕੇ ਉਸਨੂੰ ਲੈ ਗਏ ਸਨ। ਪੁਲਿਸ ਦਾ ਧਿਆਨ ਤੁਰੰਤ ਆਨਰ ਕਿਲਿੰਗ ਵੱਲ ਗਿਆ।ਜਿਹਨਾਂ ਦਾ ਜਵਾਨ ਮੁੰਡਾ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਉਹ ਪੁਲਿਸ ਤੋਂ ਕੀ ਲੁਕੋਣਗੇ ?

ਜਯੰਤੀ ਘੋਸ਼ ਉਰਫ਼ ਬੂਲੂ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਹਾਲਤ ਕੁਝ ਜ਼ਿਆਦਾ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਬੱਸ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਚਲਾ ਲੈਂਦੇ ਸਨ। ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਸੀ ਕਿ ਅਮਿਤ ਉਰਫ਼ ਭੇਲੂ ਨੇ ਔਸਤ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਫ਼ਿਰ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੀ ਭਾਲ ਵਿੱਚ ਜੁਟ ਗਿਆ। ਇਸ ਦਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਮਿਤ ਲੋਕਲ ਟ੍ਰੇਨਾਂ ਵਿੱਚ ਨਜਾਇਜ਼ ਵੈਂਡਰ ਬਣ ਗਿਆ। ਉਸਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਟ੍ਰੇਨਾਂ ਵਿੱਚ ਲੋਕੀ ਬਾਜ਼ਾਰ ਕੀਮਤ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਉਚੇ ਰੇਟ ਤੇ ਸਮਾਨ ਵੇਚਦੇ ਹਨ। 17 ਸਾਲਾ ਰਾਖੀ ਅਮਿਤ ਦੇ ਪੜੌਸੀ ਮੁਹੱਲੇ ਦੀ ਰਹਿਣ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰਦੀਪ ਸਾਹਾ ਉਰਫ਼ ਪਰੋ ਅਤੇ ਸਵਿਤਾ ਦੀ ਲੜਕੀ ਸੀ। ਉਸਦੇ ਦੋ ਵੱਡੇ ਭਰਾ ਵੀ ਸਨ ਬਾਪੀ ਉਰਫ਼ ਕਾਲਾ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵਜੀਤ। ਰਾਖੀ ਨਾਲ ਅਮਿਤ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਭਿੜ ਗਈਆਂ। ਰਾਖੀ ਨੇ ਅਮਿਤ ਨੂੰ ਮੋਢੇ ਨਾਲ ਮੋਢਾ ਮਿਲਾ ਕੇ ਚੱਲਦੇ ਦੇਖਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਵੱਲ ਸਿਰ ਘੁੰਮਾ ਕੇ ਮੁਸਕਰਾਈ।ਅਮਿਤ ਕੋਲ ਦਿਨ ਵੇਲੇ ਵਕਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਰੋਜ਼ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਰਾਖੀ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਦੀ ਵਿਉਂਤ ਬਣਾਈ। ਰਾਖੀ ਸਿਆਲਦਾਹ-ਹਾਵੜਾ ਰੂਟ ਦੀਆਂ ਉਹਨਾਂ ਲੋਕਲ ਟ੍ਰੇਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸਫ਼ਰ ਕਰਨ ਲੱਗੀ, ਜਿਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਅਮਿਤ ਖਾਣ-ਪੀਣ ਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵੇਚਦਾ ਸੀ। ਅਮਿਤ ਦਾ ਕੰਮ ਅਤੇ ਪਿਆਰ ਇਕੱਠੇ ਚੱਲਣ ਲੱਗੇ। ਸਾਲ-ਸਵਾ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਉਹ ਵਕਤ ਵੀ ਆਇਆ ਜਦੋਂ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨੇ ਵਿਆਹ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕਰ ਲਿਆ। ਅਮਿਤ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਸੀ ਕਿ ਉਸਦੇ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਤਾਂ ਉਸ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਜਾਣਗੇ। ਰਾਖੀ ਨੂੰ ਡਰ ਸੀ ਕਿ ਪ੍ਰੇਮ ਦਾ ਭੇਦ ਖੁੱਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸਦੇ ਮਾਂ ਬਾਪ ਭੜਕ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਵਿਆਹ ਲਈ ਰਾਖੀ ਅਤੇ ਅਮਿਤ ਨੇ 15 ਅਪ੍ਰੈਲ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਤਹਿ ਕਰ ਲ ?। ਉਸ ਦਿਨ ਰਰਾਖੀ ਘਰ ਤੋਂ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਨਿਕਲੀ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਇਕ ਸਹੇਲੀ ਨੂੰ ਮਿਲਦ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਦੋ ਘੰਟੇ ਵਿੱਚ ਮੁੜ ਆਵੇਗੀ, ਪਰ ਉਹ ਜਾ ਪਹੁੰਚੀ, ਜਿੱਥੇ ਅਮਿਤ ਉਸਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਅਮਿਤ ਅਤੇ ਰਾਖੀ ਨੇ ਚਕਲਾ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਵਿਆਹ ਕਰ ਲਿਆ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਮਿਤ ਰਾਖੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਘਰ ਲੈ ਗਿਆ। ਆਸ਼ਾ ਅਤੇ ਬੂਲੂ ਰਾਏ ਵੀ ਹੈਰਾਨ ਰਹਿ ਗਏ ਕਿ ਇਹ ਕੀ ਹੋ ਗਿਆ।

ਫ਼ਿਰ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਹੀ ਲਿਆ। ਅਮਿਤ ਨੇ ਆਪਣੀ ਅਤੇ ਰਾਖੀ ਦੀ ਬੇਵਸੀ ਤੋਂ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਰਾਖੀ ਦੇ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਨੂੰ ਸਹਿਮਤ ਕਰਨ।

ਆਸ਼ਾ ਅਤੇ ਬੁੱਲੂ ਰਾਏ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਸੀ ਕਿ ਹੁਣ ਸਮਾਜ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵੀ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਰਾਖ ਦੀ ਭਾਲ ਆਰੰਭ ਹੋ ਗਈ ਤਾਂ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਉਹ ਅਮਿਤ ਦੇ ਘਰ ਹੈ। ਉਹ ਅਮਿਤ ਦੇ ਘਰ ਪਹੁੰਚੇ ਤਾਂ ਪਰਿਵਾਰ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਰਾਖੀ ਦਾ ਮਨ ਭਰ ਆਇਆ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਵਿਆਹ ਹੀ ਕਰਨਾ ਸੀ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਦੱਸਣਾ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਅਮਿਤ ਨਾਲ ਤੇਰਾ ਵਿਆਹ ਕਰ ਦਿੰਦੇ। ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਤਹਿ ਕੀਤਾ ਕਿ ਗੁਪਤ ਵਿਆਹ ਨੂੰ ਸਮਾਜ ਦੀ ਮਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਕਰ ਕੇ ਅਸੀਂ ਜਲਦੀ ਕੋਈ ਤਾਰੀਖ ਤਹਿ ਕਰ ਕੇ ਦੁਬਾਰਾ ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਵਿਆਹ ਕਰਾਂਗੇ।

ਆਸ਼ਾ ਅਤੇ ਬੁੱਲੂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਸ ਤੋਂ ਦੋ ਦਿਨ ਬਾਅਦ 22 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਉਹ ਵਾਪਸ ਆਇਆ। ਘਰ ਵਿੱਚ ਬੈਗ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਬਨਗਾਉਂ-ਸਿਆਲਦਾਹ ਲੋਕਲ ਟ੍ਰੇਨ ਵਿੱਚ ਬਕਸੇ ਵਿੱਚ ਬੰਦ ਉਸਦੀ ਲਾਸ਼ ਮਿਲੀ।

ਪੁਲਿਸ ਤੁਰੰਤ ਰਾਖੀ ਦੇ ਘਰ ਪਹੁੰਚੀ ਤਾਂ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਰਾਖੀ ਵੀ ਗਾਇਬ ਹੈ। ਅਮਿਤ ਨੂੰ ਬੁਲਾਉਣ ਵਾਲੀ ਵੀ ਰਾਖੀ ਦੀ ਮਾਂ ਸ਼ੁਭਰਾ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਸਹਿਮਤ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਸਨ ਪਰ ਸਹਿਮਤੀ ਬਣ ਰਹੀ ਸੀ। ਪੁਲਿਸ ਰਾਖੀ ਦੀ ਦਾਦੀ ਕਮਲਾਰਾਣੀ ਤੋਂ ਪੁੱਛ ਹੀ ਰਹੀ ਸੀ ਕਿ ਕਮਰੇ ਤੋਂ ਫ਼ਿਨਾਇਲ ਦੀ ਮਹਿਕ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਈ। ਅੰਦਰ ਜਾ ਕੇ ਮੁਆਇਨਾ ਕੀਤਾ, ਅੰਦਰ ਲੱਗ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਮਰਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਧੋ ਕੇ ਸਾਫ਼ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਬਰੀਕੀ ਨਾਲ ਮੁਆਇਨਾ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਕੰਧ ਦੇ ਖ਼ੂਨ ਦੇ ਛਿੱਟੇ ਮਿਲੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਖ਼ੂਨ ਸੁੱਕ ਗਿਆ ਸੀ।

ਫ਼ੋਰੈਂਸਿਕ ਟੀਮ ਬੁਲਾਈ ਗਈ ਅਤੇ ਨਤੀਜਾ ਨਿਕਲਿਆ ਕਿ ਇਹ ਖ਼ੂਨ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਸਪਸ਼ਟ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਰਾਖੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪਤੀ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ।

ਹੋਇਆ ਇਹ ਕਿ ਰਾਖੀ ਦੀ ਲਵ ਮੈਰਿਜ ਤੋਂ ਪੂਰਾ ਪਰਿਵਾਰ ਦੁਖੀ ਸੀ। ਖ਼ੂਨ ਤਾਂ ਸਭ ਦਾ ਖੌਲ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਪਰ ਰਾਖੀ ਨੂੰ ਅਮਿਤ ਦੇ ਘਰ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਲਿਆਉਣ ਦੇ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਚਤੁਰਾਈ ਤੋਂ ਕੰਮ ਲਿਆ। ਅਮਿਤ ਦੇ ਘਰ ਜਾ ਕੇ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਇੱਜਤ ਨਾਲ ਵਿਦਾਈ ਦੀ ਗੱਲ ਕਹੀ। ਰਾਖੀ ਵੀ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵਿੱਚ ਆ ਗਈ।

ਰਾਖੀ ਨੇ ਉਦੋਂ ਹੀ ਅਮਿਤ ਨੂੰ ਦੱਸ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਪਰਿਵਾਰ ਅੱਖਾਂ ਬਦਲ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਵੈਂਡਰ ਨਾਲ ਮੇਰਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਕੋਈ ਦੂਜਾ ਕੰਮ ਲੱਭ ਲਓ। ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੀ ਇਸ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਕਮੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅਮਿਤ ਚਾਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਦੂਜਾ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਉਸਨੇ ਸੋਚਿਆ ਇਹੀ ਰਹੇਗਾ ਤਾਂ ਰੁਜ਼ ਨਵੇਂ ਝਗੜੇ ਹੋਣਗੇ। ਬਿਹਤਰ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਰਾਖੀ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸਾਲ-ਦੋ ਸਾਲ ਦੇ ਲਈ ਕਿਤੇ ਦੂਰ ਚਲਾ ਜਾਵੇ। ਅਮਿਤ ਦਾ ਇਕ ਦੋਸਤ ਨਾਸਿਕ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਕੇ ਨੌਕਰੀ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਅਮਿਤ ਨੇ ਫ਼ੋਨ ਕਰ ਕੇ ਉਸ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਉਹ ਬੋਲਿਆ, ਫ਼ੌਰਨ ਆ ਜਾਓ, ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਨੌਕਰੀ ਦਿਵਾ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ।

ਅਮਿਤ ਨਾਸਿਕ ਰਵਾਨਾ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਰਾਖੀ ਨੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਦੱਸ ਦਿੱਤਾ, ਅਮਿਤ ਨੇ ਲੋਕਲ ਟ੍ਰੇਨ ਵਿੱਚ ਸਮਾਨ ਵੇਚਣਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਨੌਕਰੀ ਦੀ ਭਾਲ ਵਿੱਚ ਨਾਸਿਕ ਗਿਆ ਹੈ। ਹੁਣ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਸਿਰ ਉਚਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਾਖੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਹਮਦਰਦ ਭੂਆ ਸ਼ੁਭਰਾ ਸਹਾ ਨੂੰ ਸਾਰੀ ਗੱਲ ਦੱਸ ਕੇ ਮਦਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ।

ਉਸਨੇ ਰਾਖੀ ਦਾ ਬ੍ਰੇਨ ਵਾਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਪਰ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਬਣੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਅਮਿਤ ਦਾ ਬ੍ਰੇਨ ਵਾਸ਼ ਕਰਨਾ ਆਰੰਭ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਸਨੇ ਨਾਸਿਕ ਪਹੁੰਚੇ ਅਮਿਤ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਵਾਪਸ ਆਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਅਮਿਤ ਜਦੋਂ ਵਾਪਸ ਮੁੜਿਆ, ਬਦਲੇ ਹੋ ? ਹਾਲਾਤ ਉਸ ਦੇ ਉਲਟ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਸਨ। ਰਾਖੀ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਮਾਸੀ ਦੇ ਘਰ ਸ਼੍ਰੀਰਾਮਪੁਰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਸ਼ੁਭਰਾ ਦੇ ਕੋਲ ਆਉਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਅਮਿਤ ਰਾਖੀ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਉਸਦੇ ਘਰ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ। ਇਤਫ਼ਾਕ ਨਾਲ ਘਰੇ ਸਾਰਾ ਪਰਿਵਾਰ ਮੌਜੂਦ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਬੰਦ ਕਰ ਲਿਆ। ਅਮਿਤ ਨੂੰ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੁੱਟਿਆ ਗਿਆ। ਬਚਾਅ ਵਿੱਚ ਅਮਿਤ ਨੇ ਹੱਥ ਪੈਰ ਮਾਰੇ ਤਾਂ ਸਵਿਤਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਦੀਪ ਵੀ ਉਸ ਤੇ ਟੁੱਟ ਪ ?। ਚਾਰਾਂ ਨੇ ਅਮਿਤ ਨੂੰ ਕੁੱਟ-ਕੁੱਟ ਕੇ ਅੱਧ ਮਰਿਆ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।ਅਮਿਤ ਦੀ ਜੁਬਾਨ ਤੇ ਇਨਕਾਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਦੂਜਾ ਸ਼ਬਦ ਨਹੀਂ ਆਇਆ। ਅਖੀਰ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕਰ ਲਿਆ। ਉਹਨਾਂ ਚਾਰਾਂ ਨੇ ਮਿਲ ਕੇ ਅਮਿਤ ਨੂੰ ਦਬੋਚ ਲਿਆ ਅਤੇ ਚਾਕੂ ਨਾਲ ਉਸਦਾ ਗਲਾ ਵੱਢ ਦਿੱਤਾ।

ਅਮਿਤ ਮਰ ਗਿਆ ਤਾਂ ਸਾਹਾ ਪਰਿਵਾਰ ਉਸਦੀ ਲਾਸ਼ ਠਿਕਾਣੇ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਜੁਗਾੜ ਵਿੱਚ ਜੁਟ ਗਿਆ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਲੋਹੇ ਦੇ ਬਕਸੇ ਵਿੱਚ ਅਮਿਤ ਦੀ ਲਾਸ਼ਰੱਖ ਅਤੇ ਅੱਧੀ ਰਾਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸਨੂੰ ਸਾਈਕਲ ਦੇ ਕੈਰੀਅਰ ਤੇ ਲੱਦ ਕੇ ਬਨਗਾਉਂ-ਸਿਆਲਦਾਹ ਲੋਕਲ ਟ੍ਰੇਨ ਵਿੱਚ ਚੜ੍ਹਾ ਆਏ। ਇਸੇ ਵਿੱਚਕਾਰ ਸਵਿਤਾ ਨੇ ਕਮਰਾ ਧੋ ਕੇ ਸਾਫ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਾਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਰਾਖੀ ਨੂੰ ਵੀ ਲੱਭ ਲਿਆ। ਉਸਦਾ ਬਚਾਅ ਹੋ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੂੰ ਉਸਦੀ ਭੂਆ ਦੇ ਘਰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਦਿਲ ਨੂੰ ਛੂੰਹਦੇ ਮਿੱਠੇ ਬੋਲ

ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਮਨੁੱਖ ਹੀ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਾਣੀ ਹੈ ਜੋ ਗੱਲਬਾਤ ਰਾਹੀਂ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸੁਖ-ਦੁਖ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਦੂਸਰਿਆਂ ਦੀਆਂ ਸਮਝਣ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਗੱਲਬਾਤ ਆਪਸੀ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਕਰਨ ਦਾ ਸਰਲ ਢੰਗ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਉੱਪਰ ਵੀ ਆਪਣਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਛੱਡ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

ਸਰੀਰ ਦੇ ਅੰਗਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਜੀਭ ਹੀ ਅਜਿਹੀ ਹੈ ਜੋ ਚੰਗੀ ਵੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮਾੜੀ ਵੀ। ਜੀਭ ਤੋਂ ਉੱਤਮ ਬੋਲ ਬੋਲੇ ਜਾਣ ਤਾਂ ਸਭ ਨੂੰ ਚੰਗੇ ਲੱਗਦੇ ਹਨ। ਕੌੜਾ ਬੋਲਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਭੈੜਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਕੁਦਰਤ ਨੇ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਲਈ ਦੋ ਅੱਖਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ, ਸੁਣਨ ਲਈ ਦੋ ਕੰਨ, ਸਾਹ ਲੈਣ ਲਈ ਦੋ ਨਾਸਾਂ ਹਨ, ਪਰ ਕੁਦਰਤ ਨੇ ਦੋ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਜੀਭ ਇੱਕ ਹੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਖਾਣ-ਪੀਣ ਲਈ ਵੀ ਅਤੇ ਬੋਲਣ ਲਈ ਵੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਕੁਦਰਤ ਦਾ ਇੱਕ ਭਾਵ ਸਾਫ਼ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਵੇਖੀਏ, ਸੁਣੀਏ ਅਤੇ ਸਮਝੀਏ ਤਾਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪਰ ਬੋਲੀਏ ਘੱਟ। ਸੱਪ ਦੀਆਂ ਦੋ ਜੀਭਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਸੰਕੇਤਕ ਭਾਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਦੋਗਲੀ ਜ਼ੁਬਾਨ (ਦੋ ਜੀਭਾਂ) ਵਾਲੇ ਆਦਮੀ ਜੋ ਆਪਣੀ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਗੱਲ ਉੱਤੇ ਅਟੱਲ ਨਾ ਰਹਿ ਕੇ ਕਥਨੀ ਅਤੇ ਕਰਨੀ ਵਿੱਚ ਫਰਕ ਰੱਖਦੇ ਹਨ, ਸਮਾਜ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਦਰ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਵੇਖਦਾ। ਅਜਿਹੇ ਬੰਦੇ ਆਪਣੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਿੱਚੋਂ ਵੀ ਦਰਕਾਰੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਸਾਰੇ ਪਾਪਾਂ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਬੋਲ ਬਾਣੀ ਹੈ। ਬਾਣੀ ਦੀ ਕਠੋਰਤਾ, ਕੁੜੱਤਣ ਅਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਗ਼ਲਤ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕਰਕੇ ਹੀ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਸਹੀ ਭਾਵ ਪ੍ਰਗਟ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਲੋਕਾਂ ਜਾਂ ਵਰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਤਿੱਖੇ ਬਾਣਾਂ ਨਾਲ ਕੁੜੱਤਣਾਂ ਭਰ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਲੋਕੀਂ ਆਪਣੇ ਦੁਰਭਾਵਨਾ ਰਹਿਤ, ਰਸੀਲੇ ਅਤੇ ਕਪਟ-ਰਹਿਤ ਵਿਚਾਰ ਸਮੇਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸੋਚ ਸਮਝ ਕੇ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਤਾਂ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਫੈਲੀ ਕੁੜੱਤਣ ਅਤੇ ਵੈਰ-ਵਿਰੋਧ ਨੂੰ ਕਾਫ਼ੀ ਹੱਦ ਤਕ ਖ਼ਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਖੇਤਰ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਜਿੱਥੇ ਗੱਲਬਾਤ ਵਿੱਚ ਨਿਪੁੰਨ ਹੋਏ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਸਫ਼ਲ ਹੋ ਸਕੇ।

ਇਸ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਸਰਵੇਖਣਾਂ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਧੰਦਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਕੇਵਲ 15 ਫ਼ੀਸਦੀ ਹੀ ਅਜਿਹੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਡਿਗਰੀਆਂ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਸਫਲਤਾ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਨਹੀਂ ਤਾਂ 85 ਫ਼ੀਸਦੀ ਲੋਕ ਅਜਿਹੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਅਕਤੀਤਵ ਜਾਂ ਬੋਲਚਾਲ ਦੀ ਕਲਾ ਨੂੰ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਕੇ ਹੀ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਦੀ ਜੇਬ ਵਿੱਚ ਭਾਵੇਂ ਧੇਲਾ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਪਰ ਉਸ ਦੀ ਜ਼ੁਬਾਨ ਵਿੱਚੋਂ ਸ਼ਹਿਦ ਜ਼ਰੂਰ ਟਪਕਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਬੋਲ ਬਾਣੀ ਸੁੰਦਰ ਅਤੇ ਸਰਲ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਪਸ਼ੂ ਨਾ ਬੋਲਣ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਇਨਸਾਨ ਬੋਲਣ ਕਰਕੇ ਕਸ਼ਟ ਭੋਗਦੇ ਹਨ। ਮਧੁਰ ਬਾਣੀ ਠੰਢੇ ਪਾਣੀ ਵਾਂਗ ਅੰਦਰ ਜਾ ਕੇ ਠੰਢ ਵਰਤਾਉਣ ਵਾਲੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕੁੜੱਤਣ ਭਰੀ ਬਾਣੀ ਗਰਮ ਲਾਵੇ ਵਾਂਗ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਜਿੱਧਰ ਵੀ ਵਹਿੰਦੀ ਹੈ ਅੱਗ ਲਾਉਂਦੀ ਤੁਰੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਪਾਣੀ ਗਰਮ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਹੱਥ ਸਾੜਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਾਣੀ ਗਰਮ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਕਾਲਜੇ ਭੁੰਨਦੀ ਹੈ। ਮਨੁੱਖ ਆਪਣੇ ਸੁਭਾਅ ਵਿੱਚ ਮਿਠਾਸ ਲੈ ਆਵੇ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਦੀ ਹਰ ਤਰੰਗ ਵਿੱਚ ਮਧੁਰਤਾ ਦਾ ਸੰਚਾਰ ਕਰੇ ਤਾਂ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹੀ ਉਸ ਦੀ ਹਰ ਸਮੱਸਿਆ ਹੱਲ ਹੋ ਜਾਏਗੀ। ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਬਦ ਹੀ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਆਤਮਾ ਹਨ। ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਜੋ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਉਹ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਚੀਜ਼ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਆਦਮੀ ਦੀ ਸੰਪੂਰਨ ਭਾਵਨਾ ਛੁਪੀ ਹੋਈ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜੀਵਨ ਦੇ ਹਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਬਦ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਸਰਬਉੱਚ ਮਹੱਤਵ ਹੈ। ਜਿਸ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਮਨੁੱਖ ਕਦੇ ਸਫਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਹੁਦਿਆਂ ਉੱਤੇ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਤੋਂ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਇਸ ਲਈ ਹੀ ਲਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਅਤੇ ਬੋਲਚਾਲ ਦਾ ਸਹੀ ਪ੍ਰਗਟਾਅ ਜਾਣਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਹਰ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਹਰ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਮਾਨਸਿਕ ਸੰਤੁਲਨ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ। ਸਫਲਤਾਪੂਰਬਕ ਸਾਰਥਿਕ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇਹ ਹੋਰ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਅਨਰਥ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਕੌੜੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਬੋਲਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਚਿੰਤਾ ਜਾਂ ਘਬਰਾਹਟ ਭਰੇ ਅਤੇ ਭੜਕਾਊ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਾ ਕਰਕੇ ਸੱਚੀ, ਮਧੁਰ ਅਤੇ ਸਹਿਯੋਗੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਵਚਨਾਂ ਰਾਹੀਂ ਆਪਣੀ ਬਾਣੀ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਜਾਓ ਕਿ ਇੰਜ ਲੱਗੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿਸੇ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਗਹਿਣਿਆਂ ਨਾਲ ਸਜਾਇਆ ਹੋਵੇ। ਸ਼ਾਸਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਮੀ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਗਹਿਣਾ ਉਸਦੀ ਮਿੱਠੀ ਬਾਣੀ ਹੈ। ਕੋਈ ਆਦਮੀ ਕਿੰਨਾ ਸਮਝਦਾਰ ਵਿਦਵਾਨ, ਸ਼ਾਲੀਨ ਅਤੇ ਵਿਵੇਕਸ਼ੀਲ ਹੈ ਇਹ ਉਸ ਦੇ ਵਿਵਹਾਰ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਬਾਣੀ ਤੋਂ ਹੀ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਕਰਕੇ ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਆਖਰੀ ਸਮੇਂ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਬੋਲੇ ਹੋਣ। ਹੁਣ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਇਹ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿ ਆਖਰੀ ਵਕਤ ਕਿਹੜਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਖਰੀ ਸ਼ਬਦ ਕਿਹੜੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਹਰ ਵਾਕ ਨੂੰ ਇਹੀ ਮੰਨ ਕੇ ਬੋਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਆਖਰੀ ਸ਼ਬਦ ਹੈ।

ਭਿੰਡੀ ਸਰੀਰ ਦੀਆਂ ਕਈ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜੜ੍ਹ ਤੋਂ ਖਤਮ

ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭਿੰਡੀ ਖਾਣਾ ਹਰ ਕੋਈ ਪਸੰਦ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸੁਆਦ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਿਹਤ ਲਈ ਵੀ ਬਹੁਤ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਭਿੰਡੀ 'ਚ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੋਸ਼ਕ ਤੱਤ ਮੌਜੂਦ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਕਈ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਭਿੰਡੀ ਖਾਣ ਨਾਲ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਫਾਇਦਿਆਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸਣ ਜਾ ਰਹੇ ਹਾਂ ਆਓ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਇਸ ਦੇ ਫਾਇਦਿਆਂ ਬਾਰੇ...

ਡਾਇਬਿਟੀਜ਼ ਤੋਂ ਬਚਾਏ-ਭਿੰਡੀ ਡਾਇਬੀਟੀਜ਼ ਦੇ ਇਲਾਜ 'ਚ ਬਹੁਤ ਉਪਯੋਗੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ 'ਚ ਫਾਈਬਰ ਭਰਪੂਰ ਮਾਤਰਾ 'ਚ ਮੌਜੂਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਡਾਇਬੀਟੀਜ਼ ਦੇ ਇਲਾਜ ਲਈ ਦੋ ਭਿੰਡੀਆਂ ਲਓ। ਭਿੰਡੀਆਂ ਦੇ ਦੋਨੋਂ ਸਿਰੇ ਕੱਟ ਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਗਿਲਾਸ ਪਾਣੀ 'ਚ ਪੂਰੀ ਰਾਤ ਭਿਓਂ ਕੇ ਰੱਖੋ। ਸਵੇਰੇ ਉੱਠ ਕੇ ਇਸ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਪੀਓ। ਇਸ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਸਰੀਰ 'ਚ ਫਾਈਬਰ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਵਧੇਗੀ ਅਤੇ ਬੀ.ਪੀ. ਕੰਟਰੋਲ 'ਚ ਰਹੇਗਾ।

ਗਰਭ ਅਵਸਥਾ 'ਚ ਫਾਇਦੇਮੰਦ- ਗਰਭਵਤੀ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਭਿੰਡੀ ਜ਼ਰੂਰ ਖਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ 'ਚ ਮੌਜੂਦ ਫਾਲਿਕ ਐਸਿਡ ਭਰੂਣ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਰੋਗਾਂ ਨਾਲ ਲੜਣ ਦੀ ਸੱਮਰਥਾ ਵਧਾਏ- ਭਿੰਡੀ 'ਚ ਵਿਟਾਮਿਨ ਸੀ ਮੌਜੂਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਇਸ ਨੂੰ ਖਾਣ ਨਾਲ ਸਰੀਰ ਦੀ ਰੋਗਾਂ ਨਾਲ ਲੜਨ ਦੀ ਸੱਮਰਥਾ ਵਧਦੀ ਹੈ। ਸਰੀਰ 'ਚ ਵਿਟਾਮਿਨ ਸੀ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਸਤੁੰਲਿਤ ਹੋਣ ਨਾਲ ਮੌਸਮੀ ਐਲਰਜੀ ਤੋਂ ਬਚਾਅ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।

ਅੱਖਾਂ ਲਈ ਲਾਭਕਾਰੀ-ਵਿਟਾਮਿਨ ਏ ਅਤੇ ਬੀਟਾ ਕੈਰੋਟੀਨ ਅੱਖਾਂ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਧਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਭਿੰਡੀ 'ਚ ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਭਰਪੂਰ ਮਾਤਰਾ 'ਚ ਪਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਭਾਰ ਘਟਾਏ-ਭਿੰਡੀ 'ਚ ਕੈਲੋਰੀ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਫਾਈਬਰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਇਹ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਭਰਪੂਰ ਊਰਜਾ ਤਾਂ ਦਿੰਦੀ ਹੀ ਹੈ ਨਾਲ ਹੀ ਇਸ ਨੂੰ ਖਾਣ ਨਾਲ ਭਾਰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਵਧਦਾ।

ਕਬਜ਼ ਤੋਂ ਰਾਹਤ-ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਕਬਜ਼ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਹੋ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਭੋਜਨ 'ਚ ਭਿੰਡੀ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰੋ। ਇਸ 'ਚ ਮੌਜੂਦ ਫਾਈਬਰ ਰੋਜ਼ ਸਵੇਰੇ ਪੇਟ ਸਾਫ ਕਰਨ 'ਚ ਮਦਦ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਤੁਲਸੀ ਵਾਲਾ ਦੁੱਧ ਪੀਣ ਦੇ ਕਈ ਫਾਇਦੇ

ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਇਕ ਗਲਾਸ ਦੁੱਧ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਿਹਤ ਲਈ ਬਹੁਤ ਹੀ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਦੁੱਧ ਦਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਫਾਇਦਾ ਲੈਣ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਅਕਸਰ ਉਸ 'ਚ ਬਾਦਾਮ, ਚਾਕਲੇਟ ਪਾਊਡਰ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਈ ਪੌਸ਼ਟਿਕ ਚੀਜ਼ਾਂ ਮਿਲਾ ਕੇ ਪੀਂਦੇ ਹੋ। ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੁੱਧ 'ਚ ਤੁਲਸੀ ਮਿਲਾ ਕੇ ਪੀਣ ਨਾਲ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਫਾਇਦਿਆਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸਣ ਜਾ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਤੁਲਸੀ ਵਾਲਾ ਦੁੱਧ ਪੀਣ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡੀ ਮਾਈਗਰੇਨ ਅਤੇ ਕਿਡਨੀ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਤੁਲਸੀ ਦੇ ਪੱਤਿਆਂ ਅਤੇ ਦੁੱਧ 'ਚ ਮੌਜੂਦ ਪੋਸ਼ਕ ਤੱਤ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੈਂਸਰ ਅਤੇ ਦਿਲ ਦੀਆਂ ਬੀਮਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ 'ਚ ਵੀ ਮਦਦ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਚਲੋ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਦੁੱਧ 'ਚ ਤੁਲਸੀ ਮਿਲਾ ਕੇ ਪੀਣ ਨਾਲ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੀ-ਕੀ ਫਾਇਦੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਵਾਇਰਲ ਫਲੂ ਤੋਂ ਰਾਹਤ-ਬਦਲਦੇ ਮੌਸਮ ਕਾਰਨ ਅਕਸਰ ਤੁਸੀਂ ਵਾਇਰਲ ਇਨਫੈਕਸ਼ਨ ਜਾਂ ਫਲੂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹੋ। ਅਜਿਹੇ 'ਚ ਵਾਇਰਲ ਇਨਫੈਕਸ਼ਨ ਜਾਂ ਫਲੂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਦੁੱਧ 'ਚ ਤੁਲਸੀ, ਲੌਂਗ ਅਤੇ ਕਾਲੀ ਮਿਰਚ ਨੂੰ ਉਬਾਲ ਕੇ ਠੰਡਾ ਕਰ ਲਓ। ਇਸ ਦੁੱਧ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਰੋਗ ਪ੍ਰਤੀਰੋਧੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵਧਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਕਈ ਹੋਰ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਵੀ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਮਾਈਗਰੇਨ ਤੋਂ ਰਾਹਤ-ਮਾਈਗਰੇਨ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਿਰ 'ਚ ਅਕਸਰ ਬਹੁਤ ਦਰਦ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਉਣ ਲਈ ਸਵੇਰੇ-ਸ਼ਾਮ ਦੋ ਵਾਰ ਤੁਲਸੀ ਅਤੇ ਹਲਦੀ ਨੂੰ ਦੁੱਧ 'ਚ ਉਬਾਲ ਕੇ ਪੀਓ। ਤੁਹਾਡਾ ਮਾਈਗਰੇਨ ਦਾ ਦਰਦ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।

ਦਿਲ ਨੂੰ ਰੱਖੇ ਸਿਹਤਮੰਦ-ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਤੁਲਸੀ ਵਾਲਾ ਦੁੱਧ ਪੀਣ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡਾ ਦਿਲ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸਿਹਤਮੰਦ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਿਲ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਕਈ ਬੀਮਾਰੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਹਾਰਟ ਅਟੈਕ ਅਤੇ ਹਾਰਟ ਬਲਾਕੇਜ ਹੋਣ ਦਾ ਖਤਰਾ ਕਾਫੀ ਘਟ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਿਡਨੀ ਸਟੋਨ ਤੋਂ ਰਾਹਤ-ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਇਕ ਹਫਤੇ ਤਕ ਸਵੇਰੇ ਖਾਲੀ ਪੇਟ 1 ਗਲਾਸ ਤੁਲਸੀ ਦੇ ਪੱਤਿਆਂ ਵਾਲਾ ਦੁੱਧ ਪੀਓ। ਇਸ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡੀ ਪੱਥਰੀ ਟੁੱਟ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਯੂਰਿਨ ਦੇ ਰਸਤੇ ਬਾਹਰ ਆ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਨਾਲ ਸਟੋਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਕਿਡਨੀ 'ਚ ਮੌਜੂਦ ਸਾਰੇ ਜ਼ਹਿਰੀਲੇ ਪਦਾਰਥ ਵੀ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਜਾਣਗੇ।

ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਸਵੇਰੇ ਨਮਕ ਵਾਲਾ ਪਾਣੀ ਪੀਣ ਨਾਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਈ ਫਾਇਦੇ

ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ ਕਈ ਵਾਰ ਮਿਨਰਲਸ ਦੀ ਕਮੀ ਨਾਲ ਵੀ ਸਾਡਾ ਸਰੀਰ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦੀ ਚਪੇਟ 'ਚ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ 'ਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੇ ਖਾਣ-ਪੀਣ 'ਚ ਮਿਨਰਲਸ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖੇ। ਸਰੀਰ 'ਚ ਨਮਕ ਦੀ ਕਮੀ ਨਾਲ ਵੀ ਕਈ ਗੰਭੀਰ ਬੀਮਾਰੀਆਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਸਹੀ ਮਾਤਰਾ 'ਚ ਨਮਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਦਵਾਈ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਰੋਜ਼ ਸਵੇਰੇ ਨਮਕ ਵਾਲਾ ਪਾਣੀ ਪੀਣ ਨਾਲ ਸਰੀਰ 'ਚ ਕਈ ਤੱਤਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਰੋਜ਼ ਸਵੇਰੇ ਨਮਕ ਦਾ ਪਾਣੀ ਪੀਣ ਨਾਲ ਕਈ ਬੀਮਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਤਾਂ ਆਓ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਨਮਕ ਦਾ ਪਾਣੀ ਪੀਣ ਨਾਲ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਫਾਇਦਿਆਂ ਬਾਰੇ...

ਹੱਡੀਆਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰੇ-ਹੱਡੀਆਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵੀ ਨਮਕ ਦਾ ਪਾਣੀ ਕਾਫੀ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਸਰੀਰ 'ਚ ਕੈਲਸ਼ੀਅਮ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹੱਡੀਆਂ ਵੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਚਮੜੀ ਲਈ ਫਾਇਦੇਮੰਦ-ਨਮਕ ਦਾ ਪਾਣੀ ਪੀਣ ਨਾਲ ਚਮੜੀ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਕਈ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਨਾਲ ਮੁਹਾਸੇ, ਦਾਗ-ਧੱਬੇ ਆਦਿ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਨਮਕ ਦੇ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਚਮੜੀ 'ਚ ਨਿਖਾਰ ਵੀ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।

ਲੀਵਰ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਦੂਰ ਕਰੇ-ਨਮਕ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਵੀ ਲੀਵਰ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਨਮਕ ਦੇ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਖਰਾਬ ਜਾਂ ਡੈਮੇਜ਼ ਸੈੱਲਸ ਦੁਬਾਰਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲੱਗਦੇ ਹਨ। ਸਰੀਰ 'ਚੋਂ ਟਾਕਸਿੰਸ ਕੱਢਣਾ ਕਾਫੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਨਮਕ ਦਾ ਪਾਣੀ ਕਾਫੀ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਨੀਂਦ ਨਾ ਆਉਣ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਦੂਰ ਕਰੇ-ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਨੀਂਦ ਨਾ ਆਉਣ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਨਮਕ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ। ਕੁਦਰਤੀ ਨਮਕ 'ਚ ਮੌਜੂਦ ਮਿਨਰਲਸ ਤੰਤਰਿਕਾ ਤੰਤਰ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤ ਕਰਨ 'ਚ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਹਿੰਗ ਸਰੀਰ ਦੀਆਂ ਕਈ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜੜ੍ਹ ਤੋਂ ਖਤਮ

ਹਿੰਗ ਨੂੰ ਮਸਾਲਿਆਂ 'ਚ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਗੁਣਕਾਰੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਤਿੱਖੀ ਖੁਸ਼ਬੂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਲੋਕ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਸ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਿਹਤ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਹੀ ਇਸ ਨੂੰ ਆਯੂਰਵੈਦ 'ਚ ਖਾਸ ਥਾਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸਬਜ਼ੀਆਂ 'ਚ ਇਸ ਦਾ ਤੜਕਾ ਲਗਾਉਣ ਨਾਲ ਜਾਇਕਾ ਤਾਂ ਵਧ ਹੀ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਨਾਲ ਹੀ ਇਸ ਨਾਲ ਸਿਹਤ ਵੀ ਦਰੁੱਸਤ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ।

ਯਾਦਦਾਸ਼ਤ ਤੇਜ਼ ਕਰੇ-ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੋਚਣ ਅਤੇ ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਤਾਕਤ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਹਿੰਗ ਦੀ ਵਰਤੋ ਬੇਹੱਦ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਯਾਦਦਾਸ਼ਤ ਤੇਜ਼ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਡਾਈਬੀਟੀਜ਼-ਹਿੰਗ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਸਰੀਰ 'ਚ ਬਲੱਡ ਸ਼ੂਗਰ ਲੈਵਲ ਸੰਤੁਲਿਤ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਜ੍ਹਾ ਨਾਲ ਡਾਇਬਿਟੀਜ਼ ਹੋਣ ਦਾ ਖਤਰਾ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਡਾਇਬੀਟੀਜ਼ ਦੇ ਰੋਗੀ ਨੂੰ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਇਸ ਦਾ ਪਾਣੀ ਪੀਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਇਸ ਨਾਲ ਕਾਫੀ ਲਾਭ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਹਿਚਕੀ ਅਤੇ ਡਕਾਰ ਦੂਰ-ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਵਾਰ ਹਿਚਕੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਬੰਦ ਹੋਣ ਦਾ ਨਾਂ ਹੀ ਨਹੀਂ ਲੈਂਦੀ। ਇਸ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਕੇਲੇ ਦੇ ਗੂਦੇ 'ਚ ਮਸੂਰ ਦੀ ਦਾਲ ਦੇ ਦਾਨਿਆਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹਿੰਗ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਹਿਚਕੀ ਅਤੇ ਡਕਾਰ ਆਉਣੇ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਪੇਟ ਸਿਹਤਮੰਦ-ਪੇਟ ਠੀਕ ਨਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਸਿਹਤ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀਆਂ ਆਉਣੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਪੇਟ ਨੂੰ ਸਿਹਤਮੰਦ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਰੋਧਕ ਸਮਰੱਥਾ ਮਜ਼ਬੂਤ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਬਜ਼ੀ-ਦਾਲ 'ਚ ਹਿੰਗ ਦਾ ਤੜਕਾ ਲਗਾਓ। ਹਿੰਗ ਦੇ ਚੂਰਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਹਾਜ਼ਮਾ ਠੀਕ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।

ਬਲਗਮ-ਮੌਸਮ 'ਚ ਬਦਲਾਅ ਆਉਣ ਨਾਲ ਬਲਗਮ ਦੀ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀ ਹੋਣਾ ਆਮ ਗੱਲ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਉਣ ਲਈ ਪਾਣੀ 'ਚ ਹਿੰਗ ਪਾ ਕੇ ਪੇਸਟ ਤਿਆਰ ਕਰ ਲਓ। ਇਸ ਪੇਸਟ ਨੂੰ ਛਾਤੀ 'ਤੇ ਮਲੋ। ਲਗਾਤਾਰ 2-3 ਦਿਨ ਤਕ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਕਫ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਣ ਲੱਗਦੀ ਹੈ।

ਯੂਰਿਨ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ-ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਯੂਰਿਨ ਇੰਫੈਕਸ਼ਨ ਜਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸਮੱਸਿਆ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਵੀ ਹਿੰਗ ਕਾਫੀ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਹੈ।

ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੱਡੀਆਂ-ਇਸ 'ਚ ਮਜ਼ਬੂਤ ਐਂਟੀ-ਇੰਫਲੇਮੇਟਰੀ ਗੁਣ ਹੱਡੀਆਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜੋੜਾਂ ਦੇ ਦਰਦ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਅਸਥਮਾ-ਅਸਥਮਾ ਦੇ ਰੋਗੀਆਂ ਲਈ ਵੀ ਹਿੰਗ ਬੇਹੱਦ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਇਸ 'ਚ ਮਜ਼ਬੂਤ ਐਂਟੀ-ਬੈਕਟੀਰਿਅਲ ਗੁਣ ਸਾਹ ਫੁੱਲਣ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਅੱਖਾਂ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ-ਹਿੰਗ ਦੇ ਪਾਣੀ 'ਚ ਮੌਜੂਦ ਵੀਟਾ ਕੈਰੋਟੀਨ ਅੱਖਾਂ ਨੂੰ ਸਿਹਤਮੰਦ ਰੱਖਣ 'ਚ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਅੱਖਾਂ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਧਦੀ ਹੈ।

ਖੂਨ ਦੀ ਕਮੀ-ਸਰੀਰ 'ਚ ਖੂਨ ਦੀ ਕਮੀ ਹੋਣ 'ਤੇ ਅਨੀਮੀਆ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਜਿਹੇ 'ਚ ਹਿੰਗ 'ਚ ਮੌਜੂਦ ਆਇਰਨ ਨਾਲ ਸਰੀਰ 'ਚ ਖੂਨ ਦੀ ਕਮੀ ਪੂਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਸਿੱਖ ਰਾਜ ਦੇ ਅੰਬਰ ਦੇ ਮਨਹੂਸ ਸਿਤਾਰੇ, ਡੋਗਰੇ ਭਰਾ

ਬਲਰਾਜ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ ਐਸ.ਪੀ.
ਪੰਡੋਰੀ ਸਿੱਧਵਾਂ 9501100062

ਗੁਲਾਬ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਬਹੁਤ ਹੀ ਵਫਾਦਾਰੀ ਨਾਲ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਤੇ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਇਨਾਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ। ਉਸ ਨੇ ਖਾਲਸਾ ਫੌਜ ਵੱਲੋਂ ਅਨੇਕਾਂ ਲੜਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ। 1821 ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੇ ਰਾਜੌਰੀ ਅਤੇ ਕਿਸ਼ਤਵਾੜ ਨੂੰ ਖਾਲਸਾ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਮਿਲਾਇਆ ਤੇ ਡੇਰਾ ਗਾਜ਼ੀ ਖਾਨ ਦੀ ਜਿੱਤ ਵਿੱਚ ਵਿੱਚ ਅਹਿਮ ਰੋਲ ਨਿਭਾਇਆ। 1824 ਵਿੱਚ ਸਮਾਰਥਾ ਦਾ ਕਿਲ੍ਹਾ ਜਿਤਿਆ ਤੇ 1827 ਵਿੱਚ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਨਲਵਾ ਦੀ ਕਮਾਂਡ ਹੇਠ ਸਾਦੂ ਦੀ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਸੱਯਦ ਅਹਿਮਦ ਸ਼ਾਹ ਬਰੇਲਵੀ ਨੂੰ ਹਰਾਇਆ। ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਉਹ ਖਾਲਸਾ ਦਰਬਾਰ ਦਾ ਇੱਕ ਸਭ ਤੋਂ ਤਾਕਤਵਰ ਸਰਦਾਰ ਬਣ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੂੰ 3 ਪੈਦਲ ਰੈਜਮੈਂਟਾਂ, 15 ਛੋਟੀਆਂ ਅਤੇ 40 ਵੱਡੀਆਂ ਤੋਪਾਂ ਰੱਖਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਸੀ (ਕਰੀਬ 6000 ਸੈਨਿਕ)। 1831 ਵਿੱਚ ਮਹਾਰਾਜੇ ਨੇ ਮਿਆਣੀ ਦੀਆਂ ਲੂਣ ਦੀ ਖਾਣਾਂ, ਭੇਰਾ, ਜੇਹਲਮ, ਰੋਹਤਾਸ ਅਤੇ ਗੁਜਰਾਤ ਦੀ ਜਾਗੀਰ ਵੀ ਗੁਲਾਬ ਸਿੰਘ ਡੋਗਰੇ ਨੂੰ ਬਖਸ਼

ਖਾਲਸਾ ਰਾਜ ਦੀ ਮੁਕੰਮਲ ਤਬਾਹੀ ਵਿੱਚ ਮੋਹਰੀ ਰੋਲ ਨਿਭਾਉਣ ਵਾਲੇ ਇਹਨਾਂ ਤਿੰਨ ਭਰਾਵਾਂ ਦੇ ਬਾਪ ਦਾ ਨਾਮ ਮੀਆਂ ਕਿਸ਼ੋਰੀ ਸਿੰਘ ਸੀ। ਇਹ ਜੰਮਵਾਲ ਰਾਜਪੂਤ ਖਾਨਦਾਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਰੱਖਦੇ ਸਨ ਜਿਸ ਦੀ ਨੀਂਹ 1703 ਈ. ਵਿੱਚ ਰਾਜਾ ਧਰੁਵਦੇਵ ਨੇ ਜੰਮੂ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਕੇ ਰੱਖੀ ਸੀ। ਧਰੁਵਦੇਵ ਦੇ ਬੇਟੇ ਰਣਜੀਤ ਦੇਵ ਨੇ 1728 ਤੋਂ 1780 ਈਸਵੀ ਤੱਕ ਸਾਸ਼ਨ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਦੀਆਂ ਲਗਾਤਾਰ ਸਿੱਖ ਮਿਸਲਾਂ ਨਾਲ ਲੜਾਈਆਂ ਚੱਲਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ। ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਦਾਦੇ ਸ. ਚੜ੍ਹਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮੌਤ 1774 ਈ. ਵਿੱਚ ਜੰਮੂ ਹਮਲੇ ਦੌਰਾਨ ਬੰਦੂਕ ਫਟਣ ਨਾਲ ਹੋਈ ਸੀ। ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪਿਤਾ ਸ. ਮਹਾਂ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵੀ ਵੀ ਜੰਮੂ 'ਤੇ ਕਈ ਹਮਲੇ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਰਣਜੀਤ ਦੇਵ ਸੁਧਾਰਵਾਦੀ ਸੀ। ਉਹ ਪਹਿਲਾ ਭਾਰਤੀ ਰਾਜਾ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਸਤੀ ਅਤੇ ਕੁੜੀ ਮਾਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਥਾ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਈ। ਰਣਜੀਤ ਦੇਵ ਦਾ ਬੇਟਾ ਬ੍ਰਿਜ ਦੇਵ ਤੇ ਉਸ ਦਾ ਬੇਟਾ ਸੰਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਸੀ। 1808 ਈ. ਨੂੰ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਰਾਜਾ ਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਹਰਾ ਕੇ ਜੰਮੂ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ ਤੇ ਆਪਣੇ ਬੇਟੇ ਕੁੰਵਰ ਖੜਕ ਸਿੰਘ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਪਰ ਪਹਾੜੀਆਂ ਨੇ ਮੀਆਂ ਦਿੱਦੋ ਜੰਮਵਾਲ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਬਗਾਵਤ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਜਦੋਂ ਖੜਕ ਸਿੰਘ ਇਸ ਗੜਬੜ 'ਤੇ ਕੰਟਰੋਲ ਨਾ ਕਰ ਸਕਿਆ ਤਾਂ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਰਾਜਾ ਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਦੂਰ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਕਾਬਲ ਸੈਨਿਕ ਮੀਆਂ ਕਿਸ਼ੋਰ ਸਿੰਘ ਡੋਗਰੇ ਨੂੰ ਜੰਮੂ ਦੀ ਜਾਗੀਰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੀ। ਇਲਾਕੇ ਦਾ ਭੇਤੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਕੁਝ ਹੀ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸ਼ੋਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮੀਆਂ ਦਿੱਦੋ ਨੂੰ ਕਠੂਏ ਨਜ਼ਦੀਕ ਹਰਾ ਕੇ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਜੰਮੂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਂਤੀ ਸਥਾਪਤ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਉਸ ਦੀ ਇਸ ਸਫਲਤਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਖਾਨਦਾਨ ਮਹਾਰਾਜੇ ਦਾ ਕ੍ਰਿਪਾ ਪਾਤਰ ਬਣ ਗਿਆ ਤੇ ਦਿਨੋਂ ਦਿਨ ਤਰੱਕੀ ਦੀਆਂ ਪੌੜੀਆਂ ਚੜ੍ਹਦਾ ਗਿਆ। ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਖਾਲਸਾ ਦਰਬਾਰ ਇੱਕ ਤਰਾਂ ਨਾਲ ਡੋਗਰਿਆਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੀ ਆ ਗਿਆ। 1822 ਈ. ਵਿੱਚ ਕਿਸ਼ੋਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਤਾਂ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਰਾਜੇ ਦਾ ਖਿਤਾਬ ਦੇ ਕੇ ਗੁਲਾਬ ਸਿੰਘ ਡੋਗਰੇ ਨੂੰ ਜੰਮੂ ਦਾ ਜਾਗੀਰਦਾਰ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। ਮਹਾਰਾਜੇ ਨੇ ਆਪਣੀ ਹੱਥੀਂ ਇਸ ਦਾ ਰਾਜ ਤਿਲਕ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਗੁਲਾਬ ਸਿੰਘ ਹੁਰੀਂ ਤਿੰਨੇ ਭਰਾ ਅੱਤ ਦੇ ਤੇਜ਼ ਤਰਾਟ ਤੇ ਜ਼ੁਬਾਨ ਦੇ ਸ਼ਹਿਦ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਮਿੱਠੇ ਸਨ।

ਗੁਲਾਬ ਸਿੰਘ ਡੋਗਰਾ--- ਭਾਵੇਂ ਸਾਰੇ ਡੋਗਰਾ ਭਰਾਵਾਂ ਨਾਲੋਂ ਧਿਆਨ ਸਿੰਘ ਜਿਆਦਾ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਗੁਲਾਬ ਸਿੰਘ ਡੋਗਰਾ ਹੈ। ਉਸੇ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕਾਰਨ ਧਿਆਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸੁਚੇਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਖਾਲਸਾ ਦਰਬਾਰ ਵਿੱਚ ਨੌਕਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ। ਇਸ ਦਾ ਜਨਮ 17 ਅਕਤੂਬਰ 1792 ਈ. ਨੂੰ ਜੰਮੂ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਦੀ ਪਤਨੀ ਦਾ ਨਾਮ ਨਿਹਾਲ ਕੌਰ ਅਤੇ ਪੁੱਤਰ ਦਾ ਨਾਮ ਰਣਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸੀ। ਉਹ 1809 ਈ. ਨੂੰ ਖਾਲਸਾ ਫੌਜ ਵਿੱਚ ਭਰਤੀ ਹੋਇਆ ਤੇ ਆਪਣੀ ਕਾਬਲੀਅਤ ਸਦਕਾ ਜਲਦੀ ਹੀ 12000 ਸਲਾਨਾ ਜਾਗੀਰ ਦਾ ਮਾਲਕ ਅਤੇ 250 ਘੋੜਸਵਾਰਾਂ ਦਾ ਕਮਾਂਡਰ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਗੁਲਾਬ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਬਹੁਤ ਹੀ ਵਫਾਦਾਰੀ ਨਾਲ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਤੇ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਇਨਾਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ। ਉਸ ਨੇ ਖਾਲਸਾ ਫੌਜ ਵੱਲੋਂ ਅਨੇਕਾਂ ਲੜਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ। 1821 ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੇ ਰਾਜੌਰੀ ਅਤੇ ਕਿਸ਼ਤਵਾੜ ਨੂੰ ਖਾਲਸਾ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਮਿਲਾਇਆ ਤੇ ਡੇਰਾ ਗਾਜ਼ੀ ਖਾਨ ਦੀ ਜਿੱਤ ਵਿੱਚ ਵਿੱਚ ਅਹਿਮ ਰੋਲ ਨਿਭਾਇਆ। 1824 ਵਿੱਚ ਸਮਾਰਥਾ ਦਾ ਕਿਲ੍ਹਾ ਜਿਤਿਆ ਤੇ 1827 ਵਿੱਚ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਨਲਵਾ ਦੀ ਕਮਾਂਡ ਹੇਠ ਸਾਦੂ ਦੀ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਸੱਯਦ ਅਹਿਮਦ ਸ਼ਾਹ ਬਰੇਲਵੀ ਨੂੰ ਹਰਾਇਆ। ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਉਹ ਖਾਲਸਾ ਦਰਬਾਰ ਦਾ ਇੱਕ ਸਭ ਤੋਂ ਤਾਕਤਵਰ ਸਰਦਾਰ ਬਣ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੂੰ 3 ਪੈਦਲ ਰੈਜਮੈਂਟਾਂ, 15 ਛੋਟੀਆਂ ਅਤੇ 40 ਵੱਡੀਆਂ ਤੋਪਾਂ ਰੱਖਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਸੀ (ਕਰੀਬ 6000 ਸੈਨਿਕ)। 1831 ਵਿੱਚ ਮਹਾਰਾਜੇ ਨੇ ਮਿਆਣੀ ਦੀਆਂ ਲੂਣ ਦੀ ਖਾਣਾਂ, ਭੇਰਾ, ਜੇਹਲਮ, ਰੋਹਤਾਸ ਅਤੇ ਗੁਜਰਾਤ ਦੀ ਜਾਗੀਰ ਵੀ ਗੁਲਾਬ ਸਿੰਘ ਡੋਗਰੇ ਨੂੰ ਬਖਸ਼ ਦਿੱਤੀ।

ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮੌਤ (1839 ਈ.) ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲਾਹੌਰ ਦਰਬਾਰ ਸਾਜਿਸ਼ਾਂ ਦਾ ਅਖਾੜਾ ਬਣ ਗਿਆ ਤੇ ਤਿੰਨੇ ਡੋਗਰਾ ਭਰਾ ਇਸ ਸ਼ਤਰੰਜ ਦੇ ਮੋਹਰੀ ਖਿਡਾਰੀ। ਗੁਲਾਬ ਸਿੰਘ ਜੰਮੂ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਧਿਆਨ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਵਜੋਂ ਨਿਰੰਕੁਸ਼ ਹੋ ਗਏ। 1840 ਵਿੱਚ ਮਹਾਰਾਜਾ ਖੜਕ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਕੁੰਵਰ ਨੌਨਿਹਾਲ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਮਹਾਰਾਜੇ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਛੱਜਾ ਡਿੱਗਣ ਕਾਰਨ ਕੁੰਵਰ ਨੌਨਿਹਾਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਾਲ ਮਰਨ ਵਾਲਾ ਮੀਆਂ ਊਧਮ ਸਿੰਘ ਗੁਲਾਬ ਸਿੰਘ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਸੀ। ਮਹਾਰਾਜਾ ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਰਾਜ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵੇਲੇ ਵੀ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਖੇਡ ਖੇਡੀ ਗਈ। ਧਿਆਨ ਸਿੰਘ ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅਤੇ ਗੁਲਾਬ ਸਿੰਘ ਰਾਣੀ ਚੰਦ ਕੌਰ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਜਿੱਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਧਿਆਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਾਰਨ ਹੀ ਗੁਲਾਬ ਸਿੰਘ ਘੇਰੇ ਵਿੱਚੋਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਬਚ ਕੇ ਨਿਕਲ ਸਕਿਆ। ਉਹ ਲਾਹੌਰ ਦਾ ਤਕਰੀਬਨ ਸਾਰਾ ਖਜ਼ਾਨਾ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਜੰਮੂ ਲੈ ਗਿਆ।

ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਗਲੇ ਕੁਝ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੇ ਮੰਗਲਾ ਕਿਲਾ ਜਿੱਤ ਲਿਆ ਤੇ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਨਲਵਾ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਾਗੀ ਹੋਏ ਹਜ਼ਾਰਾ ਦੇ ਕਬਾਇਲੀ ਬਾਗੀਆਂ ਨੂੰ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਦਬਾਇਆ। ਉਸ ਦੇ ਕਮਾਂਡਰ ਜ਼ੋਰਾਵਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਹਿਮਾਲੀਆ ਟੱਪ ਕੇ ਸੁਰੂ ਘਾਟੀ ਅਤੇ ਕਾਰਗਿਲ (1835), ਲੱਦਾਖ (1836-40) ਅਤੇ ਬਾਲਟੀਸਤਾਨ (1840) 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਜਮਾ ਲਿਆ। ਉਸ ਨੇ 1841 ਵਿੱਚ ਤਿੱਬਤ ਦੇ ਵੱਡੇ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਵੀ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ।

ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਮਹਾਰਾਜਾ ਬਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨੇ ਲਾਹੌਰ ਦਰਬਾਰ ਦੀਆਂ ਸਾਜਿਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਵੱਖ ਰੱਖਿਆ ਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਬਾਤ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਲਈ। ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਮਹਾਰਾਜਾ ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ (1842), ਧਿਆਨ ਸਿੰਘ ਡੋਗਰਾ (1842), ਸੁਚੇਤ ਸਿੰਘ ਡੋਗਰਾ (1844) ਅਤੇ ਹੀਰਾ ਸਿੰਘ ਡੋਗਰਾ (1844) ਆਦਿ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। 1844 ਈ. ਵਿੱਚ ਖਾਲਸਾ ਫੌਜ ਨੇ ਜੰਮੂ ਉੱਪਰ ਚੜ੍ਹਾਈ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਗੁਲਾਬ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸੰਧੀ ਕਰ ਲਈ ਅਤੇ 27 ਲੱਖ ਰੁਪਈਆ ਹਰਜ਼ਾਨਾ ਭਰ ਕੇ ਜਾਨ ਛੁਡਾਈ। ਪਹਿਲੀ ਐਂਗਲੋ-ਸਿੱਖ ਜੰਗ (1845-46) ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਹਰ ਤਰਾਂ ਨਾਲ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਮਦਦ ਕੀਤੀ। ਉਸ ਦੀਆਂ ਇਹਨਾਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਬਦਲੇ ਲਾਹੌਰ ਸੰਧੀ (1846) ਅਧੀਨ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਨੇ ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ 75 ਲੱਖ ਰੁ. ਬਦਲੇ ਗੁਲਾਬ ਸਿੰਘ

ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਆਖਰਕਾਰ ਉਸ ਦਾ ਮਹਾਰਾਜਾ ਬਣਨ ਦਾ ਚਿਰਾਂ ਦਾ ਸੁਪਨਾ ਪੂਰਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਦਸੰਬਰ 1846 ਈ. ਨੂੰ ਇੱਕ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਸਮਾਰੋਹ ਵਿੱਚ ਜੰਮੂ ਵਿਖੇ ਉਸ ਨੂੰ ਰਾਜ ਤਿਲਕ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਸਟੇਟ ਸੀ। ਉਸ ਦੀ 30 ਜੂਨ 1857 ਵਿੱਚ 65 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਉਸ ਦੇ ਵਾਰਸ 1947 ਤੱਕ ਕਸ਼ਮੀਰ 'ਤੇ ਰਾਜ ਕਰਦੇ ਰਹੇ।

ਧਿਆਨ ਸਿੰਘ ਡੋਗਰਾ - ਧਿਆਨ ਸਿੰਘ ਚਾਹੇ ਗੁਲਾਬ ਸਿੰਘ ਨਾਲੋਂ ਛੋਟਾ ਸੀ ਪਰ ਉਸ ਨਾਲੋਂ ਕਿਤੇ ਵੱਧ ਚੁਸਤ ਚਲਾਕ ਅਤੇ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ੀ ਸੀ। ਖਾਲਸਾ ਰਾਜ ਦੀ ਤਬਾਹੀ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਹੱਥ ਇਸੇ ਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਜਨਮ 22 ਅਗਸਤ 1796 ਈ. ਨੂੰ ਜੰਮੂ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕ ਇੱਕ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ। ਜਦੋਂ 1812 ਵਿੱਚ ਇਹ 16 ਸਾਲ ਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਗੁਲਾਬ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਰੋਹਤਾਸਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਮਹਾਰਾਜੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਨੂੰ 60 ਰੁ. ਮਹੀਨਾ 'ਤੇ ਮਹਾਰਾਜੇ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਸਟਾਫ ਵਿੱਚ ਸਿਪਾਹੀ ਭਰਤੀ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਪਰ ਧਿਆਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਵਿਅਕਤੀਤਵ, ਚਤੁਰਾਈ, ਗੱਲਬਾਤ ਦੇ ਅੰਦਾਜ਼, ਚਾਲ ਢਾਲ ਅਤੇ ਕੰਮ ਨਿਪਟਾਉਣ ਦੀ ਨਿਪੁੰਨਤਾ ਕਾਰਨ ਉਹ ਜਲਦੀ ਹੀ ਮਹਾਰਾਜੇ ਦੀ ਨਜ਼ਰੀਂ ਚੜ੍ਹ ਗਿਆ। 1818 ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਜਮਾਂਦਾਰ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਸਿੰਘ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਡਿਉੜੀਦਾਰ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਮਹਾਰਾਜੇ ਤੱਕ ਸਿੱਧੀ ਪਹੁੰਚ ਹੋ ਗਈ।

ਸਵੇਰੇ ਦਾਤਣ ਕਰਨ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਰਾਤ ਸੌਣ ਤੱਕ ਉਹ ਮਹਾਰਾਜੇ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ ਤੇ ਕਈ ਵਾਰ ਮਹਾਰਾਜੇ ਦੇ ਤੰਬੂ ਦੇ ਬਾਹਰ ਹੀ ਸੌਂ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਉਹ ਮਹਾਰਾਜੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਖਾਲਸਾ ਰਾਜ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਤਾਕਤਵਰ ਵਿਅਕਤੀ ਸੀ। ਕੋਈ ਚਿੱਠੀ ਪੱਤਰ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀ ਉਸ ਦੀ ਆਗਿਆ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਮਹਾਰਾਜੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਉਹ ਵਾਹਿਦ ਸਖਸ਼ ਸੀ ਜੋ ਮਹਾਰਾਜੇ ਦੇ ਜਨਾਨਖਾਨੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ ਤੇ ਦਰਬਾਰ ਵਿੱਚ ਬਿਨਾਂ ਆਗਿਆ ਬੋਲ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਖੜਕ ਸਿੰਘ, ਨੌਨਿਹਾਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੀਰਾ ਸਿੰਘ ਡੋਗਰੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਿਰਫ ਉਸ ਨੂੰ ਮਹਾਰਾਜੇ ਦੀ ਸੋਨੇ ਦੀ ਕੁਰਸੀ 'ਤੇ ਬੈਠਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ। ਉਸ 'ਤੇ ਮਹਾਰਾਜੇ ਵੱਲੋਂ ਬੇਅੰਤ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਉਸ ਨੂੰ ਜੰਮੂ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀਆਂ ਜਾਗੀਰਾਂ ਬਖਸ਼ੀਆਂ ਗਈਆਂ ਤੇ 20 ਜੂਨ 1827 ਨੂੰ ਰਾਜਾਰਜਗਾਨ ਰਾਜਾ ਕਲਾ ਬਹਾਦਰ ਦਾ ਖਿਤਾਬ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਉਸ ਦੀ ਤਾਕਤ ਦਾ ਸਿਖਰ ਉਦੋਂ ਆਇਆ ਜਦੋਂ ਅੰਤਿਮ ਸਾਹਾਂ 'ਤੇ ਪਏ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਾਰੇ ਦਰਬਾਰੀਆਂ, ਸਰਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਫੌਜੀ ਕਮਾਂਡਰਾਂ ਦੀ ਹਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਕੁੰਵਰ ਖੜਕ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਰਾਜਾ ਧਿਆਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਉਸ ਦਾ ਵਜ਼ੀਰੇ ਆਜ਼ਮ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਮਹਾਰਾਜੇ ਨੇ ਧਿਆਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਨਾਇਬ ਸਲਤਨਤੇ ਅਜ਼ਮਤ, ਖੈਰਖਵਾਹ ਸਾਮੀਮੀ ਦੌਲਤੇ ਸਿਰਕਾਰੀਕੁਬਰਾ, ਵਜ਼ੀਰੇਆਜ਼ਮ, ਦਸਤੂਰੇਮੁਅੱਜ਼ਮ, ਮੁਖਤਾਰੇਮੁਲਕ ਦਾ ਖਿਤਾਬ ਬਖਸ਼ਿਆ।

28 ਜੂਨ 1839 ਨੂੰ ਮਹਾਰਾਜੇ ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਸੰਸਕਾਰ ਮੌਕੇ ਧਿਆਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਬਹੁਤ ਪਾਖੰਡ ਕੀਤੇ। ਉਸ ਨੇ ਕਈ ਵਾਰ ਭੱਜ ਕੇ ਚਿਤਾ ਵਿੱਚ ਛਾਲ ਮਾਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਜੇ ਕਿਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨਾ ਰੋਕਦਾ ਤੇ ਉਹ ਸੱਚੀਂ ਸੜ ਬਲ ਜਾਂਦਾ ਤਾਂ ਅੱਜ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਕੁਝ ਹੋਰ ਹੋਣਾ ਸੀ। ਪਰ ਖਾਲਸਾ ਰਾਜ ਦੀ ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਮੰਤਰੀਆਂ ਅਤੇ ਰਾਣੀਆਂ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕ ਲਿਆ। ਖੜਕ ਸਿੰਘ ਮਹਾਰਾਜਾ ਬਣ ਗਿਆ ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਧਿਆਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪਰ ਕੁਤਰਨੇ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਚੇਤ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਤਾਕਤ ਖੁੱਸਦੀ ਵੇਖ ਕੇ ਧਿਆਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਚੇਤ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ ਦੇ ਕਤਲ ਦੀ ਸਕੀਮ ਘੜ ਲਈ। ਉਸ ਨੇ ਖੜਕ ਸਿੰਘ ਦੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲੇ ਹੋਣ ਦੀ ਅਫਵਾਹ ਫੈਲਾ ਦਿੱਤੀ ਤੇ ਨੌਨਿਹਾਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਰਾਣੀ ਚੰਦ ਕੌਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਮਿਲਾ ਲਿਆ। 9 ਅਕਤੂਬਰ 1839 ਨੂੰ ਉਸ ਨੇ ਨੌਨਿਹਾਲ ਸਿੰਘ, ਸੁਚੇਤ ਸਿੰਘ ਡੋਗਰੇ, ਜਨਰਲ ਗਾਰਡਨਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਾਥੀਆਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਚੇਤ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ ਦਾ ਕਤਲ ਕਰ ਕੇ ਦਰਬਾਰ ਵਿੱਚ ਉਸ ਖੂਨੀ ਖੇਡ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਜੋ ਉਸ ਦੀ ਖੁਦ ਦੀ ਜਾਨ ਲੈ ਕੇ ਵੀ ਸ਼ਾਂਤ ਨਾ ਹੋਈ।

ਖੜਕ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਨੌਨਿਹਾਲ ਦੀ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 4 ਅਤੇ 5 ਨਵੰਬਰ 1840 ਨੂੰ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਧਿਆਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਾਜਿਸ਼ ਖੇਡ ਕੇ ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਮਹਾਰਾਜਾ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਆਪ ਉਸ ਦਾ ਵਜ਼ੀਰ ਬਣ ਗਿਆ। ਆਖਰ ਉਸ ਦੇ ਪਾਪਾਂ ਦਾ ਘੜਾ ਭਰ ਗਿਆ। ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਲਹਿਣਾ ਸਿੰਘ ਸੰਧਾਵਾਲੀਆਂ ਨੇ 15 ਸਤੰਬਰ 1843 ਨੂੰ ਮਹਾਰਾਜਾ ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਧਿਆਨ ਸਿੰਘ ਡੋਗਰੇ ਦਾ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। 21 ਦਸੰਬਰ 1844 ਨੂੰ ਸ. ਸ਼ਾਮ ਸਿੰਘ ਅਟਾਰੀ ਨੇ ਹੀਰਾ ਸਿੰਘ ਡੋਗਰੇ ਨੂੰ ਖਜ਼ਾਨਾ ਲੈ ਕੇ ਜੰਮੂ ਵੱਲ ਭੱਜਦੇ ਸਮੇਂ ਪੰਡਿਤ ਜੱਲ੍ਹੇ ਸਮੇਤ ਮਾਰ ਕੇ ਇਸ ਪਾਪੀ ਦਾ ਖਾਨਦਾਨ ਸਮੂਲ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਧਿਆਨ ਸਿੰਘ ਡੋਗਰਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਬੇਹੱਦ ਨਫਰਤ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਉਹ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਮਹਾਰਾਜੇ ਨੂੰ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਖਿਲਾਫ ਲੜਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਉਕਸਾਉਂਦਾ ਰਿਹਾ। ਮਹਾਰਾਜਾ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਵਾਰ ਉਸ ਨਾਲ ਨਰਾਜ਼ ਹੋਇਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਨਲਵਾ ਦੀਆਂ ਚਿੱਠੀਆਂ ਮਹਾਰਾਜੇ ਤੱਕ ਨਾ ਪਹੁੰਚਣ ਦਿੱਤੀਆਂ ਤੇ ਘੱਟ ਫੌਜ ਕਾਰਨ ਮਾਰਚ 1837 ਦੀ ਜਮਰੌਦ ਦੀ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਨਲਵਾ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋ ਗਿਆ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸੱਚਾਈ ਪਤਾ ਲੱਗਣ 'ਤੇ ਸਵੇਰੇ ਦਾਤਣ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਮਹਾਰਾਜੇ ਨੇ ਗੁੱਸੇ ਵਿੱਚ ਆ ਕੇ ਪਾਣੀ ਵਾਲੀ ਗੜਵੀ ਧਿਆਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਮਾਰੀ ਜੋ ਉਸ ਦੀ ਲੱਤ 'ਤੇ ਲੱਗੀ।

ਸੁਚੇਤ ਸਿੰਘ ਡੋਗਰਾ - ਇਹ ਡੋਗਰਾ ਭਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਛੋਟਾ ਸੀ। ਉਸ ਦਾ ਜਨਮ 18 ਜਨਵਰੀ 1801 ਨੂੰ ਹੋਇਆ। ਉਸ ਨੂੰ ਵੀ ਗੁਲਾਬ ਸਿੰਘ ਨੇ ਛੋਟੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਦਰਬਾਰ ਵਿੱਚ ਭਰਤੀ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ। ਉਹ ਮਹਾਰਾਜੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਦਰਖਾਸਤਾਂ ਆਦਿ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਧਿਆਨ ਸਿੰਘ ਦਾ ਸਹਾਇਕ ਨਿਯੁੱਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਜਦੋਂ 1820 ਵਿੱਚ ਧਿਆਨ ਸਿੰਘ ਮੰਤਰੀ ਬਣ ਗਿਆ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਡਿਉੜੀਦਾਰ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। 1822 ਵਿੱਚ ਮਹਾਰਾਜੇ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਵੀ ਰਾਜਾ ਦਾ ਖਿਤਾਬ ਦੇ ਕੇ ਸਾਂਬਾ, ਜਸਰੋਟਾ, ਅਟੱਲਗੜ੍ਹ, ਕੋਠੀ ਅਤੇ ਨਾਦੌਣ ਦੀ ਜਾਗੀਰ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਮਹਾਰਾਜੇ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਘੋੜਸਵਾਰ ਰਸਾਲੇ, ਚਾਰਯਾਰੀ ਸਵਾਰਾਂ ਦਾ ਕਮਾਂਡਰ ਵੀ ਲਗਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਪੇਸ਼ਾਵਰ ਆਦਿ ਕੁਝ ਯੁੱਧਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ ਪਰ ਉਹ ਬਹੁਤਾ ਸਮਾਂ ਦਰਬਾਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ ਤੇ ਮਹਾਰਾਜੇ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਸੀ।

ਮਹਾਰਾਜੇ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਵੀ ਧਿਆਨ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਰਲ ਕੇ ਸਜਿਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਲੱਗ ਪਿਆ। ਚੇਤ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ ਦੇ ਕਤਲ ਵੇਲੇ ਉਹ ਨਾਲ ਹੀ ਸੀ। ਉਹ ਮਹਾਰਾਜਾ ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਮੰਤਰੀ ਬਣ ਗਿਆ ਤੇ ਕੁੰਵਰ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਦੀ ਲਾਰਡ ਐਲਨਬਰੋ ਨਾਲ 1842 ਨੂੰ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਵਿਖੇ ਹੋਈ ਮਿਲਣੀ ਵੇਲੇ ਨਾਲ ਗਿਆ। ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਧਿਆਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕਤਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਦੋਂ ਉਸ ਦੀ ਬਜਾਏ ਹੀਰਾ ਸਿੰਘ ਡੋਗਰਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਬਣ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਸੜ ਬਲ ਗਿਆ। ਗੁਲਾਬ ਸਿੰਘ ਡੋਗਰੇ ਦੇ ਵਰਜਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਉਸ ਨੇ ਮਹਾਰਾਣੀ ਜਿੰਦਾਂ ਦੇ ਭਰਾ ਜਵਾਹਰ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਹੀਰਾ ਸਿੰਘ ਡੋਗਰਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸਜਿਸ਼ਾਂ ਘੜਨੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਹੀਰਾ ਸਿੰਘ ਡੋਗਰਾ ਉਸ ਦੀ ਜਾਨ ਦਾ ਦੁਸ਼ਮਣ ਬਣ ਗਿਆ। 5 ਦਸੰਬਰ 1843 ਨੂੰ ਗੁਲਾਬ ਸਿੰਘ ਉਸ ਨੂੰ ਜੰਮੂ ਲੈ ਗਿਆ ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਲਾਹੌਰ ਚਿੱਠੀ ਪੱਤਰੀ ਜਾਰੀ ਰੱਖੀ। ਕੁਝ ਛੋਟੇ ਫੌਜੀ ਅਫਸਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਮਿਲ ਰਹੇ ਹਾਂ ਪੱਖੀ ਜਵਾਬਾਂ ਕਾਰਨ ਉਹ ਉਤਸ਼ਾਹ ਵਿੱਚ ਆ ਗਿਆ ਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲਣ ਲਈ ਥੋੜ੍ਹੀ ਜਿਹੀ ਫੌਜ ਲੈ ਕੇ 26 ਮਾਰਚ 1844 ਨੂੰ ਲਾਹੌਰ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ। ਦੁਸ਼ਮਣ ਚਾਚੇ ਨੂੰ ਮਾਰ ਹੇਠ ਆਇਆ ਵੇਖ ਕੇ ਹੀਰਾ ਸਿੰਘ ਡੋਗਰੇ ਨੇ 27 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਉਸ ਦਾ ਡੇਰਾ ਘੇਰ ਲਿਆ ਤੇ ਗੋਲਾਬਾਰੀ ਕਰ ਕੇ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਹਮਜਿਨਸੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਸੁਚੇਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੋਈ ਔਲਾਦ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਕਰੋੜਾਂ ਦਾ ਖਜ਼ਾਨਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ ਜੋ ਉਸ ਦੀਆਂ ਜਾਗੀਰਾਂ ਸਮੇਤ ਹੀਰਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਹੱਥ ਆ ਗਿਆ।

ਸਹਿਜ ਦੀ ਪਗਡੰਡੀ ’ਤੇ ਤੁਰਦਿਆਂ

ਸਹਿਜ ਦੀ ਪਗਡੰਡੀ ’ਤੇ ਤੁਰਦਿਆਂ ਮਨੁੱਖ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਉਚੇ ਤੋਂ ਉਚੇ ਮਨੋਰਥ ਨੂੰ ਪਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਅਭਿਆਸ ਲਗਨ ਤੇ ਸਾਧਨਾਂ ਨਾਲ ਉਚੇ ਆਦਰਸ਼ ਦੀ ਟੀਸੀ ਨੂੰ ਚੁੰਮ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਾਹਲੀ ਨਾਲ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਕਦਮਾਂ ਨਾਲ ਮਨੁੱਖ ਰਸਤੇ ਦੀਆਂ ਭੁੱਲ-ਭਲਈਆਂ ਵਿੱਚ ਗੁਆਚ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਬਹੁਤ ਵਾਰੀ ਅਜਿਹੀ ਡੂੰਘੀ ਖਾਈ ਵਿੱਚ ਡਿਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਥੋਂ ਤੁਰਿਆ ਸੀ ਉਸ ਟਿਕਾਣੇ ਦਾ ਵੀ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਚੱਲਦਾ। ਸਹਿਜ ਨਾਲ ਪੱਕੇ ਹੋਏ ਫਲਾਂ ਦੇ ਮਿਠਾਸ ਦਾ ਆਪਣਾ ਹੀ ਆਨੰਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪਹਾੜਾਂ ਵਿੱਚ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਚਲਣ ਵਾਲੇ ਬਰਸਾਤੀ ਨਾਲ ਬੜਾ ਸ਼ੋਰ ਮਚਾਉਂਦੇ ਲੰਘਦੇ ਹਨ ਪਰ ਜਦ ਬਰਸਾਤ ਖਤਮ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦੀ ਬੂੰਦ ਵੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਉਲਟ ਸਹਿਜ ਨਾਲ ਚੱਲਣ ਵਾਲੇ ਦਰਿਆ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਸਮੁੰਦਰ ਵਿੱਚ ਜਾ ਰਲਦੇ ਹਨ। ਇੱਕ ਮਾਂ ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਨੌ ਮਹੀਨੇ ਗਰਭ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਤੇ ਸਹਿਜ ਨਾਲ ਉਸਦੇ ਸਰੀਰ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਧੜਕਣ ਨੂੰ ਸੁਣਦੀ ਹੋਈ ਉਹ ਖੀਵੀ ਹੁੰਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਜਦੋਂ ਇਹ ਸਰੀਰ ਜੀਵਨ ਭੋਗ ਕੇ ਖਤਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇੱਕ ਖੀਣ ਵੀ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ। ਸਹਿਜ ਦੀ ਪਗਡੰਡੀ ’ਤੇ ਤੁਰਦਿਆਂ ਹੀ ਤੈਨਜ਼ਿੰਗ ਨੇ ਇੱਕ ਨੌਕਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਕੇ ਨਿਰੰਤਰ ਅਭਿਆਸ ਨਾਲ ਤੁਰਦਿਆਂ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਾਊਂਟ ਐਵਰੈਸਟ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਉਚੀ ਚੋਟੀ ਨੂੰ ਸਰ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਸੁਨਹਿਰੀ ਮਾਰਗ ਅਪਣਾਉਂਦਿਆਂ ਮਿਲਖਾ ਸਿੰਘ ਏਸ਼ੀਆਂ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਤੇਜ਼ ਦੌੜਨ ਵਾਲਾ ਬਣਿਆ, ਜਿਸ ਦੇ ਰੱਖੇ ਰਿਕਾਰਡ ਨੂੰ ਅਨੇਕਾਂ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਵੀ ਕੋਈ ਭਾਰਤੀ ਤੋੜ ਨਹੀਂ ਸਕਿਆ, ਖੇਡ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਨੂੰ ਲਾਲ ਅਮਰਨਾਥ ਦੀ ਇੱਕ ਇੱਕ ਦੌੜ ਲੈ ਕੇ ਬਣਾਇਆ ਸੈਕੜਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਯਾਦ ਰਹੇਗਾ। ਸਹਿਜ ਨਾਲ ਹੀ ਹਰਿਆਣੇ ਦੇ ਚੰਦਗੀ ਰਾਮ ਨੇ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਲਈ ਗਿੱਲੀਆਂ ਬੋਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਚੋੜਦਿਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਬਾਹਾਂ ਵਿੱਚ ਜਿਹੜਾ ਜ਼ੋਰ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ, ਉਸ ਨੇ ਮਿਹਰਦੀਨ ਭਲਵਾਨ ਦੀ ਕੰਡ ਲੁਆ ਦਿੱਤੀ ਤੇ ਚੰਦਕੀ ਨੂੰ ਰਾਮ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਕੇਸਰੀ ਦਾ ਖਿਤਾਬ ਦੁਆਇਆ। ਇਤਿਹਾਸ ਗੁਆਹੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਯੂਨਾਨ ਦੇ ਛੋਟੇ ਜਿਹੇ ਸ਼ਹਿਰ ਮਕਦੂਨੀਆਂ ਤੋਂ ਚੱਲਿਆ ਸਿਕੰਦਰ ਇੱਕ ਹਨੇਰੀ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਿੱਤਦਾ ਹੋਇਆ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਤੇ ਛੇਤੀ ਹੀ ਉਸ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਮੁੜਨਾ ਪਿਆ, ਇਸ ਤੋਂ ਉਲਟ ਬਾਬਰ ਤੇ ਹਮਾਂਯੂੰ ਤੋ ਬਾਅਦ ਅਕਬਰ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਨੇ ਸਹਿਜ ਨਾਲ ਮੁਗਲ ਰਾਜ ਦੀ ਨੀਂਹ ਰੱਖੀ ਜਿਹੜਾ ਕਈ ਸਦੀਆਂ ਤੱਕ ਚਲਿਆ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਇੱਥੇ ਇੱਕ ਵਪਾਰੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਤੇ ਸਹਿਜ ਨਾਲ ਆਪਣੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ ਤੇ ਫਿਰ ਭਾਰਤ ਦਾ ਰਾਜ ਭਾਗ ਹੀ ਸੰਭਾਲ ਲਿਆ। ਅੰਗਰੇਜ਼ ਦੀ ਦੂਰ ਅੰਦੇਸ਼ੀ ਤੇ ਸਹਿਜ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਦੇਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਦ ਤੱਕ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜਿਊਂਦਾ ਰਿਹਾ, ਅੰਗਰੇਜ਼ ਨੇ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਹਵਸ ਨੂੰ ਦੱਬੀ ਰੱਖਿਆ, ਭਾਵੇਂ ਅੰਦਰਖਾਤੇ ਉਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਿਆਰੀ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ ਤੇ ਮਹਾਰਾਜੇ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਪੂਰੇ ਦਸ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਸਿੱਖ ਰਾਜ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ। ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਸਹਿਜ ਦੀ ਮੂੰਹ ਬੋਲਦੀ ਤਸਵੀਰ ਹੈ, ਬਾਂਦਰ ਤੋਂ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਝਪਕ ਵਿੱਚ ਹੀ ਨਹੀਂ ਬਣਿਆ, ਲੱਖਾਂ ਸਾਲ ਇਸ ਪਰਿਵਰਤਨ ’ਤੇ ਲੱਗੇ ਹਨ। ਲੱਖਾਂ ਸਾਲ ਇਸ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਬਣਨ ’ਤੇ ਲੱਗੇ ਇਹ ਹਸਦਾ ਵਸਤਾ ਫੁੱਲਾਂ ਫਲਾਂ ਨਾਲ ਫੁਲਵਾੜੀ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਸਹਿਜ ਨਾਲ ਹੀ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਡਾਰਵਿਨ ਨੇ ਜਦੋਂ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਨੂੰ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਅਣਥੱਕ ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਿਆ ਤਾਂ ਵੇਲੇ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਦੁੱਖੀ ਹੋਈ ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਰੱਬ ਦੀ ਹੋਂਦ ਤੋਂ ਮੁਨਕਰ ਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਵਿੱਚ ਬਗਾਵਤ ਤੇ ਇਨਕਲਾਬ ਦੇ ਬੀਜ ਬੌਣ ਵਾਲਾ ਕਿਹਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨਾਲ ਨਿਰਸੰਦੇਹ ਜਾਗ੍ਰਿਤੀ ਤੇ ਚੇਤਨਤਾ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਸਰਮਾਏਦਾਰੀ ਸਰਕਾਰਾਂ ਇਹ ਚਾਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਝੀ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਤੇ ਲੋਕ ਤਾਂ ਹੱਥਾਂ ਦੀਆਂ ਲਕੀਰਾਂ, ਤਾਰਿਆਂ ਗ੍ਰਹਿਆਂ ਦੀ ਗਰਦਸ਼, ਭਾਗਾਂ ਦੀ ਡੋਰ ’ਤੇ ਆਪਣੀ ਤਕਦੀਰ ਨੂੰ ਜੋੜੀ ਰੱਖਣ, ਪਰ ਜਿਉਂ ਜਿਉਂ ਸਹਿਜੇ ਡਾਰਵਿਨ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਸੋਝੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ, ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦਾ ਪਤਾ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਦਾ ਜੀਵਨ ਦਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿੰਨੇ ਸਹਿਜ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਸੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਸੋਚਦੇ ਹਨ, ਫਿਰ ਅਸਲੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਉਸ ਸਬੰਧੀ ਖੋਜ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਫਿਰ ਕੋਈ ਕਾਢ ਲੋਕਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਨਿਊਟਨ ਨੇ ਅੰਬ ਦੇ ਦਰਖਤ ਥੱਲੇ ਡਿਗਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਨੂੰ ਧਰਤੀ ਦੀ ਖਿੱਚ ਦੇ ਆਕਰਸ਼ਣ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਅਨੁਸਾਰ ਲੱਭਿਆ। ਨਿਊਟਨ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਉਹ ਸਿਧਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲੱਭਾ ਤਾਂ ਨਿਊਟਨ ਦਾ ਜੁਆਬ ਸੋਚ ਜਾਣ, ਸੋਚੀ ਜਾਣ ਨਾਲ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰੋ.ਪੀਰੀ ਕਿਊਰੀ ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਪਤਨੀ ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਮੈਰੀ ਕਿਊਰੀ ਨੇ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਅਣਥੱਕ ਮਿਹਨਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੂੜੇ ਦੇ ਵਿਅਰਥ ਢੇਰ ਵਿੱਚੋਂ ਯੂਰੇਨੀਅਤ ਨਾਂ ਦੀ ਧਾਤ ਲੱਭੀ। ਰੋਮ ਇੱਕ ਦਿਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ ਬਣਿਅਅ, ਯਰੋਸ਼ਲਮ, ਬੈਬੀਲੋਨ ਤੇ ਏਥਨਜ਼ ਵਰਗੇ ਆਕ੍ਰਿਸ਼ਤ ਸ਼ਹਿਰ ਇੱਕ ਦਿਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ ਬਣੇ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਸਹਿਜ ਢੰਗ ਨਾਲ ਹੀ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਅਜੰਤਾ ਤੇ ਅਲੋਰਾ ਦੀਆਂ ਗੁਫਾਵਾਂ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਅਨੇਕਾਂ ਮੰਦਰ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਮਿਹਨਤ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਤਾਜ ਮਹੱਲ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਕਾਰੀਗਰਾਂ ਨੂੰ ਕਿੰਨੀ ਸਬਰ ਸੰਤੋਖ ਦੀ ਭਾਵਨਾ, ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਹੋਵੇਗਾ ਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਲਾਂ ਦੇ ਪੱਖ ਤੋਂ ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਭਵਨ ਨਿਰਮਾਣ ਕਲਾ ਦੇ ਪੱਖ ਤੋਂ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਕਿੰਨੇ ਸਹਿਜ ਤੋਂ ਕੰਮ ਲੈਣਾ ਪਿਆ ਹੋਵੇਗਾ, ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਬੁੱਧੀ ਇਹ ਦੇਖ ਕੇ ਹੈਰਾਨ ਰਹਿ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਦੂਸਰੇ ਪਾਸੇ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਆਕ੍ਰਿਤਘਣਤਾ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਕਿੰਨੀ ਕਾਹਲੀ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਤਾਜ ਮਹੱਲ ਦਾ ਸਾਰਾ ਨਕਸ਼ਾ ਬਣਾਇਆ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੰਮ ਕੀਤਾ, ਉਸਦੇ ਹੱਥਾਂ ਨੂੰ ਕਟਵਾਉਣ ਵਿੱਚ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਨੇ ਦੇਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਸੰਸਰਾ ਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕਾਂ ਦਾ ਜੀਵਨ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕਿਤਨਾ ਲੰਮਾ ਅਭਿਆਸ ਕੀਤਾ। ਪਲੈਟੋ, ਸੁਕਰਾਤ, ਅਰਸਤੂ, ਡਾਂਟੇ, ਗੈਟੇ ਆਦਿ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਨਿਰੰਤਰ, ਸਾਧਨਾ ਤੇ ਅਭਿਆਸ ਦਾ ਸਿੱਟਾ ਸਨ, ਜੋ ਇੰਨੀਆਂ ਸਦੀਆਂ ਲੰਘਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਾਰਥਿਕਤਾ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਮਹਾਨ ਰੂਸੀ ਸਾਹਿਤਕਾਰ ਤਾਲਸਤਾਏ ਨੇ ਜੰਗ ਤੇ ਅਮਨ ਨਾਵਲ ਨੂੰ ਲਿਖਣ ਲਈ ਕਈ ਵਰ੍ਹੇ ਲਗਾਏ ਤੇ ਕਈ ਵਰ੍ਹੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਨਾਲ ਇਸ ਨੂੰ ਸੋਧਦੇ ਰਹੇ ਤੇ ਅਮਲੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪਰਖਦੇ ਰਹੇ। ਜੇਨ ਆਸਟਿਨ ਬਾਰੇ ਵੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਨਾਵਲਾਂ ਨੂੰ ਛਪਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਨੇਕਾਂ ਵਾਰ ਸੋਧਦੀ ਸੀ, ਉਸਦੇ ਨਾਵਲਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੀ ਸ਼ਬਦ ਫਾਲਤੂ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗਾ। ਸਰ ਵਾਲਟ+ ਸਕਾਟ ਬਾਰੇ ਤੱਥ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਨਾਵਲਾਂ ਨੂੰ ਲਿਖਣ ਲਈ ਆਪਣੀ ਉਮਰ ਦੇ ਅਨੇਕਾਂ ਵਰ੍ਹੇ ਲਗਾਏ ਤੇ ਬਿਮਾਰੀ ਦਾ ਖਿਆਲ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਤੇ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਈ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਕਲਮ ਸੀ ਤੇ ਉਹ ਲਿਖ ਰਹੇ ਸਨ।

ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਵਿੱਚ ਸਹਿਜ ਦੀ ਪਗਡੰਡੀ ਤੇ ਤੁਰਦਿਆਂ ਅਭਿਆਸ ਸਾਧਨਾਂ ਤੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਜੀਵਨ ਦੇ ਤਜਰਬੇ ਦੇ ਆਧਾਰ ’ਤੇ ਜਿਹੜੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਈਆਂ, ਉਹ ਹੀ ਲੇਖਕ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਲੇਖਕ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਛਾਪਣ ਦੀ ਕਾਹਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੁੰਦੀ ਤੇ ਕਈ ਵਰ੍ਹੇ ਰਚਨਾ ਪਈ ਰਹਿਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਛਪਾਈ ਪੌਸ਼ਾਕ ਪਹਿਨਦੀ ਸੀ। ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰੀਤਲੜੀ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇੰਜਨੀਅਰਿੰਗ ਦੀ ਡਿਗਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ, ਫਿਰ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਨ ਗਏ, ਕਈ ਵਰ੍ਹੇ ਨੌਕਰੀ ਕੀਤੀ, ਫਿਰ ਜੀਵਨ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਤਜਰਬੇ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰੀਤਲੜੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ, ਫਿਰ ਜੀਵਨ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਤਜਰਬੇ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰੀਤਲੜੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ, ਭਾਵੇਂ ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ ’ਤੇ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਲਈ ਉਹ ਹੋਰ ਕੰਮ ਵੀਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰੋ. ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਰਸਾਇਣ ਵਿਗਿਆਨ ਦੀ ਐਮ.ਐਸ.ਸੀ. ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤੇ ਪ੍ਰਯੋਗਸ਼ਾਲਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਤਜਰਬੇ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਈ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਭ੍ਰਮਣ ਕਰਨ, ਕਈ ਪ੍ਰਸਿਧ ਸਾਧੂਆਂ ਆਸ਼ਰਮਾਂ ਤੇ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਕਬੂਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਦੋਂ ਵੀਰ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੇਲ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਸਿੱਖੀ ਪਿਆਰ ਲਈ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਲਿਖਣ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਜ਼ਬੇ ਕੜ ਪਾੜ ਕੇ ਵਹਿ ਤੁਰੇ। ਇੱਕ ਦੋਸਤ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਨਿਬੰਧਾਂ ਦੀ ਤਾਂ ਕੋਈ ਪੁਸਤਕ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਖੁਲ੍ਹੇ ਲੇਖ ਨਾਂ ਦੀ ਪੁਸਤਕ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਈ। ਕਪੂਰ ਸਿੰਘ ਆਈ.ਸੀ.ਐਸ. ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰੀ ਕੀਤੀ ਤੇ ਹੋਰ ਕਈ ਉਚੇ ਅਹੁਦਿਆਂ ’ਤੇ ਨੌਕਰੀ ਕੀਤੀ, ਫਿਰ ਜਦੋਂ ਰਾਜਨੀਤਕ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਉਹ ਨੌਕਰੀ ’ਤੇ ਨਾ ਰਹੇ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਅਨੁਭਵ, ਦਰਸ਼ਨ, ਸਾਹਿਤ, ਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਗੰਭੀਰ ਅਧਿਐਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਸਪਤ ਸ਼੍ਰਿੰਗ ਬਹੁ ਵਿਸਤਾਰ, ਪ੍ਰਦੀਕ ਪੁਸਤਕਾਂ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਈਆਂ। ਇਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਉਹ ਇੱਕ ਦੋਸਤ ਦੇ ਘਰ ਠਹਿਰੇ ਹੋਏ ਸਨ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਲੜਕੇ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਨਾਂ ਦੇਣ ਲੱਗੇ ਤਾਂ ਲੜਕੇ ਨੇ ਤੁਰੰਤ ਕਿਹਾ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਤਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਦਿਲਚਸਪ ਸਮੱਗਰੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਬੱਚੇ ਦੀ ਇਸ ਮੰਗ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਹੇਅਰੋ ਗਲਿਫ, ਹਿਪੋ ਗੈਂਡਾ, ਚਿੱਟਾ ਸੋਨਾਂ ਆਦਿ ਨਿਬੰਧ ਲਿਖੇ ਗਏ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਆਮ ਜਾਣਕਾਰੀ ਕਪੂਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮਹਾਨ ਵਿਦਵਤਾ ਦੀ ਜਿਊਂਦੀ ਜਾਗਦੀ ਤਸਵੀਰ ਹੈ। ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਅਨੇਕਾਂ ਵਰ੍ਹੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸਾਹਿਤ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾਇਆ, ਖਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਸੈਕਸਪੀਅਰ ਦੇ ਨਾਟਕਾਂ ਉਤੇ ਊਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਾਸ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੜਾਉਣ ਲੱਗਿਆ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਪੜ੍ਹੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਉਹ ਪਾਤਰਾਂ ਵਾਂਗ ਹੀ ਹਾਵ ਭਾਵ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦੇ ਤੇ ਦੁਖ ਦੀਆਂ ਘੜੀਆਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲੱਗੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਅੱਥਰੂ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਅਜਿਹੇ ਉਚੇ ਸਾਹਿਤਕਾਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਬਾਣੀਆਂ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਵੀ ਕੀਤਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ ਵਿੱਚ ਸ਼ਹਿਰ ਦਾ ਨਲਕਾ, ਗੁਸਲਖਾਨਾ, ਘਰ ਦਾ ਪਿਆਰ, ਸਾਊਪੁਣਾ ਆਦਿ ਨਿਬੰਧ ਲਿਖੇ। ਡਾ. ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਕਲਮ ਦੀ ਕਰਾਮਾਤ ਵਿਚ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ’ਤੇ ਲਿਖਦੇ ਕਰਾਮਾਤ ਕਰਦੇ ਹੀ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਹੀ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਨਰਿੰਜਨ ਸਿੰਘ ਵੀ ਹਨ, ਇਹ ਲੇਖਕ ਭਾਵੇ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਿਗਿਆਨੀ ਸਨ, ਪਰ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦ ਨਿੱਗਰ ਕੰਮ ਹੈ ਜੋ ਸਹਿਜ ਢੰਗ ਨਾਲ ਗੰਭੀਰ ਅਧਿਐਨ ਤੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਅਨੁਭਵ ਦਾ ਸੂਚਕ ਹੈ। ਕਈ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਇੱਕਲਿਆਂ ਹੀ ਆਪਣੇ ਸਿਰੜ, ਲਗਨ, ਮਿਹਨਤ ਤੇ ਅਭਿਆਸ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਸੰਸਥਾ ਜਿੰਨਾਂ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਦਰਜਨਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਸਾਹਿਤਕ ਕਿਰਤਾਂ ਲਿਖਣੀਆਂ ਤੇ ਛਪਵਾਉਣੀਆਂ ਸਾਰਥਿਕ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਜੇ ਉਹ ਸਾਹਿਤਕ ਗੁਣਾਂ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਨਾ ਹੋਣ। ਅਜ਼ਰਾ ਪੌਂਡ ਦਾ ਤਾਂ ਇਥੋ ਤਕ ਕਹਿਣ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਮਹਾ ਕਾਵਿ ਨਾਲੋਂ ਇੱਕ ਸੱਜਰਾ ਤੇ ਉਤਮ ਬਿੰਬ ਊਸਾਰਨਾ ਵਧੇਰੇ ਲਾਹੇਵੰਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਖੋਜ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਹਿਜ ਦੀ ਪਗਡੰਡੀ ਤੇ ਤੁਰਦਿਆਂ ਤੇ ਨਿੱਗਰ ਕੰਮ ਦਾ ਖੋਜ ਡਾ. ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਦੀਵਾਨਾ ਕੰਮ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਕਈ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਤੇ ਪੁਰਾਤਨ ਕਲਾਸਿਕੀ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ, ਫਾਰਸੀ ਤੇ ਪੂਰਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੀ। ਦਵਿੰਦਰ ਸਤਿਆਰਥੀ ਤੇ ਡਾ. ਵਣਜਾਰਾ ਬੇਦੀ ਦਾ ਲੋਕ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਇੱਕਠੇ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਪੂਰੀ ਸੰਸਥਾ ਜਿਨਾਂ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਸੇ ਡਿਗਰੀ ਦੇ ਲਾਲਚ ਵਿੱਚ ਤੇ ਪੈਸੇ ਖਾਤਰ ਕਿਸੇ ਦੇ ਅੱਗੇ ਹੱਥ ਨਹੀਂ ਅੱਡੇ ਹਨ। ਇਹ ਲੋਕ ਸਹਿਜ ਨਾਲ ਸਾਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਚੱਲੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਬਾਵਾ ਬਲਵੰਤ ਨੂੰ ਕੌਣ ਭੁੱਲ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਸਾਰੇ ਇਨਾਮ ਸਨਮਾਨ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਚੱਪਲ ਦੀ ਠੁਕਰਾ ਦਿੱਤਾ। ਬਾਵੇ ਦੀ ਸਰਬ ਸੰਤੋਖ ਤੇ ਸਹਿਜ ਭਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਜੋ ਸੁਗੰਧਿਤ ਸਮੀਰ ਰੁਮਕਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਵਿੱਚ ਸਵੈਮਾਨ ਦੇ ਫੁੱਲਾਂ ਦੀ ਖੁਸ਼ਬੂ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਸਹਿਜ ਨਾਲ ਹੀ ਤੁਹਾਡੀ ਉਮਰ ਦੀ ਟਾਹਣੀ ਤੇ ਸਿਆਣਪ ਦਾ ਫਲ ਲੱਗਣਾ ਹੈ ਬਚਪਨ ਤੇ ਜੁਆਨੀ ਦਾ ਫਾਸਲਾ ਸਹਿਜ ਨਾਲ ਹੀ ਪੂਰਾ ਹੋਣਾ ਹੈ ਜੁਆਨੀ ਦੀਆਂ ਰੰਗੀਨੀਆਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜੀਵਨ ਦੇ ਵਿਵਰਜਤ ਦੇ ਕੁਸੈਲ ਫਲ ਚੱਖ ਕੇ ਹੀ ਬੁਢਾਪੇ ਦੀਆਂ ਰੇਖਾਵਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਚਿਹਰੇ ਤੇ ਉਭਰਨੀਆਂ ਹਨ। ਵਾਲ ਕਦੇ ਧੁੱਪ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਪਲਾਂ ਵਿੱਚ ਚਿੱਟੇ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਮਰ ਲੰਘਣ ਨਾਲ ਹੀ ਸਫੈਦੀ ਦੀ ਭਾਅ ਮਾਰਨੀ ਹੈ, ਬੇੜੀਆਂ ਪੂਰ ਕਦੇ ਦੋਬਾਰਾ ਉਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਠਿਲ੍ਹਦੇ ਹੁੰਦੇ ਤ੍ਰਿਝਣ ਦੀਆਂ ਕੁੜੀਆਂ ਕਦੇ ਦੁਬਾਰਾ ਇੱਕਠੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ। ਸਮਾਂ ਬੜਾ ਬਲਵਾਨ ਹੈ, ਇਹ ਸਹਿਜੇ ਸਹਿਜੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਤਿਲਕ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਨਾਵਾਂ ਦੇ ਪੈਰਾਂ ਦੀ ਛਾਪ ਸਹਿਜੇ ਸਹਿਜੇ ਅਲੋਪ ਹੋ ਹੀ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਮਨੁੱਖ ਸਹਿਜ ਦੀ ਪਗਡੰਡੀ ਤੇ ਤੁਰਦਿਆਂ ਹੀ ਚੰਦਰਮਾ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਬੈਠਿਆ ਹੈ, ਉਥੇ ਉਸ ਨੇ ਪੜਾਓ ਕਰਕੇ ਵਿਕਾਸ ਦੀਆਂ ਮੰਜਿਲਾਂ ਨੂੰ ਪਾਉਣਾ ਹੈ।

ਨਾਮੀ ਲੇਖਕ ਦੀ ਰਚਨਾ ਵਿਚੋਂ
ਰਵਿੰਦਰ ਕੌਰ

ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਦਾ ਵਰਤ

ਮੈਂ 2009 ਵਿਚ ਆਪਣਾ ਖਾਤਾ ਫੇਸਬੁੱਕ ਉਪਰ ਬਣਾ ਕੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ‘ਚ ਪਹਿਲਾ ਪੈਰ ਪਾਇਆ ਸੀ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੱਟਸਐਪ ਕਦੋਂ ਵਰਤਣ ਲੱਗਾ, ਉਸ ਸਬੰਧੀ ਕੁਝ ਵੀ ਯਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਤਤਕਾਲੀਨ ਕਿੱਤੇ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਸਬੰਧੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਖ਼ਬਰਾਂ ਅਤੇ ਫੋਟੋਗ੍ਰਾਫ਼ੀ ਦਾ ਸ਼ੌਕ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਫੋਟੋਆਂ ਹੀ ਪਾਉਂਦਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਮੈਂ ਸਿਰਫ਼ ਆਪਣੀ ਪੋਸਟ ਪਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਫੇਸਬੁੱਕ ਖਾਤੇ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਨਾਲ ਉਸ ਸਮੇਂ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਉਪਰ ਮੇਰਾ ਬਹੁਤਾ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਫਿਰ ਮੇਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਇਕ ਸਮਾਂ ਅਜਿਹਾ ਵੀ ਆਇਆ ਕਿ ਮੈਂ ਡਿਊਟੀ ਉਪਰ ਜਾਣ ਸਮੇਂ ਲੱਗਣ ਵਾਲਾ ਡੇਢ ਘੰਟੇ ਦਾ ਸਫ਼ਰ ਵੀ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਦੇ ਹੀ ਲੇਖੇ ਲਗਾਉਣ ਲੱਗਾ। ਕਿਸੇ ਕਿਸੇ ਦਿਨ ਤਾਂ ਅਜਿਹਾ ਵੀ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਰੇਲਗੱਡੀ ਦੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਸਫ਼ਰ ਵਾਲੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੇ ਮੰਜ਼ਿਲ ‘ਤੇ ਪੁੱਜਣ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣੀ। ਫਿਰ ਗੱਡੀ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਉਤਰਨਾ, ਪਰ ਗੱਲ ਇੱਥੇ ਵੀ ਨਾ ਰੁਕੀ। ਮੈਂ ਉਸ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਚੱਲ ਕੇ ਸਵੇਰੇ ਉੱਠ ਕੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਵਰਤਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਅੱਧਾ ਅੱਧਾ ਘੰਟਾ ਸਵੇਰੇ ਵੀ ਲੱਗਣ ਲੱਗਾ। ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਮਹੀਨੇ ਵਿਚ ਦੋ ਤਿੰਨ ਵਾਰੀ ਗੱਡੀ ਵੀ ਮੈਥੋਂ ਖੁੰਝਣ ਲੱਗੀ। ਪਤਨੀ ਨੇ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਸਬਜ਼ੀ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਕਹਿਣਾ ਤਾਂ ‘ਜਾਂਦਾ ਹਾਂ, ਬੱਸ ਦੋ ਮਿੰਟ’ ਵਰਗੇ ਜਵਾਬ ਸੁਣ ਕੇ ਅਖ਼ੀਰ ਉਹ ਅੱਕ ਕੇ ਦਾਲ ਬਣਾ ਕੇ ਰੋਟੀ ਖਾਣ ਦਾ ਪ੍ਰ ?ਬੰਧ ਖ਼ੁਦ ਹੀ ਕਰ ਲੈਂਦੀ।

ਇਕ ਦਿਨ ਅਚਾਨਕ ਫਰਵਰੀ 2017 ਵਿਚ ਮੈਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮੈਂ ਤਾਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਦੀ ਪਕੜ ਵਿਚ ਆ ਚੁੱਕਾ ਹਾਂ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਮਾਰਟ ਫੋਨ ਤਿਆਗ ਕੇ ਵੱਟਸਐਪ ਤੋਂ ਪਾਸਾ ਵੱਟਿਆ। ਤਕਰੀਬਨ ਪੰਦਰਾਂ ਦਿਨ ਵੱਡੇ ਫੋਨ ਦੀ ਘਾਟ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਮੰਜੇ ਉਪਰ ਪਿਆਂ-ਪਿਆਂ ਸਿਰਹਾਣੇ ਹੇਠ ਹੱਥ ਫੇਰ ਕੇ ਵੇਖਣਾ ਕੋਈ ਨਵਾਂ ਮੈਸੇਜ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਆਇਆ, ਪਰ ਸਿਰਹਾਣੇ ਹੇਠ ਮੋਬਾਈਲ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਅੱਚਵੀਂ ਜਿਹੀ ਲੱਗੀ ਰਹਿਣੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਮੇਰੀ ਹਾਲਤ ਕਿਸੇ ਅਮਲੀ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਘਰੇਲੂ ਕੰਮ-ਕਾਜ ਲਈ ਸਮਾਂ ਵੱਧ ਮਿਲਣ ਲੱਗਾ। ਪਹਿਲੀ ਵਾਰੀ ਕਹਿਣ ਉਪਰ ਸਬਜ਼ੀ ਆ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਲਾਣੇਦਾਰਨੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਵੀ ਪਹਿਲੇ ਹੱਲੇ ਹੀ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਲੱਗਾ। ਸਬਜ਼ੀ ਲੈਣ ਜਾਣ ਸਮੇਂ ਛੋਟੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਲੈ ਜਾਣਾ ਅਤੇ ਰਸਤੇ ਵਿਚ ਆਉਂਦੇ ਪਾਰਕ ‘ਚ ਉਸ ਨੂੰ ਪੀਂਘ ਉਪਰ ਝੂਟੇ ਵੀ ਦਿਵਾ ਦੇਣੇ। ਉਸ ਨੇ ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਵਿਚ ਕਿਲਕਾਰੀਆਂ ਮਾਰਨੀਆਂ। ਉਸ ਦੀ ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਆਸੇ-ਪਾਸੇ ਖ਼ੁਸ਼ੀਆਂ ਫੈਲਾਉਂਦੀ। ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਪਏ ਫ਼ਰਕ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਹੁਣ ਫੇਸਬੁੱਕ ਸਬੰਧੀ ਵੀ ਵਰਤ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਦੇ ਬਦਲ ਵਿਚ ਮੈਂ ਨਵਾਂ ਤਰੀਕਾ ਅਪਣਾਇਆ ਮੈਂ ਫੇਸਬੁੱਕ ਸਿਰਫ਼ ਕੰਪਿਊਟਰ ਉਪਰ ਹੀ ਚਲਾਉਂਦਾ ਸੀ। ਪਹਿਲੇ ਹੱਲੇ ਫੇਸਬੁੱਕ ਉਪਰ ਪੋਸਟਾਂ ਪਾਉਣ ਤੋਂ ਗੁਰੇਜ਼ ਕਰਨ ਲੱਗਿਆ। ਮੈਂ ਇਹ ਵਰਤ 21 ਅਗਸਤ 2018 ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ। ਮੈਂ ਅਖ਼ੀਰ ਵਿਚ ਅਖ਼ਬਾਰ ‘ਚ ਛਪਿਆ ਹੋਇਆ ਆਪਣਾ ਲੇਖ ਪਾਇਆ ਸੀ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਫੇਸਬੁੱਕ ਉਪਰ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਵੀ ਪੋਸਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਫੇਸਬੁੱਕ ਵੇਖਣ ਦਾ ਕੰਮ ਵੀ ਹਫ਼ਤੇ ਵਿਚ ਦੋ ਤਿੰਨ ਵਾਰੀ ਵੇਖਣ ਵਾਲਾ ਹੀ ਰਹਿ ਗਿਆ। ਇਸ ਸਦਕਾ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਸਮਾਂ ਹੋਰ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਿਲਣ ਲੱਗਾ। ਹੁਣ ਨਵਾਂ ਫ਼ੈਸਲਾ ਲਿਆ ਕਿ ਨਵੰਬਰ ਵਿਚ ਫੇਸਬੁੱਕ ਨੂੰ ਵੀ ਪੱਕੇ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਹੀ ਛੱਡ ਦੇਣਾ ਹੈ। ਹੈ। ਆਪਣੇ ਘਰ ਇਕ ਰੇਡੀਓ ਲਿਆਂਦਾ। ਹੁਣ ਸਵੇਰੇ ਡਿਊਟੀ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਰੇਡੀਓ ਉਪਰ ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਸ਼ਬਦ ਸੁਣਦਾ ਹਾਂ ਜਿਸ ਨਾਲ ਮਨ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤੀ ਮਿਲਣ ਲੱਗੀ ਹੈ। ਡਿਊਟੀ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਆ ਕੇ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਰੇਡੀਓ ਤੋਂ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਰੇਡੀਓ ਸਟੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਪ੍ਰਸਾਰਿਤ ਹੁੰਦੀਆਂ ਦਸ ਮਿੰਟ ਦੀਆਂ ਖ਼ਬਰਾਂ ਨਾਲ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਵਾਪਰਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸਿਆਸੀ ਹਲਚਲ ਤੋਂ ਜਾਣੂੰ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹਾਂ। ਇਸ ਵਰਤ ਸਦਕਾ ਪਰਿਵਾਰ ਤੇ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਫ਼ਰਜ਼ ਨਿਭਾਉਂਦਿਆਂ ਹਰ ਵੇਲੇ ਹਲਕਾ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

ਮਾਲਵਿੰਦਰ ਤਿਉਣਾ ਪੁਜਾਰੀਆਂ